

RAPORT O STANIE GMINY RYCHTAL

OPRACOWANIE: URZĄD MIEJSKI GMINY RYCHTAL

ul. Rynek 1; 63-630 Rychtal

SPIS TREŚCI

SPIS TREŚCI	2
I. WSTĘP	5
II. INFORMACJE OGÓLNE	6
III. REALIZACJA POLITYK/PROGRAMÓW/STRATEGII/PLANÓW	10
III.1. POLITYKA OŚWIATOWA.....	10
Dzieci i klasy w placówkach oświatowych.....	10
Kadra pedagogiczna placówek oświatowych	11
Wydatki na oświatę lata 2019 – 2023	11
Stypendia.....	12
Dofinansowanie kosztów kształcenia pracowników młodocianych	13
Dotacja przedszkolna.....	13
Dotacja celowa na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe	14
Wydatki i dochody z tytułu opłat za utrzymanie w przedszkolach	14
Wydatki na dowóz dzieci do placówek specjalistycznych	14
Projekty i programy realizowane przez placówki oświatowe 2023	15
Objęcie dzieci i uczniów przybywających z Ukrainy kształceniem, wychowaniem i opieką.....	15
III.2 POLITYKA SPOŁECZNA	17
Świadczenia z pomocy społecznej - dane ogólne.....	17
Zasiłek stały	19
Zasiłek okresowy	20
Zasiłek celowy	21
Specjalny zasiłek celowy	21
Schronienie.....	22
Usługi opiekuńcze	23
Pomoc w formie posiłku oraz zasiłku celowego na zakup żywności	24
Specjalistyczne usługi opiekuńcze (SUO) dla osób z zaburzeniami psychicznymi.....	25
Domy pomocy społecznej	25
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	25
Prace społecznie użyteczne	26
Dodatki mieszkaniowe i energetyczne	26
Świadczenia rodzinne.....	27
Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami.....	28
Jednorazowy dodatek z tytułu urodzenia dziecka	28
Świadczenia pielęgnacyjne.....	29
Zasiłki pielęgnacyjne.....	30
Zasiłek dla opiekuna.....	31

Świadczenia rodzicielskie	31
Fundusz alimentacyjny.....	32
Karta dużej rodziny	33
Ustawa „za życiem”	33
Program czyste powietrze.....	34
Świadczenie wychowawcze	34
Program „Dobry Start”	35
Struktura wydatków gminnego ośrodka pomocy społecznej w Rychtalu	35
Programy realizowane przez GOPS w Rychtalu	37
III.3. POLITYKA ROLNA.....	43
III.4. POLITYKA FINANSOWA GMINY	45
Stan finansów gminy	45
Wykonanie budżetu gminy	47
Wykonanie wydatków majątkowych/inwestycyjnych	49
Realizacja budżetu obywatelskiego	51
Polityka podatkowa i opłaty lokalne.....	54
III.5. GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA.....	59
III.6. POLITYKA GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI.....	61
III.7. STRATEGIA ROZWOJU	70
III.8. PLANOWANIE PRZESTRZENNE	80
Ład przestrzenny.....	80
Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego i ich zmiany.....	80
Rewitalizacja	80
III.9. REALIZACJA WIELOLETNIEGO PROGRAMU GOSPODAROWANIA MIESZKANIOWYM ZASOBEM GMINY RYCHTAL W LATACH 2023 – 2027	81
III.10. PLAN WYKORZYSTANIA ZASOBU NIERUCHOMOŚCI GMINNYCH	84
III.11. PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI.....	86
Obiekty nieruchome wpisane do rejestru zabytków.....	87
Wykaz zabytków ruchomych na terenie gminy Rychtal wpisanych do rejestru zabytków	88
Wykaz stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków	88
Zabytki wpisane do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków	88
III.12. ELEKTROMOBILNOŚCI DLA GMINY RYCHTAL NA LATA 2020 – 2040	90
III.13. PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH.....	91
III.14. PROGRAM WSPÓŁPRACY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI	92
III.15. AKTYWNOŚĆ OBYWATELSKA (JEDNOSTKI OSP).....	94
III.16. SOŁECKIE STRATEGIE ROZWOJU	94
III.17. PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ.....	95

III.18. PROGRAM OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI.....	97
V. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY	98
VI. WSPÓŁPRACA Z INNYMI SPOŁECZNOŚCIAMI SAMORZĄDOWYMI	103
V.1. Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Wielkopolski.....	103
V.2. Wielkopolski Ośrodek Kształcenia i Studiów Samorządowych	103
V.3. Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej.....	103
V.4. Oświetlenie Uliczne i Drogowe w Kaliszu.....	103
V.5. Stowarzyszenie Wrota Wielkopolskie	103
V.6. Zakład Zagospodarowania Odpadów Olszowa.....	104
V.7. Współpraca zagraniczna	104
VII. Załączniki i źródło danych.....	105

I. WSTĘP

Raport sporządzono na podstawie art. 28aa. Ustawy o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 609). Według przepisu Wójt co roku do dnia 31 maja przedstawia radzie gminy raport o stanie gminy, który obejmuje podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego.

Raport o stanie Gminy Rychtal za 2023 rok jest dokumentem przedstawiającym sytuację społeczną i gospodarczą Gminy. Jest odzwierciedleniem kondycji finansowej oraz podejmowanych działań, zmierzających do rozwoju i wdrażania nowych rozwiązań na rzecz mieszkańców.

Rok 2023 był bardzo intensywny pod kątem realizacji nowych przedsięwzięć jak i kontynuacją powziętych wcześniej zamierzeń. Udało się zrealizować wiele priorytetowych zadań ukierunkowanych na poprawę jakości dróg gminnych, oświetlenia ulicznego, infrastruktury oświatowej i rekreacyjnej, a także innych zaspakajających potrzeby społeczne.

Celem realizacji jak największej ilości zadań, podjęto wiele działań zmierzających do pozyskiwania środków finansowych z różnych źródeł, zarówno krajowych jak i unijnych.

Dodatkowo w roku 2023 zrealizowane zostały kolejne zadania w ramach funduszu sołeckiego, co stanowi zachętę dla mieszkańców do włączania się w rozwój gminy i tworzenia społeczeństwa obywatelskiego. Z roku na rok obserwujemy przemiany, jakie zachodzą w zagospodarowywaniu zaniedbanych miejsc, dzięki czemu na terenie sołectw powstają nowe atrakcyjne strefy rekreacji.

Realizacja w/w przedsięwzięć nie byłaby możliwa, bez zaangażowania wielu osób, zaczynając od Radnych, w gestii których leży decyzyjność, sołtysów, pracowników Urzędu Miejskiego Gminy i jednostek organizacyjnych, przedstawicieli organizacji pozarządowych, liderów lokalnych i społeczników.

Dziękuję Państwu za ubiegły rok oraz zachęcam do lektury i dyskusji.

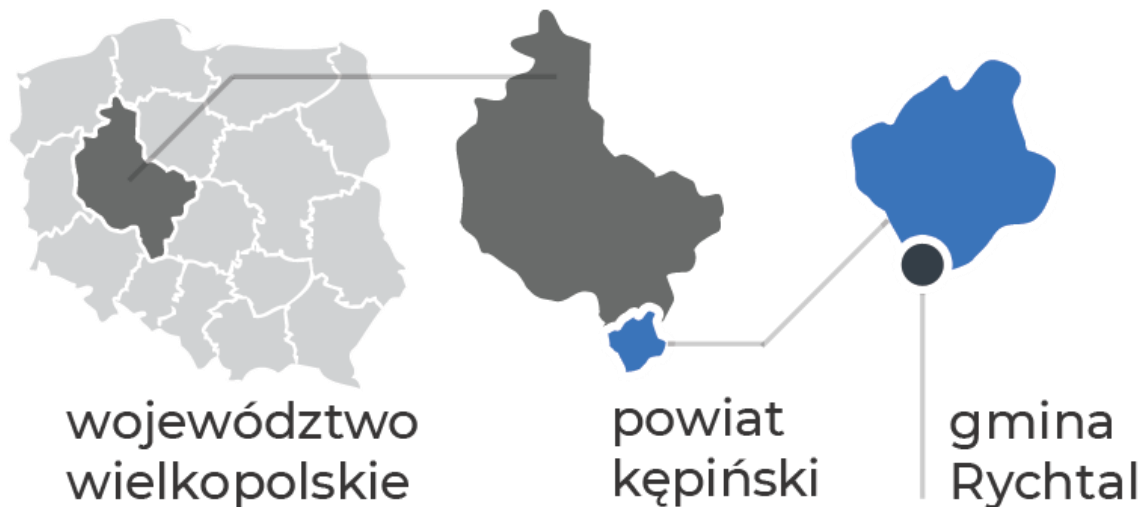
*/-/ Adam Staszczyk
Burmistrz Gminy Rychtal*

II. INFORMACJE OGÓLNE

Gmina Rychtal usytuowana jest w zachodnio-południowej części powiatu kępińskiego. Gmina jest drugą co do wielkości gminą w powiecie i zajmuje powierzchnię 97 km² (9.655 ha), co stanowi 15,8% powierzchni powiatu i 0,32% powierzchni województwa wielkopolskiego.

Gmina Rychtal ma charakter rolniczo-leśny, który uzupełniany jest przez usługi i drobną przedsiębiorczość. Na koniec 2023 roku gminę zamieszkiwało 3678 osób, co czyni ją szóstą gminą pod względem ludności w powiecie. Siedzibą Gminy i zarazem największą miejscowością jest Rychtal. Leży ona 20 km na południe od stolicy powiatu – Kępna i 14 km na północ od Namysłowa (województwo opolskie). Sieć osadniczą gminy Rychtal tworzy 19 miejscowości położonych na obszarze 10 sołectw.

Rysunek 1. Gmina Rychtal na tle województwa wielkopolskiego i powiatu kępińskiego.

Gmina Rychtal liczy 3678 mieszkańców (w tym mężczyźni – 1825 i kobiety – 1853), to o 47 osób mniej niż w roku 2022. Sam Rychtal, wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. zamieszkiwało 1284 osób na stałe, dodatkowo czasowo zamieszkiwało 48 osób, co daje razem 1332. Widoczny jest stały spadek liczby ludności.

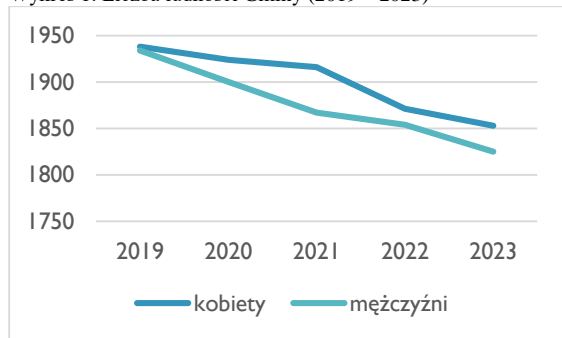
Gmina dzieli się na 10 sołectw: Rychtal, Darnowiec, Drożki, Krzyżowniki, Proszów, Sadogóra, Skoroszów, Stogniewice, Wielki Buczek i Zgorzelec.

Tabela 1. Ilościowy wykaz mieszkańców Gminy Rychtal (stan na 31.12.2023 r.)

Miejscowość	Ulica	Mieszkańcy		
		stali	czasowi	aktualni
DALANÓW 01 • WIEŚ (0208060)		78		78
DARNOWIEC 01 • WIEŚ (0207965)		156		156
DROŻKI 01 • WIEŚ (0207971)		337	9	346
DWORZYSZCZE 04 • OSADA (0208048)		116		116
GIERCZYCE 04 • OSADA (0207988)		21		21
KRZYŻOWNIKI 01 • WIEŚ (0208031)		164		164
LUBICA 04 • OSADA (0207994)		7		7
MAŁY BUCZEK 01 • WIEŚ (0208172)		81		81
OKRZYCE 01 • WIEŚ (0208166)		36		36
PROSZÓW 01 • WIEŚ (0208054)		153	1	154

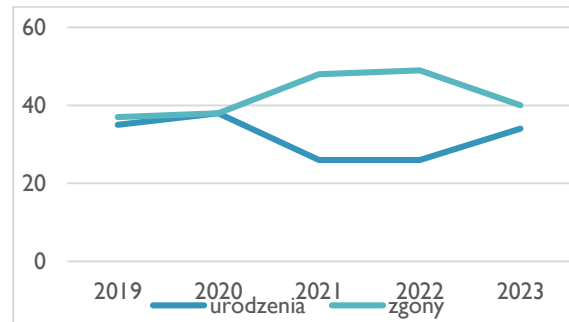
REMISZÓWKA 04 • OSADA (0208025)		40	1	41
RYCHTAL 96 • MIASTO (0208077)	AKACJOWA UL. (00157)	18		18
	BRZOZOWA UL. (02276)	18		18
	IRYSOWA UL. (06933)	11		11
	JESIONOWA UL. (07506)	11	1	12
	JORDANOWA UL. (07608)	23		23
	KASZTANOWA UL. (08171)	21		21
	KĘPIŃSKA UL. (08353)	127	2	129
	KOLEJOWA UL. (08828)	32	6	38
	KOŚCIELNA UL. (09546)	38	1	39
	KRĘTA UL. (09925)	1		1
	KRÓTKA UL. (10009)	16	1	17
	KWIATOWA UL. (10562)	108	1	109
	LAWENDOWA UL. (10718)	4		4
	LIPOWA UL. (11139)	34		34
	NAMYSŁOWSKA UL. (13972)	145	1	146
	NOWE OSIEDLE UL. (14372)	56	1	57
	OGRODOWA UL. (14834)	84		84
	OKÓLNA UL. (14890)	33	7	40
	OSIEDLE 600-LECIA UL. (15244)	103	4	107
	POLNA UL. (17011)	20		20
	RYNEK RYNEK (19252)	77	20	97
	SŁONECZNA UL. (20254)	74		74
	STRUMYKOWA UL. (21325)	67	1	68
	WIERZBOWA UL. (24170)	88		88
	WRZOSOWA UL. (24870)	6		6
	ZAWADA UL. (25806)	69	2	71
	Razem	1284	48	1332
RYNIEC 04 • OSADA (0208002)		51	3	54
SADOGÓRA 01 • WIEŚ (0208083)		180		180
SKOROSZÓW 01 • WIEŚ (0208108)		259	2	261
STOGNIEWICE 01 • WIEŚ (0208120)		118		118
SZARLOTA 01 • WIEŚ (0208189)		62		62
WESOŁA 05 • OSADA LEŚNA (0208210)		4		4
WIELKI BUCZEK 01 • WIEŚ (0208137)		322	4	326
ZACHCIAŁA 04 • OSADA (0208090)		15	1	16
ZGORZELEC 01 • WIEŚ (0208195)		123	2	125
	Razem	3607	71	

Wykres 1. Liczba ludności Gminy (2019 – 2023)

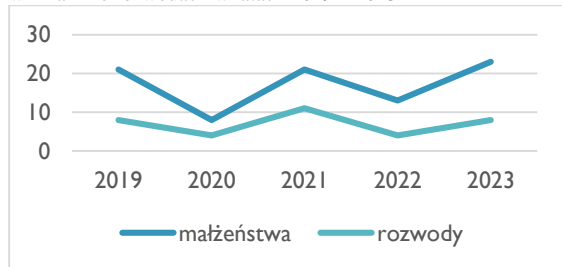
W latach 2019 – 2023 liczba mieszkańców Gminy Rychtal zmalała o 194 osoby, kobiet jest mniej o 85, natomiast mężczyzn o 109.

Wykres 2. Urodzenia i zgony (2019 – 2023)

W 2023 roku urodziło się 34 dzieci, zgonów było 40, tj. o 9 mniej niż w roku 2022. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,85.

Wykres 3. Małżeństwa zarejestrowane w USC Rychtal i wzmianki o rozwodach w latach 2019 – 2023

Według danych Urzędu Stanu Cywilnego w Rychtalu – wzmianki dołączone do aktów małżeństwa liczba rozwodów ma tendencję zróżnicowaną i wyniosła w 2019 r. – 8., 2020 r – 4, 2021 r. – 11, 2022 – 4., 2023 – 8.

Wykres 4. Urodzenia w podziale na dziewczynki i chłopców

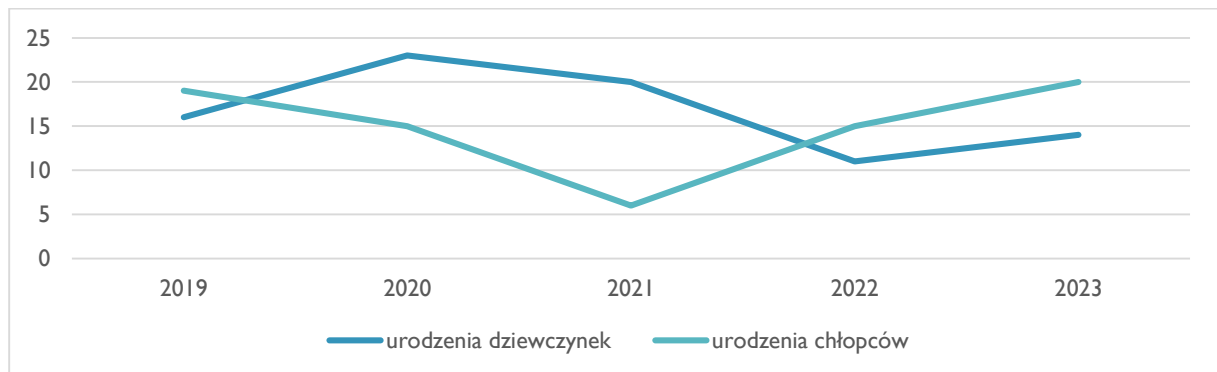
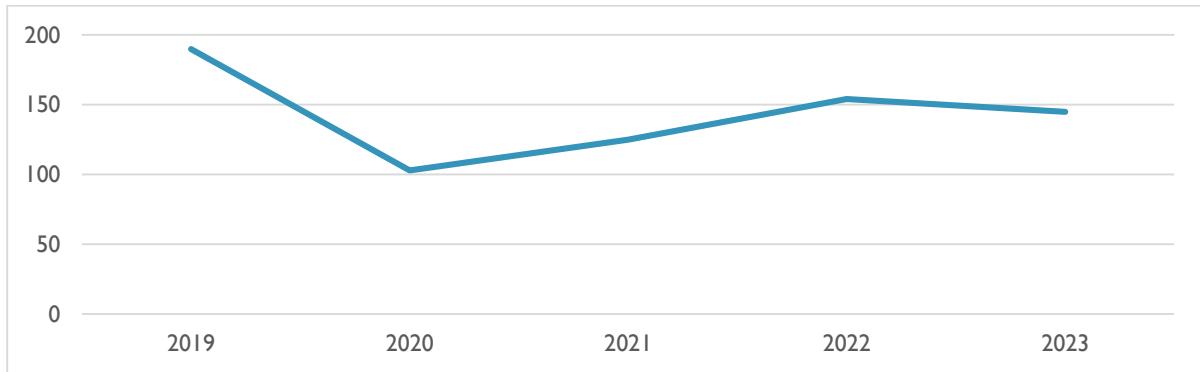

Tabela 2. Najczęściej nadawane imiona w latach 2019 – 2023.

Lp.	Nazwa zdarzenia	2019	2020	2021	2022	2023
1.	Najczęściej nadawane imiona żeńskie	Hanna, Maja	Hanna, Milena	Liliana, Julia	Zofia	Oliwia
2.	Najczęściej nadawane imiona męskie	Aleksander, Bartosz, Jakub, Miłosz	Wojciech	-	Antoni, Jan, Leon	Maksymilian

Wykres 5. Ruch migracyjny w latach 2019 – 2023

Wykres wskazuje na wysoką tendencję mieszkańców gminy do migracji. Spowodowane jest to brakiem miejsc zatrudnienia i zamieszkania, co przekłada się na spadek liczby ludności, w szczególności ludzi młodych, którzy wyjeżdżając zabierają również możliwości rozwoju rynku pracy. Rok 2020 stanowi wyjątek, kiedy to ruch migracyjny jest znacznie mniejszy i wyniósł 103.

III. REALIZACJA POLITYK/PROGRAMÓW/STRATEGII/PLANÓW

III.1. POLITYKA OŚWIATOWA

W 2023 roku Gmina Rychtal była organem prowadzącym dla:

- Szkoły Podstawowej im. Ojca Konrada Stolarza w Rychtalu – szkoła o strukturze organizacyjnej klas I-VIII
- Szkoły Podstawowej w Drożkach – szkoła o strukturze organizacyjnej klas I-VIII z oddziałem przedszkolnym
- Szkoły Podstawowej w Wielkim Buczku – szkoła o strukturze organizacyjnej klas I-III z oddziałem przedszkolnym
- Przedszkole Samorządowe w Rychtalu.

Organizacja pracy placówek oświatowych opierała się na arkuszach organizacji zatwierdzonych przez Wójta Gminy Rychtal. Szkoły realizowały podstawę programową kształcenia ogólnego oraz obowiązkowe i dodatkowe zajęcia edukacyjne zgodnie z ramowymi planami nauczania.

Od dnia 1 września 2019 roku obsługę finansowo - księgową placówek oświatowych prowadzi Centrum Usług Wspólnych Rychtalu z siedzibą przy ulicy Ogrodowej 12.

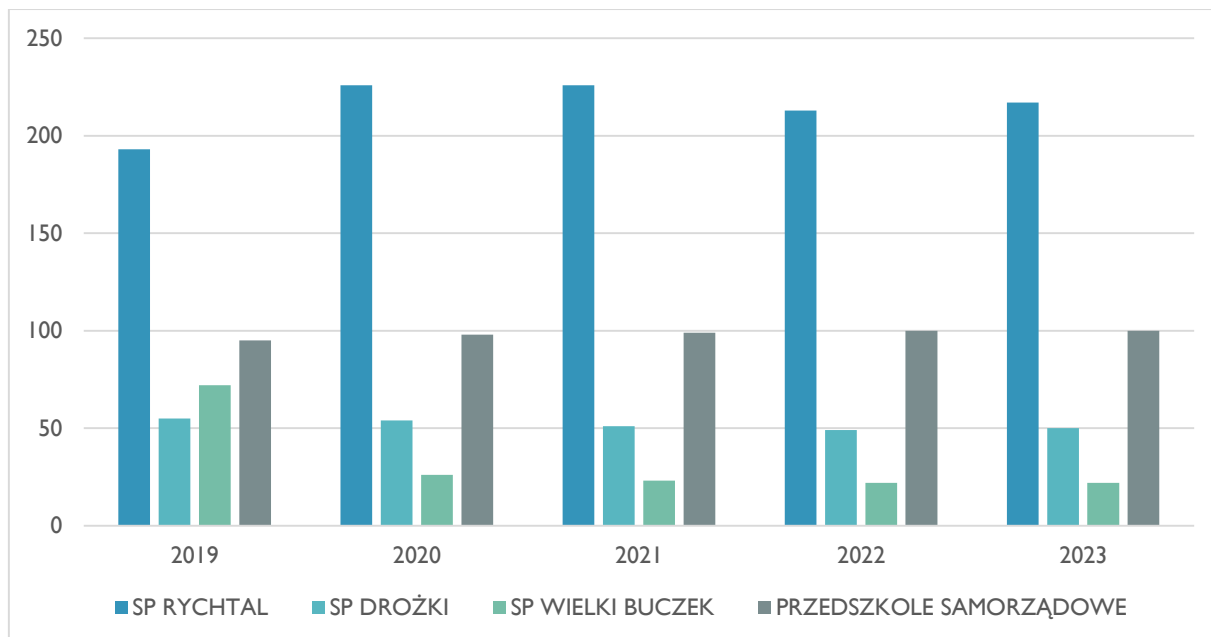
Dzieci i klasy w placówkach oświatowych

W roku szkolnym 2023/2024 w placówkach oświatowych dla którego organem prowadzącym jest Gmina Rychtal obowiązek szkolny realizuje 389 uczniów i dzieci w wieku przedszkolnym. Liczba dzieci oraz oddziałów klasowych i przedszkolnych w poszczególnych placówkach została zawarta w tabeli numer 1 oraz zobrazowana na wykresie 1.

Tabela 1. Ilość klas/oddziałów oraz dzieci/uczniów w placówkach oświatowych, dla którym organem prowadzącym jest Gmina Rychtal

Rok	Szkoły	Ilość klas / oddziałów	Ilość dzieci / uczniów
2019	Szkoła Podstawowa w Rychtalu	11	193
	Szkoła Podstawowa w Drożkach	9	55
	Szkoła Podstawowa w Wielkim Buczku	9	72
	Przedszkole Samorządowe w Rychtalu	4	95
2020	Szkoła Podstawowa w Rychtalu	13	226
	Szkoła Podstawowa w Drożkach	9	54
	Szkoła Podstawowa w Wielkim Buczku	4	26
	Przedszkole Samorządowe w Rychtalu	4	98
2021	Szkoła Podstawowa w Rychtalu	12	226
	Szkoła Podstawowa w Drożkach	9	51
	Szkoła Podstawowa w Wielkim Buczku	3	23
	Przedszkole Samorządowe w Rychtalu	4	99
2022	Szkoła Podstawowa w Rychtalu	12	213
	Szkoła Podstawowa w Drożkach	9	49
	Szkoła Podstawowa w Wielkim Buczku	3	22
	Przedszkole Samorządowe w Rychtalu	4	100
2023	Szkoła Podstawowa w Rychtalu	12	217
	Szkoła Podstawowa w Drożkach	9	50
	Szkoła Podstawowa w Wielkim Buczku	3	22
	Przedszkole Samorządowe w Rychtalu	4	100

Wykres 1. Ilość dzieci w placówkach oświatowych Gminy Rychtal w latach 2019-2023

Sieć szkół podstawowych w Gminie zabezpiecza w pełni aktualne potrzeby mieszkańców gminy, a sieć publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych przy Szkołach Podstawowych stwarza możliwość korzystania z usług przedszkoli dla wszystkich dzieci w wieku przedszkolnym z terenu Gminy.

Kadra pedagogiczna placówek oświatowych

Tabela 2. Nauczyciele według stopnia awansu zawodowego zatrudnieni w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Rychtal w latach 2019 – 2023

Rok	Szkoły	Nauczyciele wg stopnia awansu zawodowego			
		stażysta	kontraktowy	mianowany	dyplomowany
2019	Szkoła Podstawowa w Rychtalu	0	5	5	17
	Szkoła Podstawowa w Drożkach	1	5	5	3
	Szkoła Podstawowa w Wielkim Buczku	1	1	3	5
	Przedszkole Samorządowe w Rychtalu	0	1	3	2
2020	Szkoła Podstawowa w Rychtalu	0	6	6	18
	Szkoła Podstawowa w Drożkach	0	4	8	6
	Szkoła Podstawowa w Wielkim Buczku	1	2	5	12
	Przedszkole Samorządowe w Rychtalu	0	1	3	4
	Szkoła Podstawowa w Rychtalu	0	6	6	15
	Szkoła Podstawowa w Drożkach	1	6	4	5
2021	Szkoła Podstawowa w Wielkim Buczku	1	1	2	3
	Przedszkole Samorządowe w Rychtalu	1	0	5	3
2022	Szkoła Podstawowa w Rychtalu	0	6	6	16
	Szkoła Podstawowa w Drożkach	1	5	4	5
	Szkoła Podstawowa w Wielkim Buczku	1	1	2	4
	Przedszkole Samorządowe w Rychtalu	2	0	4	4
2023	Szkoła Podstawowa w Rychtalu	0	5	7	16
	Szkoła Podstawowa w Drożkach	3	5	5	8
	Szkoła Podstawowa w Wielkim Buczku	2	0	2	3
	Przedszkole Samorządowe w Rychtalu	3	0	2	4

Wydatki na oświatę lata 2019 – 2023

Tabela 3. Budżety placówek oświatowych w latach 2019 – 2023 wraz z oddziałami przedszkolnymi

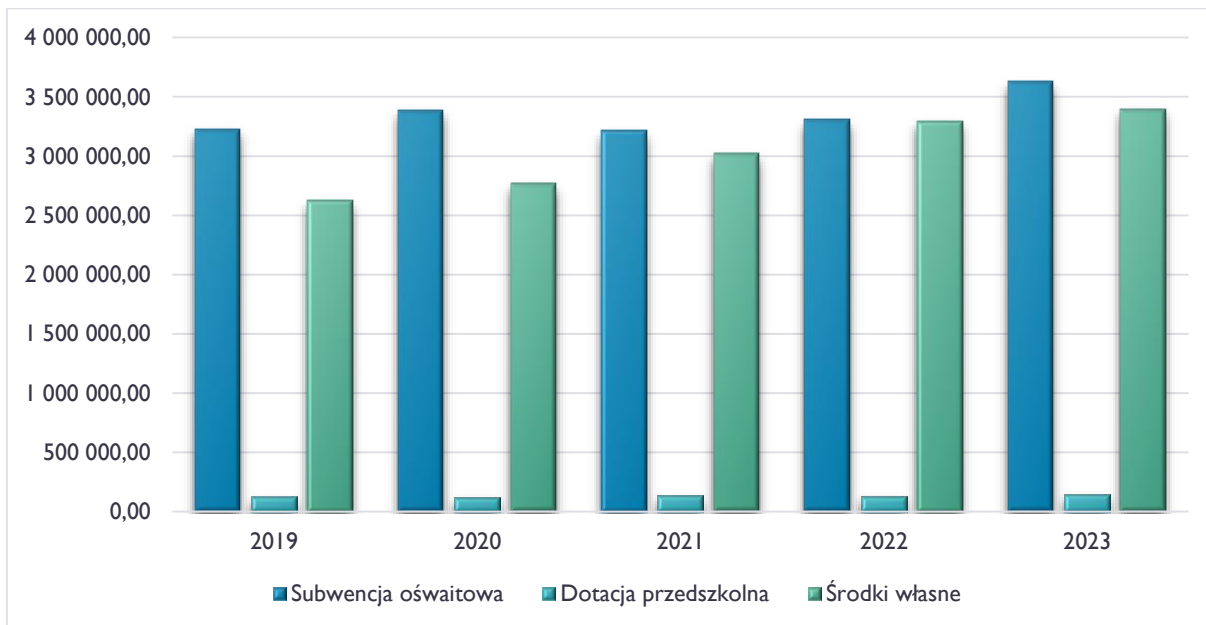
Placówka	2019	2020	2021	2022	2023
Szkoła Podstawowa w Rychtalu	2 908 073,52	3 070 949,37	3 321 775,95	3 565 139,20	3 789 864,47

Szkoła Podstawowa w Drożkach z oddziałem przedszkolnym	1 080 885,53	1 210 579,01	1 242 514,47	1 322 31,59	1 505 263,98
Szkoła Podstawowa w Wielkim Buczku z oddziałem przedszkolnym	1 166 119,62	1 112 105,05	801 272,67	772 572,84	686 027,73
Przedszkole Samorządowe w Rychtalu	826 692,83	882 410,50	1 008 191,87	1 073 674,60	1 192 510,50
Razem	5 981 771,50	6 276 043,93	6 373 754,96	6 733 418,23	7 173 666,68

Tabela 4. Wydatki na oświatę lata 2019 – 2023 subwencja oświatowa, dotacja przedszkolna i środki własne

Rok	2019	2020	2021	2022	2023
Subwencja oświatowa	3 230 434,00	3 387 131,00	3 215 961,00	3 306 879,00	3 628 354,00
Dotacja przedszkolna	124 404,01	120 505,00	134 846,57	131 022,00	150 560,53
Środki własne gminy	2 626 883,49	2 768 407,93	3 022 947,39	3 295 517,23	3 394 752,15
Razem	5 981 771,50	6 276 043,93	6 373 754,96	6 733 418,23	7 173 666,68

Wykres 2. Wydatki na oświatę lata 2019-2023 subwencja oświatowa i środki własne - porównanie

Z prezentowanych powyżej danych wynika, iż koszt utrzymania placówek oświatowych, których organem prowadzącym jest Gmina Rychtal co roku ulega zwiększeniu. Spowodowane to jest stale wzrastającymi wynagrodzeniami nauczycieli oraz kosztami funkcjonowania poszczególnych placówek. Można również zauważyć fakt, że od kilku lat udział środków własnych w finansowaniu placówek oświatowych na terenie Gminy Rychtal oscyluje w okolicach 50 % wydatków.

Stypendia

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym do wyłącznej właściwości Rady Gminy należy podejmowanie uchwał w sprawie zasad udzielania stypendiów dla uczniów i studentów.

Na podstawie Uchwały Nr XII/78/2019 Rady Gminy Rychtal z dnia 30 sierpnia 2019 roku w sprawie przyznawania stypendiów za wysokie wyniki w nauce, za osiągnięcia sportowe lub artystyczne dla uczniów uczęszczających do szkół prowadzonych przez Gminę Rychtal, zostały przyznane stypendia za osiągnięcia

w roku szkolnym 2022/2023. Wszystkie złożone wnioski były kompletne i dotyczyły wysokich wyników w nauce oraz jeden wniosek dotyczący osiągnięć sportowych.

Stypendia jednorazowe otrzymało 22 uczniów (300,00zł na stypendystę).

Koszt: 6 600,00 zł.

Dofinansowanie kosztów kształcenia pracowników młodocianych

Na podstawie art. 122 ustawy Prawo oświatowe pracodawcom, którzy zawarli umowę z młodocianymi pracownikami w celu przygotowania zawodowego, przysługuje dofinansowanie kosztów kształcenia. Przedmiotowa refundacja przyznawana jest przez Wójta na wniosek pracodawcy złożony w terminie trzech miesięcy od dnia ukończenia przez młodocianego nauki zawodu. Na powyższy cel gmina otrzymuje środki finansowe w postaci dotacji celowej z Funduszu Pracy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, które w całości pokrywają wydatki związane z realizacją tego zadania.

Dofinansowanie pracodawcom kosztów kształcenia pracowników młodocianych stanowi pomoc de minimis, udzielaną zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.

Przygotowanie zawodowe pracowników młodocianych może być realizowane w dwojaki sposób:

- nauka zawodu,
- przyuczenie do wykonywania określonej pracy.

Tabela 5. Struktura dofinansowania kosztów kształcenia pracowników młodocianych w latach 2019 – 2023

Rok	Nauka zawodu	Przyuczenie do wykonywania określonej pracy	Koszt realizacji [zł]
2019	7	1	58 838,52
2020	2	0	16 012,30
2021	12	0	86 134,09
2022	13	0	104 415,49
2023	15	0	108 011,98

Utrzymująca się tendencja spadkowa w latach 2019-2020 w ilości udzielonych pracodawcom dofinansowań była odzwierciedleniem ogólnokrajowego trendu zmniejszenia się ilości uczniów uczęszczających do szkół zawodowych. Natomiast radykalny wzrost wydatków w 2021 roku był wynikiem tego, że w 2020 roku z powodu pandemii Covid 19 odbyło się niewiele egzaminów zawodowych, większość z nich została przełożona na rok kolejny. Tendencja wzrostowa zostaje utrzymana w roku 2023.

Dotacja przedszkolna

Przepisy prawne określające zasady naliczania i rozliczania dotacji na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego (tzw. dotacja przedszkolna) zostały zawarte w rozdziale 6 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2029, ze zm.).

Wysokość dotacji dla danej jednostki samorządu terytorialnego jest obliczana jako iloczyn kwoty rocznej dotacji oraz liczby uczniów, którzy w roku bazowym kończą 5 lat lub mniej, w placówkach wychowania przedszkolnego prowadzonych przez tę jednostkę samorządu terytorialnego.

Kwota roczna dotacji przysługuje na każdego ucznia bez względu na czas przebywania ucznia w placówce wychowania przedszkolnego, tj. niezależnie od tego czy dziecko będzie pozostawało w placówce wychowania przedszkolnego ponad czas bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki.

W tabeli poniżej zestawiono roczne kwoty dotacji na dziecko objęte wychowaniem przedszkolnym, ilość dzieci, na które udzielono dotacji oraz całkowitą wysokość dotacji otrzymaną przez Gminę Rychtal w latach 2019-2023.

Tabela 6. Dotacja na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego w latach 2019 – 2023

	2019	2020	2021	2022	2023
Roczna kwota dotacji	1 403,00	1 437,00	1 471,00	1 506,00	1 607,35
Ilość dzieci, na które udzielono dotacji	91	84	92	87	97
Całkowita kwota dotacji	124 404,01	120 505,00	134 846,57	131 022,00	155 913,00

Tabela 7. Wydatki przedszkola i oddziałów przedszkolnych lata 2019 – 2023

Rok	Przedszkole Samorządowe Rychtal	Oddział Przedszkolny Drożki	Oddział Przedszkolny Wielki Buczek
2019	826 692,83	131 450,80	84 283,78
2020	889 024,84	162 798,64	97 408,29
2021	1 008 191,87	170 899,68	121 350,64
2022	1 073 674,60	151 285,06	138 864,29
2023	1 192 510,50	179 089,24	849 83,66

Dotacja celowa na wyposażenie szkół w podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe

Zapisy rozdziału 7 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2029, ze zm.) gwarantują uczniom publicznych szkół podstawowych prawo do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych przeznaczonych do obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego.

Szkoły podstawowe nieodpłatnie wypożyczają uczniom podręczniki oraz przekazują materiały ćwiczeniowe bez obowiązku ich zwrotu.

Tabela 8. Dotacja celowa otrzymana w latach 2019 – 2023

Rok	2019	2020	2021	2022	2023
Wysokość dotacji [zł]	27 124,79	35 631,70	38 581,13	22 832,71	32 102,68

Wydatki i dochody z tytułu opłat za utrzymanie w przedszkolach

Na mocy Ustawy o finansowaniu zadań oświatowych Gmina Rychtal ponosi koszty utrzymania dzieci zameldowanych na terenie gminy a uczęszczających do placówek przedszkolnych poza jej terenem. Wartość tych wydatków w poszczególnych latach została zapisana w tabeli nr 9

Na takich samych zasadach jak powyżej Gmina Rychtal uzyskuje dochody za dzieci z poza terenu uczęszczające do przedszkoli lub oddziałów przedszkolnych działających na jej terenie. Dochody te ujęte zostały również w tabeli nr 9.

Tabela 9. Wydatki i dochody z opłat za przedszkola w latach 2019 – 2023

	2019	2020	2021	2022	2023
Wydatki na pokrycie kosztów	34 407,09	53 838,32	47 151,36	61 774,92	68 154,30
Dochody za pobyt w placówkach	38 314,99	17 382,88zł.	42 038,87	45 057,49	38 846,88

Wydatki na dowóz dzieci do placówek specjalistycznych

Zgodnie z zapisami Ustawy o finansowaniu zadań oświatowych z gmina jako organ właściwy ma obowiązek zorganizowania dzieciom posiadającym orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego dowozu do placówek specjalistycznych lub zrefundowaniu rodzicom takiego dziecka kosztów tego dowozu. W roku 2022 z takiej możliwości skorzystało 10 dzieci. Od miesiąca września 2021 roku dzieci dowożone są zakupionym busem przystosowanym do przewozu osób niepełnosprawnych. Gmina również refundowała koszty transportu 2 rodzicom. Wartość tych wydatków w latach 2019-2023 została ujęta w tabeli nr 10.

Tabela 10. Koszty dowozu dzieci do placówek specjalistycznych w latach 2019 – 2023

	2019	2020	2021	2022	2023
Koszty dowozu	63 420,00	57 954,04	70 747,34	136 269,69	188 313,23

Projekty i programy realizowane przez placówki oświatowe 2023

Szkoła Podstawowa im. Ojca Konrada Stolarka w Rychtalu. przystąpiła do realizacji programu pn. „Szkolny Klub Sportowy” realizowanego w ramach rozwijania sportu poprzez wspieranie przedsięwzięć z zakresu upowszechniania sportu dzieci i młodzieży ogłoszonego przez Ministerstwo Sportu i Turystyki.

Laboratoria Przyszłości to inicjatywa edukacyjna realizowana przez Ministerstwo Edukacji i Nauki we współpracy z Centrum GovTech w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, której misją jest stworzenie nowoczesnej szkoły, gdzie zajęcia będą prowadzone w sposób ciekawy, angażujący uczniów oraz sprzyjający odkrywaniu ich talentów i rozwijaniu zainteresowań.

Celem inicjatywy jest wsparcie wszystkich szkół w budowaniu wśród uczniów kompetencji przyszłości z tzw. kierunków STEAM (nauka, technologia, inżynieria, sztuka oraz matematyka), dzięki którym uczniowie będą mogli uczyć się poprzez eksperymentowanie i zdobywać w ten sposób praktyczne umiejętności.

W ramach Laboratoriów Przyszłości Szkoły Podstawowe z terenu Gminy Rychtal otrzymały ogółem wsparcie finansowe w wysokości 130 000 zł. (SP Rychtal – 70 000,00zł., SP Drożki – 30 000,00zł., SP Wielki Buczek – 30 000,00zł.).

Objęcie dzieci i uczniów przybywających z Ukrainy kształceniem, wychowaniem i opieką

Gminy Rychtal w związku z organizacją nauki dla uczniów z Ukrainy podjęła szereg działań edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych.

W Szkole Podstawowej w Rychtalu w roku szkolnym 2022/2023 obowiązek szkolny realizowało 8 uczniów będących obywatelami Ukrainy, którzy przyjęci zostali odpowiednio do następujących oddziałów:

Tabela 11. Liczba uczniów z Ukrainy w roku szkolnym 2022/2023

Klasa	Liczba uczniów
I	-
II	1
III	3
IV	1
V	-
VI	1
VII	-
VIII	2
Łącznie	8

Uczniom, którzy znają język polski udostępniono niewykorzystane egzemplarze podręczników, materiałów edukacyjnych oraz materiałów ćwiczeniowych do poszczególnych klas zakupionych ze środków dotacji celowej w poprzednich latach.

W pracy z uczniami z Ukrainy nauczyciele udzielający pomocy psychologiczno-pedagogicznej realizowali swoje zadania w tym zakresie zgodnie z obowiązującymi przepisami tj. na takich samych zasadach jak dla uczniów polskich.

Ogólna liczba godzin przeznaczonych na różnorodne formy pomocy skierowane dla uczniów z Ukrainy w roku szkolnym 2022/2023 w ujęciu statystycznym prezentuje się poniżej:

L.p	Rodzaj/ forma pomocy	liczba godzin planowanych	liczba godzin zrealizowanych
1.	Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z j. polskiego	3 grupy po 2 godziny tygodniowo	90 godzin

Aby jeszcze skuteczniej prowadzić zajęcia, nauczyciele w Szkole Podstawowej w Rychtalu ukończyli kurs „Nauka języka polskiego jako obcego”. Każdy uczeń z Ukrainy przyjęty do placówki objęty został diagnozą w zakresie potrzeb i możliwości zarówno w wymiarze językowym, edukacyjnym, ale też wychowawczym i opiekuńczym. Wyniki diagnozy posłużyły Dyrekcji i nauczycielom do zaplanowania i prowadzenia stosownych działań i dostosowań. Na realizację dodatkowych zadań oświatowych wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2022 o pomocy obywatelom Ukrainy Szkoła Podstawowa w Rychtalu otrzymała dodatkowe środki finansowe.

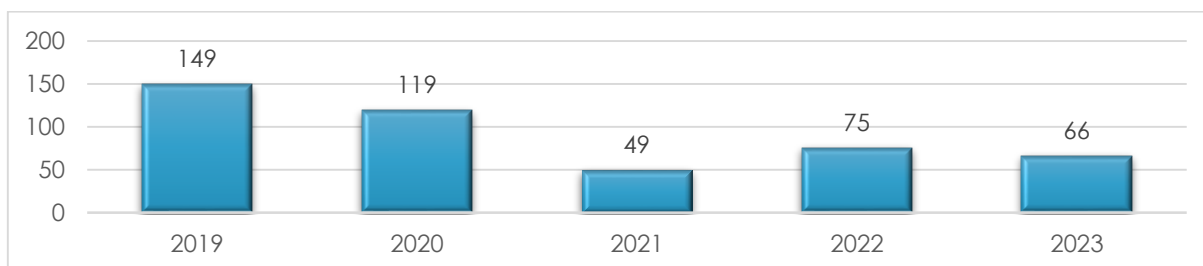

III.2 POLITYKA SPOŁECZNA

Świadczenia z pomocy społecznej - dane ogólne

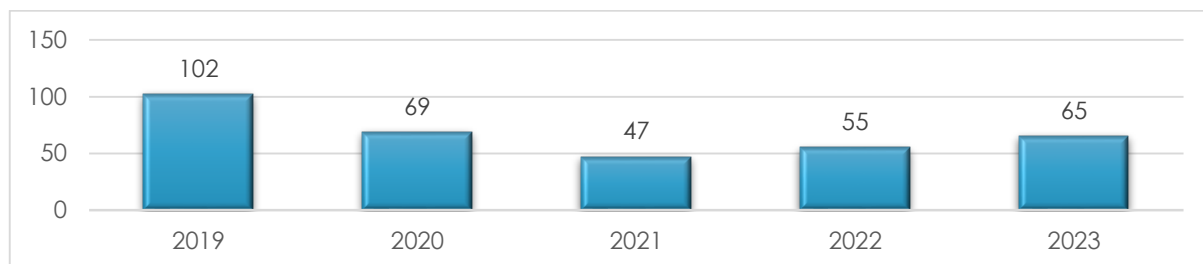
Z zestawienia prezentowanego poniżej wynika, iż w roku 2019 liczba osób korzystających z pomocy społecznej utrzymywała się na wysokim poziomie. W latach 2020-2021 liczba korzystających uległa zmniejszeniu. W 2022 r. obserwuje się w stosunku do roku 2021 wzrost liczby osób i rodzin korzystających ze wsparcia GOPS. W 2023 roku liczba osób korzystających uległa niewielkiemu zmniejszeniu.

Wykres 1. Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenia z pomocy społecznej w latach 2019 – 2023 przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rychtalu

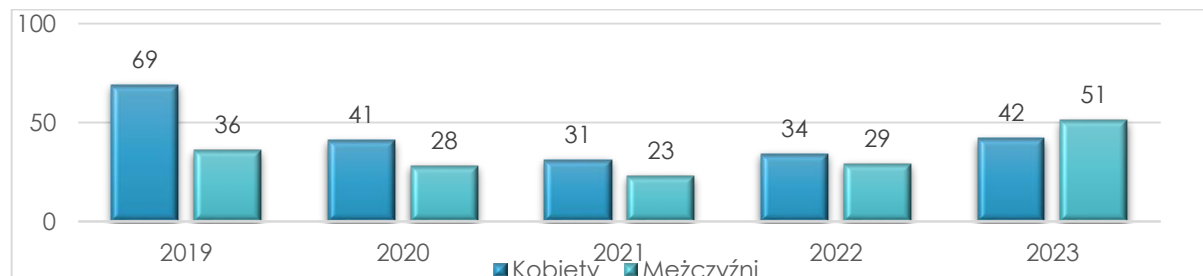
Wykres 2 obrazuje liczbę rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2019-2023 przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rychtalu.

Wykres 2. Liczba rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2019 – 2023

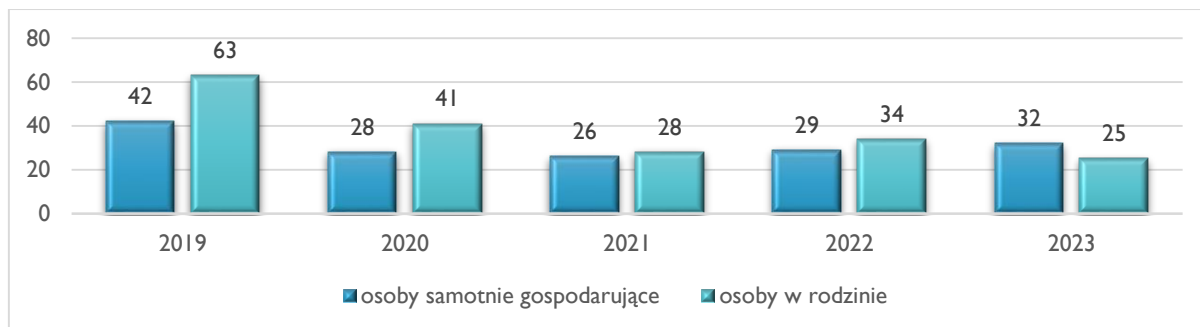
Wyniki niżej prezentowanych danych wskazują, że na przestrzeni lat 2019-2022 kobiety korzystały z pomocy społecznej z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rychtalu częściej niż mężczyźni, choć od 2021 roku różnica pomiędzy kobietami i mężczyznami korzystającymi z pomocy wyraźnie się zmniejszyła. W 2023 roku odnotowano wzrost liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej, korzystającymi z pomocy są częściej mężczyźni. Obserwuje się także wzrost liczby kobiet, które korzystały ze wsparcia tutaj GOPS.

Wykres 3. Podział świadczeniobiorców według płci w latach 2019 – 2023

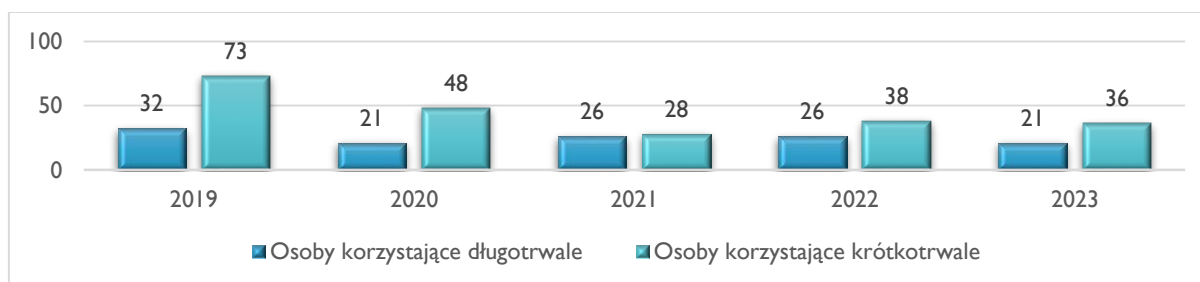
Na przestrzeni lat 2019 – 2022 obserwuje się, iż świadczeniobiorcami Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rychtalu są częściej rodziny. W 2023 roku to osoby samotnie gospodarujące stanowią większość.

Wykres 4. Podział świadczeniobiorców na osoby samotnie gospodarujące i osoby w rodzinie w latach 2019 – 2023

Z danych prezentowanych poniżej wynika, iż w latach 2019 – 2023 świadczeniobiorcami Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rychtalu są częściej osoby korzystające krótkotrwale z pomocy społecznej.

Wykres 5. Podział osób ze względu na częstotliwość korzystania z pomocy społecznej w latach 2019 – 2023

Poniższe dane wskazują, iż na przestrzeni lat 2019 – 2023 najwięcej osób korzystało ze wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rychtalu w grupach wiekowych 56-65 lat oraz 66 lat i więcej. Niepokojące jest to, iż znaczną grupę stanowią osoby w wieku 36-45 lat. Tabele prezentowane poniżej przedstawiają podział świadczeniobiorców według wieku oraz powody przyznawania pomocy.

Tabela 1. Podział świadczeniobiorców według kategorii wiekowych

Rok	Kategoria wiekowa					
	18-25 lat	26-35 lat	36-45 lat	46-55 lat	56-65 lat	66 lat i więcej
2019	7	23	14	19	21	21
2020	2	15	11	12	12	17
2021	0	9	9	5	14	17
2022	0	7	15	4	21	16
2023	1	8	12	6	16	14

Wykres 6. Podział świadczeniobiorców według kategorii wiekowych w latach 2019 – 2023

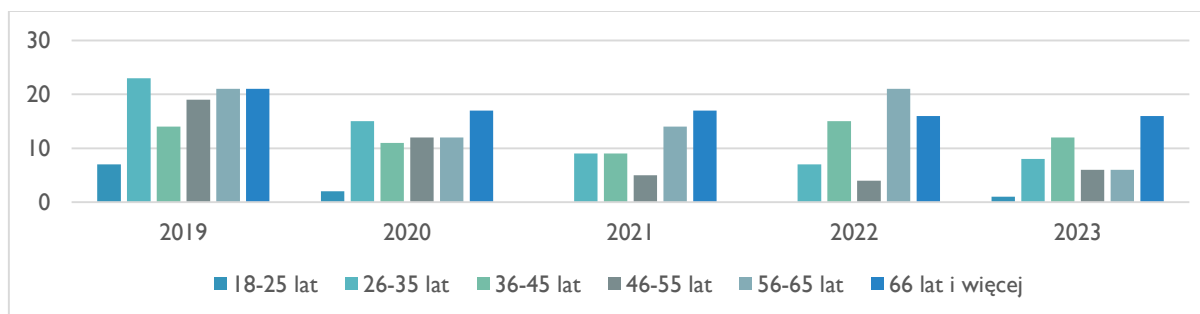

Tabela 2. Powody przyznawania pomocy społecznej w latach 2019 – 2023

Powód trudnej sytuacji życiowej	2019	2020	2021	2022	2023	Razem rodzin
Ubóstwo	50	36	23	24	27	160
Sieroctwo	0	0	0	0	0	0
Bezdomność	3	1	2	3	4	13

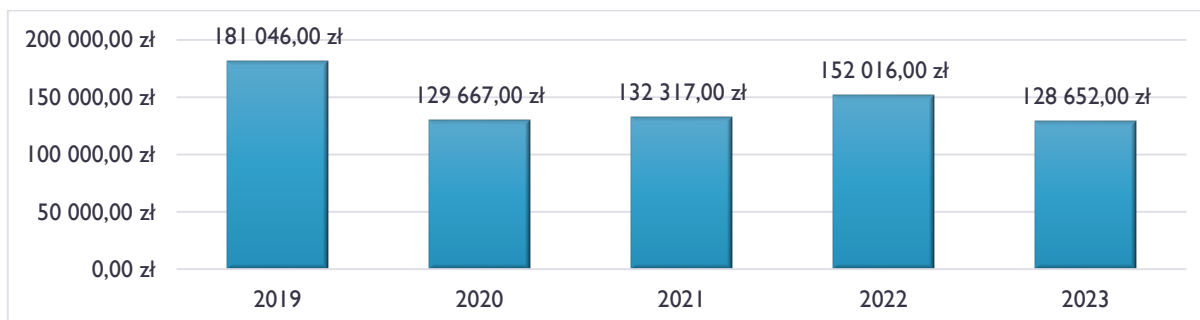
Potrzeba ochrony macierzyństwa	20	15	4	5	5	49
Wielodzietność	16	14	4	4	5	43
Bezrobocie	18	12	9	10	10	59
Niepelnosprawność	41	24	18	24	23	130
Długotrwała lub ciężka choroba	47	26	21	27	39	160
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	11	7	3	7	8	36
Przemoc w rodzinie	0	0	2	1	3	6
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0	0	0
Alkoholizm	6	9	9	9	9	42
Narkomania	0	0	0	0	0	0
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	3	0	0	0	3
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	0	0	0	0	0	0
Zdarzenie losowe	8	0	1	5	0	14
Sytuacja kryzysowa	1	0	1	0	0	2
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0	0	0

Jak wynika z powyższej tabeli na przestrzeni lat 2019-2023 najczęściej rodzin otrzymało pomoc z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby oraz ubóstwa - 160 rodzin. Na drugim miejscu z przyczyny niepełnosprawności 130 rodzin. Natomiast z powodu bezrobocia skorzystało z pomocy społecznej 59 rodzin. Wielodzietność i potrzeba ochrony macierzyństwa były częstymi powodami udzielenia pomocy. Rządziej przyczynami udzielania pomocy były zdarzenie losowe, sytuacja kryzysowa czy przemoc w rodzinie. Na przestrzeni lat 2019-2023 żadna osoba nie skorzystała z pomocy społecznej z powodu sieroctwa, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, z potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi oraz z powodu klęski żywiołowej lub ekologicznej. W latach 2019-2023 na terenie gminy Rychtal nie miała miejsca klęska żywiołowa czy ekologiczna. Należy podkreślić, iż rodziny korzystające z pomocy mogą znajdować się w trudnej sytuacji życiowej z jednego lub kilku powodów oraz mogą z niej korzystać kilkakrotnie w ciągu roku.

Wysokość poniesionych kosztów na wypłatę świadczeń z pomocy społecznej przedstawia poniższy wykres. Do świadczeń tych zaliczamy: zasiłki stałe, okresowe, celowe, specjalne celowe, pomoc w formie posiłku, schronienie oraz usługi opiekuńcze.

Analizując dane z poniższego wykresu zauważalny jest wzrost kosztów od 2021 roku.

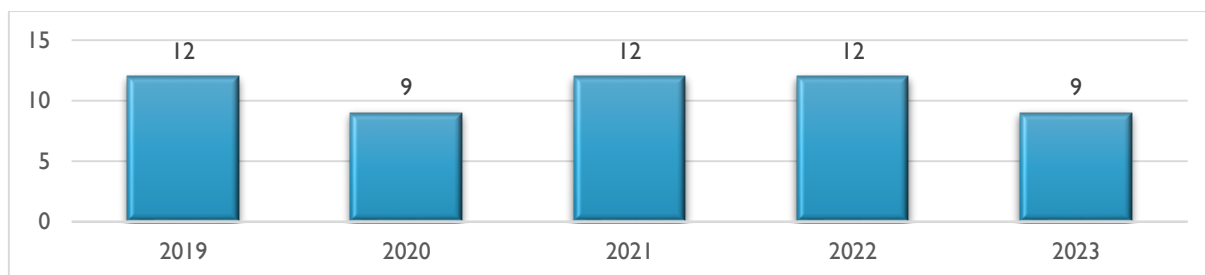
Wykres 7. Wysokość poniesionych kosztów na wypłatę świadczeń z pomocy społecznej w latach 2019 – 2023

Zasiłek stały

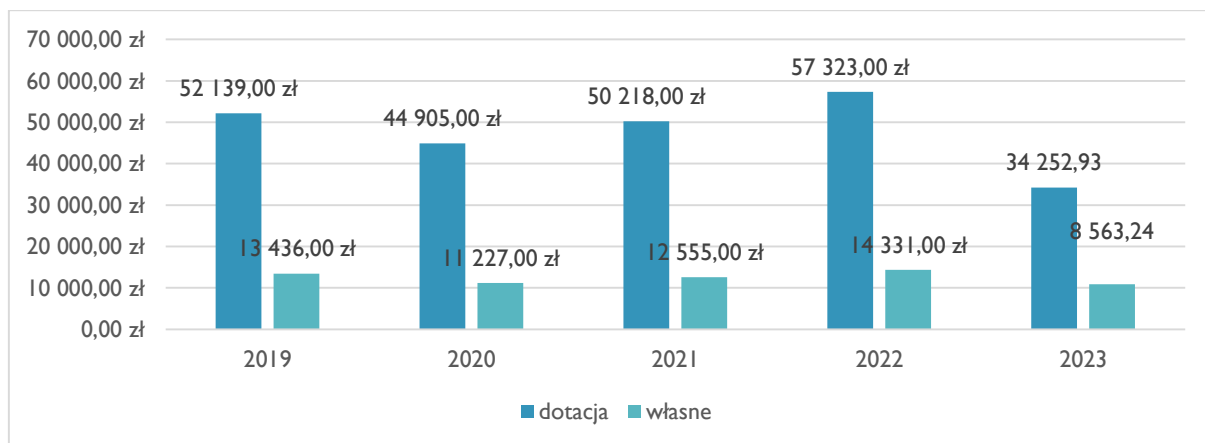
Zasiłek stały to świadczenie przysługujące na podstawie art. 37 ustawy o pomocy społecznej - osobom samotnie gospodarującym, niezdolnym do pracy z powodu wieku oraz osobom pozostającym w rodzinach niezdolnym do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnym do pracy spełniającym kryterium dochodowe. W 2023 r. obserwuje się spadek liczby osób korzystających z zasiłku stałego (zgon, przejście na emeryturę).

Wykres 8. Liczba osób, które korzystały z zasiłku stałego w latach 2019 – 2023

Zestawienie prezentowane poniżej ukazuje, że wydatki na wypłatę zasiłków stałych dla podopiecznych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rychtalu roku 2020 wskazują na sporą różnicę w porównaniu z innymi latami. Różnica ta wiąże się z zależnością wypłaty zasiłku od liczby osób kwalifikujących się do przyznania im zasiłku stałego. Po zwiększeniu się kosztów w latach 2021-2022 w 2023 roku zauważalny jest spadek wydatków na wypłatę zasiłków stałych w związku ze zmniejszeniem liczby korzystających.

Wykres 9. Wysokość poniesionych kosztów na wypłatę zasiłków stałych w latach 2019 – 2023 z podziałem na środki własne i dotację.

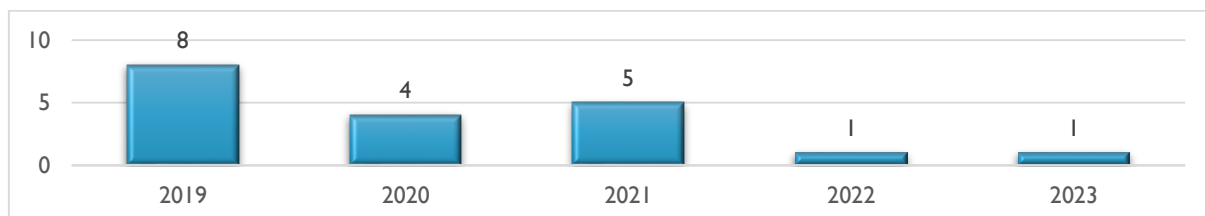

Zasiłek okresowy

Zasiłek okresowy to świadczenie, które przysługuje na podstawie art. 38 ustawy o pomocy społecznej dla osób i rodzin bez dochodu lub o dochodach niższych niż ustawowe kryterium ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

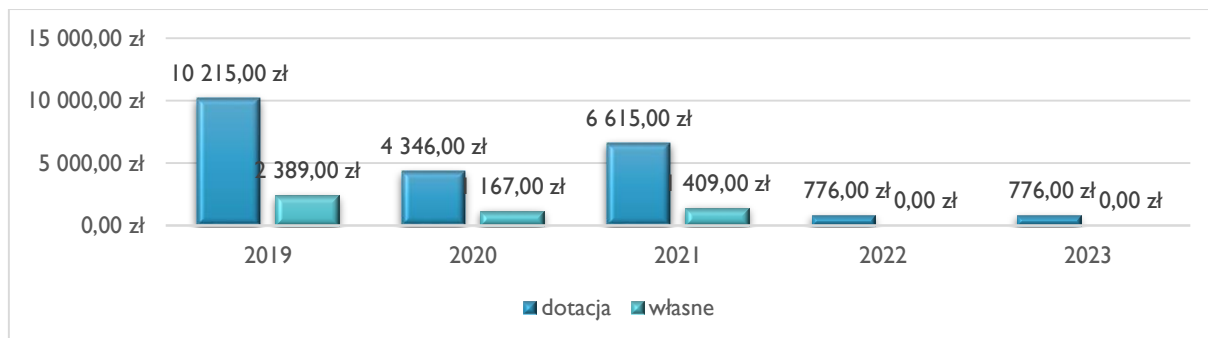
Z przytoczonych poniżej danych wynika, że najwięcej osób skorzystało z pomocy społecznej w formie zasiłku okresowego w 2019 r. tj. 8 osób, a najmniej w roku 2022 i 2023 tj. tylko 1 osoba.

Wykres 10. Liczba osób, którym przyznano zasiłek okresowy w latach 2019 – 2023

Na podstawie poniższych danych można zauważyć, że wydatki poniesione na wypłatę zasiłków okresowych podopiecznym Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rychtalu były największe w 2019 r. tj. 12 604 zł. W roku 2022 i 2023 i wydatki na zasiłki okresowe były najniższe ze względu na niewielką liczbę korzystających z tego świadczenia.

Wykres 11. Wysokość poniesionych kosztów na wypłatę zasiłków okresowych w latach 2019 – 2023 z podziałem na środki własne i dotację

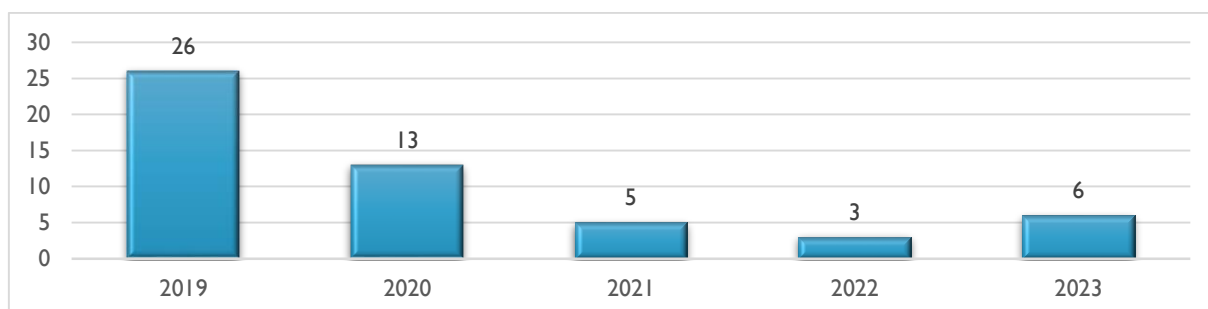

Zasiłek celowy

Zasiłek celowy to świadczenie przyznawane na podstawie art. 39 ustawy o pomocy społecznej na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków, opał, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wyrobów medycznych i leczenia, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

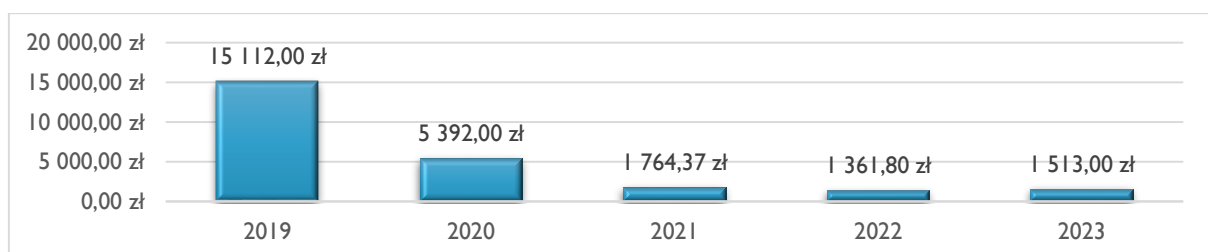
Analizując dane z wykresu poniżej można stwierdzić, że liczba osób, którym przyznano zasiłek celowy (ze środków budżetu Gminy) w latach 2019-2022 przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rychtalu wyraźnie spadła. W 2023 roku zauważalny jest wzrost liczby osób którym przyznano zasiłek celowy, z uwagi na cel, konieczność przyznania pomocy w ww. formie – dochód beneficjentów niższy niż kryterium dochodowe określone w ustawie o pomocy społecznej.

Wykres 12. Liczba osób, którym przyznano zasiłek celowy w latach 2019 – 2023

Poniższe dane wskazują, iż w ciągu ostatnich lat zauważalny jest trend malejący kosztów poniesionych na wypłaty zasiłków celowych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rychtalu. W 2023 roku obserwuje się nieznaczny wzrost kosztów poniesionych na wypłatę zasiłków celowych.

Wykres 13. Wysokość poniesionych kosztów na wypłaty zasiłków celowych w latach 2019 – 2023

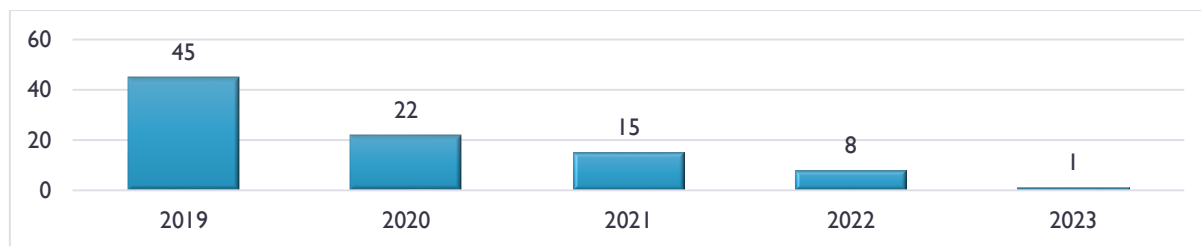

Specjalny zasiłek celowy

Według ustawy o pomocy społecznej w szczególnie uzasadnionych przypadkach wnioskodawcy, którego dochód przekracza kryterium dochodowe, można udzielić pomocy społecznej w formie specjalnego zasiłku celowego.

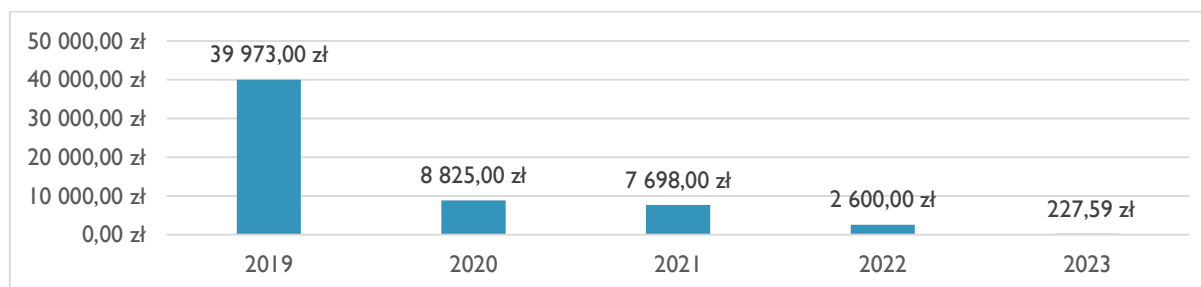
Z przeprowadzonej analizy wynika, iż w roku 2019 liczba osób, którym przyznano pomoc w formie specjalnego zasiłku celowego przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rychtalu utrzymywała się na wysokim poziomie. Natomiast od 2020 r. liczba tych osób miała tendencję spadkową.

Wykres 14. Liczba osób, którym przyznano specjalny zasiłek celowy w latach 2019 – 2023

Poniższe zestawienie pokazuje, iż wydatki na wypłaty specjalnych zasiłków celowych w roku 2019 utrzymywały się na wysokim poziomie. Tak duże wydatki spowodowane były tym, że mimo przekroczenia progu dochodowego, rodziny lub osoby samotne znajdowały się w sytuacji, która była wyjątkowo dotkliwa, nagła, zazwyczaj bardzo obciążająca budżet domowy i wnioskodawcy nie byli w stanie jej pokonać za pomocą własnych możliwości. Od 2020 roku widoczny jest bardzo znaczny spadek poniesionych kosztów na tę formę pomocy. Spowodowane jest to nie tylko wprowadzeniem świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji, realizacją przez GOPS pomocy żywnościowej ramach POPŻ, ale również prowadzenia pracy socjalnej przez pracowników socjalnych.

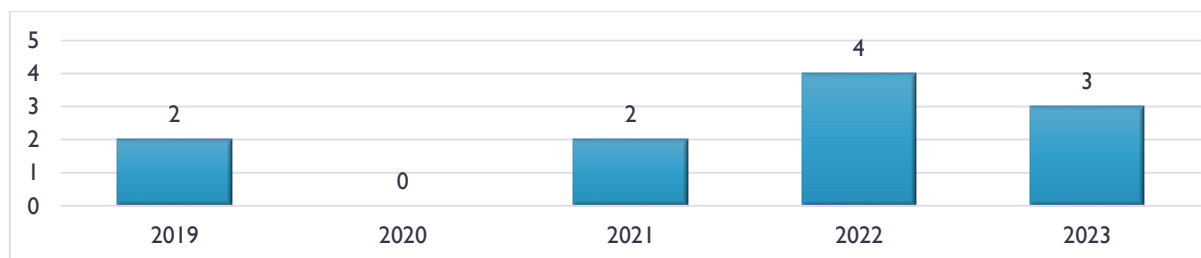
Wykres 15. Wysokość poniesionych kosztów na wypłaty specjalnych zasiłków celowych w latach 2019 – 2023

Schronienie

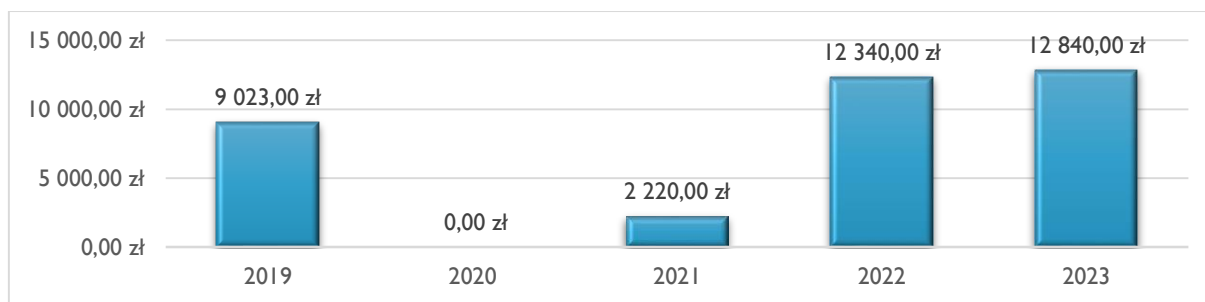
Pomoc w postaci schronienia została przyznano dwóm osobom w 2019 i 2021 roku, czterem osobom w 2022 roku oraz trzem osobom w 2023 roku.

Wykres 16. Liczba osób, którym przyznano schronienie w latach 2019 – 2023

Jak wynika z zestawienia prezentowanego poniżej środki finansowe na pomoc w formie schronienia wydatkowane w 2019 roku w kwocie 9 023 zł. W latach 2022-2023 koszty tego zadania znacznie wzrosły z uwagi na zwiększoną liczbę korzystających osób ze schronienia i kosztów utrzymania w placówkach dla osób bezdomnych.

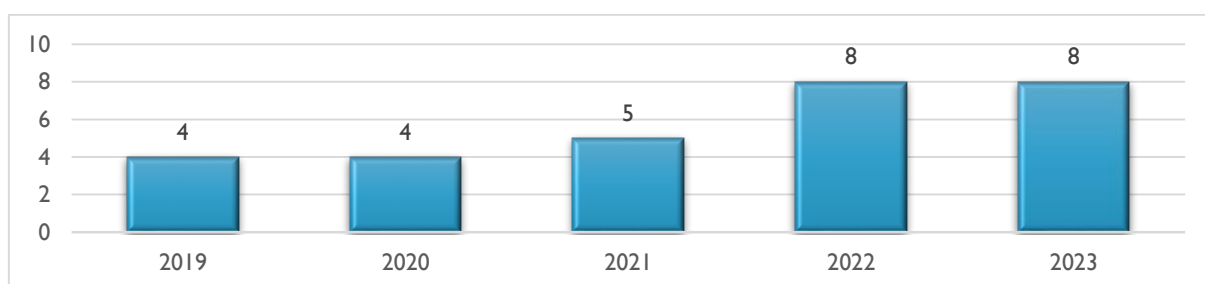
Wykres 17. Wysokość poniesionych kosztów na schronienie w latach 2019 – 2023

Usługi opiekuńcze

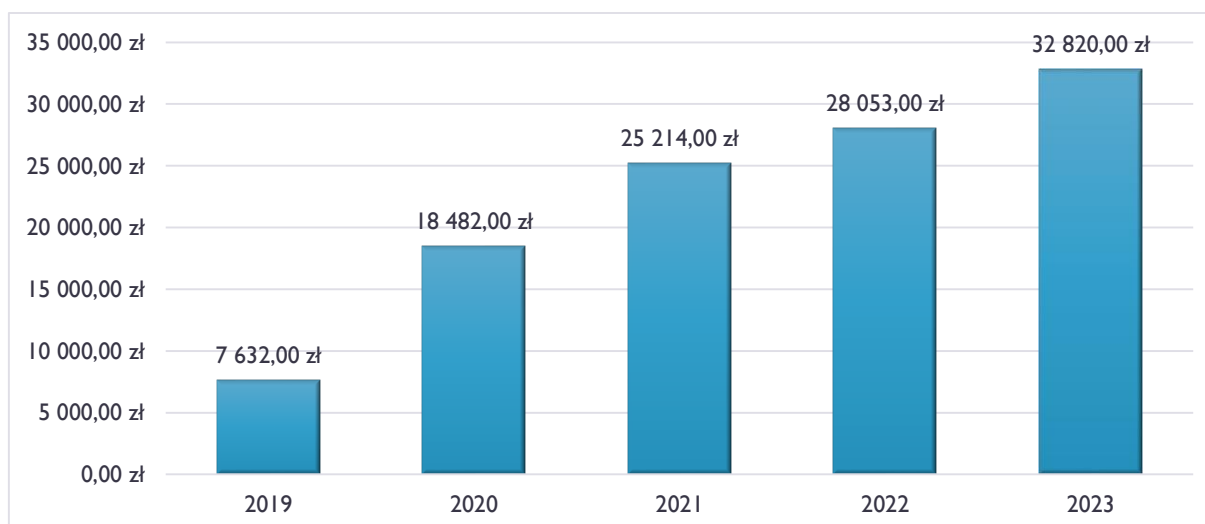
W latach 2019 i 2020 z pomocy w formie usług skorzystały 4 osoby/rodziny. W 2021 roku z pomoc w formie usług opiekuńczych przyznano 5 osobom. Natomiast w 2022 i 2023 roku ww. pomoc przyznano 8 rodzinom. Obecnie liczba osób korzystających z usług opiekuńczych utrzymuje się na tym samym poziomie.

Wykres 18. Liczba osób, którym przyznano usługi opiekuńcze w latach 2019 – 2023

Poniższe zestawienie przedstawia wydatki poniesione na usługi opiekuńcze w latach 2019-2023. Koszty usług opiekuńczych w 2019 roku były niewielkie w stosunku do liczby osób z nich korzystających z uwagi na fakt, że przez pół roku usługi były wykonywane przez osoby odbywające staż, który w całości finansowany był ze środków Powiatowego Urzędu Pracy w Kępnie. W 2020 roku w GOPS w Rychtalu została zatrudniona opiekunka na ½ etatu. W tym też roku na konto ośrodka wpłynęła kwota 3 260,60 złotych zwrotu kosztów za usługi opiekuńcze. Koszt usług opiekuńczych w 2021 roku wyniósł: 25 214,00 zł, w 2022 roku - 28 053,00 zł, a w 2023 roku – 32 820,00 zł.

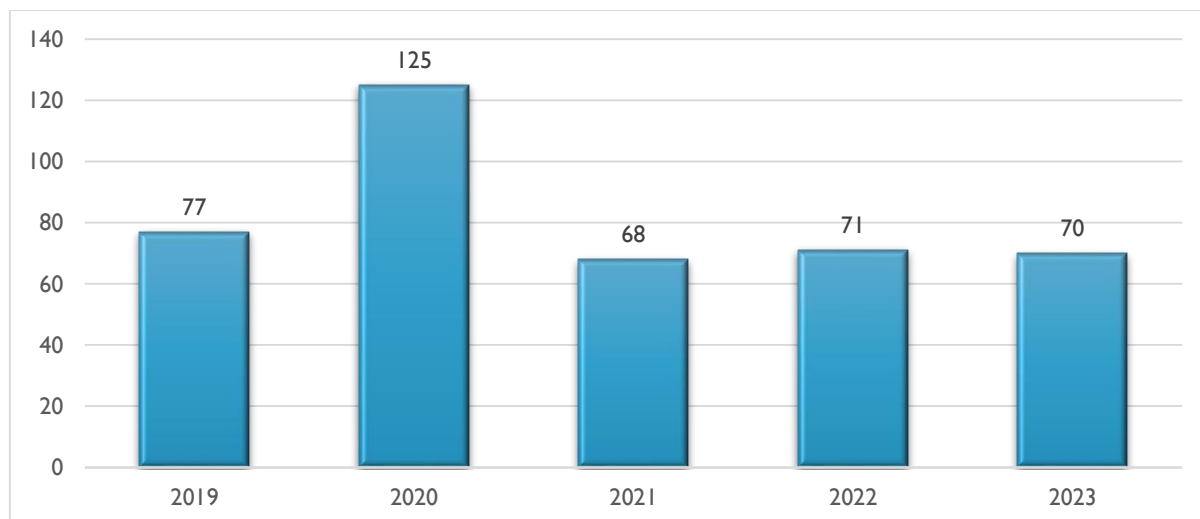
Wykres 19. Wysokość poniesionych kosztów na usługi opiekuńcze w latach 2019 – 2023

Pomoc w formie posiłku oraz zasiłku celowego na zakup żywności

Z pomocy w formie posiłku oraz zasiłku celowego przyznanego przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rychtalu w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” (wcześniej program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”) najwięcej osób skorzystało w roku 2021. W latach 2022 i 2023 liczba osób korzystających nie uległa zmianie i wynosi 70 osób.

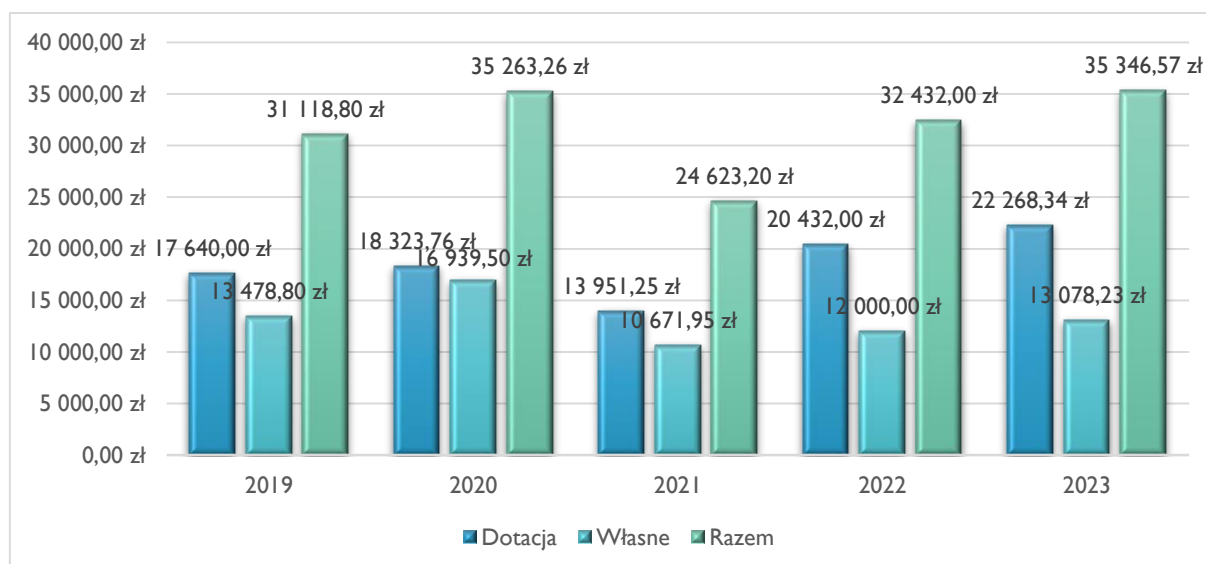
Wykres 20. Liczba osób, które skorzystały z pomocy w ramach programu w latach 2019 – 2023

Z przeprowadzonej analizy danych wynika, że koszty poniesione na sfinansowanie pomocy w formie posiłków w latach 2019-2023 przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rychtalu utrzymują się względnie stałym poziomie. Nieznaczny wzrost kosztów wiąże się ze wzrostem kosztów zakupu posiłków.

Ze względu na stan epidemii i zamknięcie szkół, od kwietnia 2020 roku decyzje o przyznaniu posiłków zostały zmienione na decyzje o przyznaniu zasiłku celowego na zakup żywności lub posiłku. W 2021 roku z uwagi na COVID-19 nastąpił wzrost kosztów na pomoc w formie zasiłków celowych na zakup żywności lub posiłku, gdyż nauka prowadzona była w trybie zdalnym.

Wykres 21. Wysokość poniesionych kosztów programu w latach 2019 – 2023 z podziałem na środki własne i dotację.

W 2022 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rychtalu od miesiąca września przyznawał świadczenia niepieniężne w formie posiłku dla dzieci w placówkach oświatowych.

W 2023 roku Ośrodek przyznawał w ramach programu pomoc w formie posiłku dla dzieci i młodzieży oraz pomoc w formie świadczenia pieniężnego na zakup żywności. Z pomocy w formie posiłków korzystało 24 dzieci, 2 dorosłych.

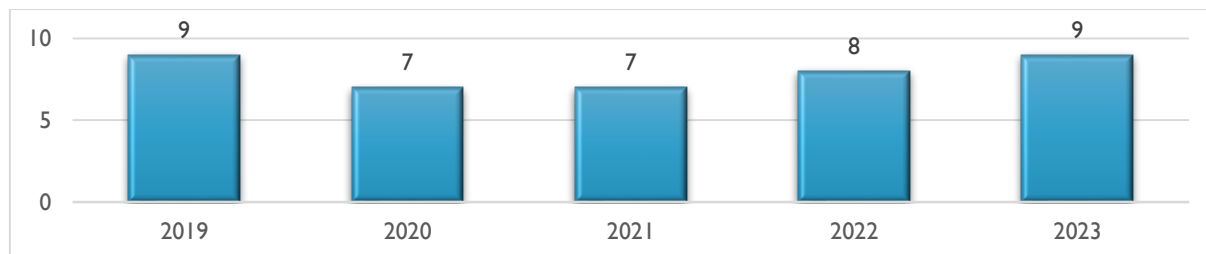
Specjalistyczne usługi opiekuńcze (SUO) dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi. W 2023 roku udzielono pomocy w w/w formie 1 osobie, z uwagi na zgłoszone zapotrzebowanie. Koszt pomocy wyniósł 27 400,00 zł środki pochodziły z budżetu państwa.

Domy pomocy społecznej

Jak wynika z danych prezentowanych poniżej liczba osób za które gmina Rychtal ponosi odpłatność (częściową lub całkowitą) w domu pomocy społecznej waha się pomiędzy siedmioma, a dziewięcioma podopiecznymi.

Wykres 24. Liczba osób, którym gmina Rychtal dopłaciła za pobyt w domu pomocy społecznej w latach 2019 – 2023

Poniższy wykres wyraźnie ukazuje koszty jakie Gmina Rychtal ponosi za pobyt podopiecznych w domach pomocy społecznej. Wysokość kosztów, które gmina ponosi na ww. świadczenie zależy od liczby osób umieszczonych w domach pomocy społecznej, średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w domu oraz od możliwości finansowych danego podopiecznego i jego najbliższej rodziny. Mniejsze koszty w 2020 oraz w 2021 roku są wynikiem mniejszej liczby osób przebywających w DPS. Nadmienić należy, iż co roku DPS-y podnoszą średni koszt utrzymania w placówkach, co powoduje zwiększenie wydatków na ww. świadczenie.

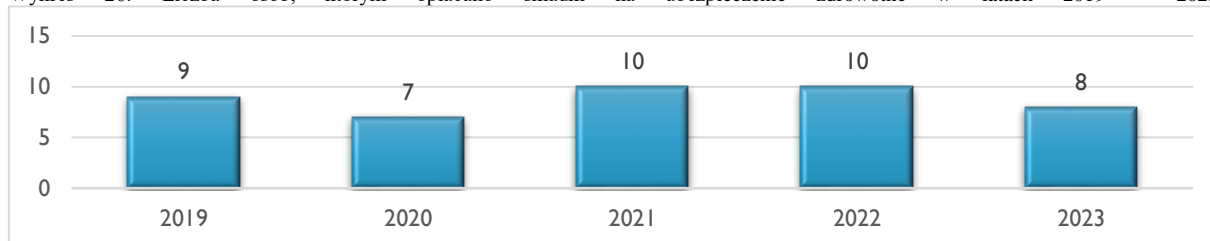
Wykres 25. Wysokość poniesionych kosztów przez gminę Rychtal na dopłatę za pobyt osób w domach pomocy społecznej w latach 2019 - 2023

Składki na ubezpieczenie zdrowotne

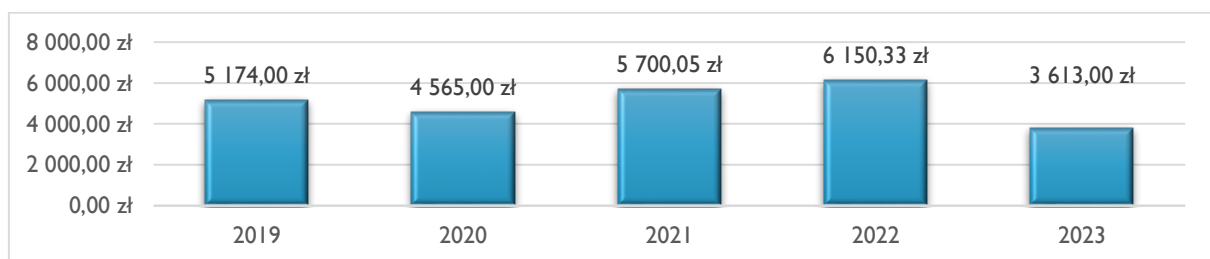
Na przestrzeni lat 2019-2023 liczba osób, którym Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rychtalu opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne stale się zmienia co obrazuje poniższy wykres.

Wykres 26. Liczba osób, którym opłacano składki na ubezpieczenie zdrowotne w latach 2019 – 2023

Jak wynika z poniższego wykresu wydatki przeznaczone na opłacenie składek na ubezpieczenie zdrowotne podopiecznych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rychtalu w latach 2019-2023 różniły się, ma to związek z ilością osób korzystających z tej formy pomocy. Składki na ubezpieczenie zdrowotne są przyznawane osobom pobierającym zasiłek stały. Kwota składki uzależniona jest od wysokości zasiłku stałego.

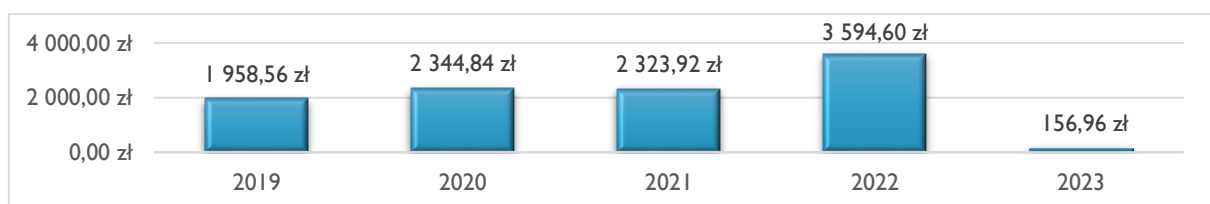
Wykres 27. Wysokość poniesionych kosztów na opłacenie składek na ubezpieczenie zdrowotne podopiecznych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rychtalu w latach 2019 – 2023

Prace społecznie użyteczne

Prace społecznie użyteczne to forma wsparcia skierowana do osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku jednocześnie korzystających ze świadczeń pomocy społecznej albo uczestniczących w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielnienia, lokalnym programie pomocy społecznej lub w indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego. Wykonywanie prac społecznie użytecznych odbywa się na podstawie porozumienia zawartego między starostą a gminą, na rzecz której prace społecznie użyteczne będą wykonywane. Starosta refunduje gminie ze środków Funduszu Pracy do 60% minimalnej kwoty świadczenia przysługującego bezrobotnemu. Z tej formy wsparcia w 2022 roku skorzystały 3 osoby. W 2023 roku pracami społecznymi objęta została 1 osoba.

Wykres 28. Koszty własne związane z wykonywaniem prac społecznie użytecznych w latach 2019 – 2023

Dodatki mieszkaniowe i energetyczne

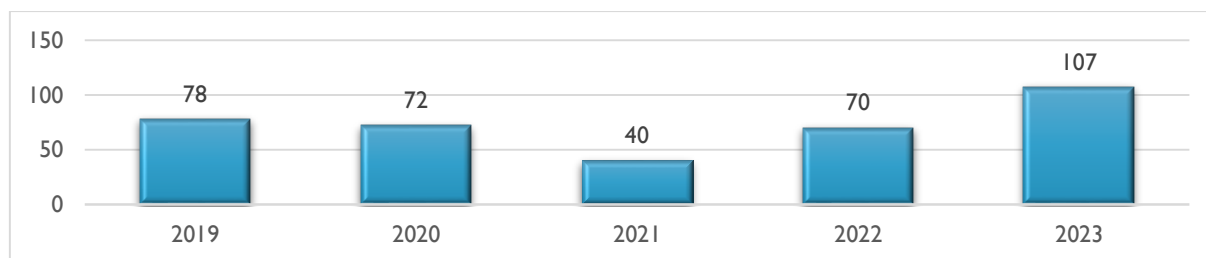
Dodatek mieszkaniowy jest formą pomocy dla rodzin, osób, które nie są w stanie pokryć kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania. Dodatki mieszkaniowe przyznawane są na podstawie ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych. Wypłata dodatków jest zadaniem gminy realizowanym przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rychtalu. Pomoc w postaci dodatku ma na celu zmniejszenie wysokich kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, ponoszonych przez osoby i rodziny o najniższych dochodach.

Dodatki mieszkaniowe uzależnione są od dochodu danej rodziny oraz kwoty poniesionych wydatków na utrzymanie lokalu mieszkalnego, stąd różnice pomiędzy ilością świadczeń, a kwotą wypłaconych dodatków mieszkaniowych.

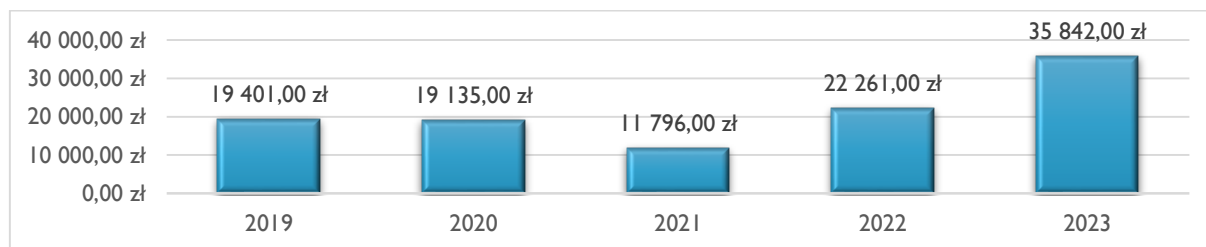
W 2023 roku zauważalny jest wzrost liczby osób korzystających z dodatku mieszkaniowego co może być spowodowane zwiększeniem ponoszonych kosztów za rachunki w stosunku do niskiego dochodu rodziny, zwiększeniem kryterium dochodowego uprawniającego do ubiegania się o ww. świadczenie.

Liczbę świadczeń oraz kwoty wypłaconych dodatków mieszkaniowych przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 29. Liczba przyznanych świadczeń w latach 2019 – 2023

Wykres 30. Kwoty wypłaconych dodatków mieszkaniowych w latach 2019 -2023

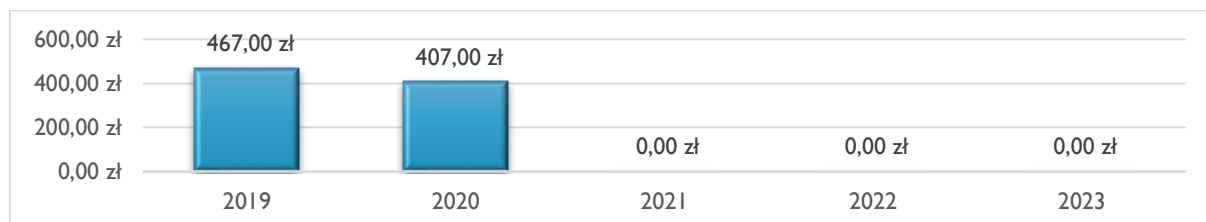

Nowelizacja prawa energetycznego z 26 lipca 2013 r. wprowadziła pojęcie odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej. Zgodnie z przyjętym zapisem w Prawie energetycznym w art. 3 pkt 13c – jest to osoba, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych, która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej. Aby otrzymać dodatek energetyczny należało: - posiadać ustalone prawo do dodatku mieszkaniowego - złożyć wniosek o dodatek energetyczny z załączoną umową sprzedaży energii elektrycznej, której stroną jest osoba pobierająca dodatek mieszkaniowy - zamieszkiwać w miejscu dostarczania energii elektrycznej. Dodatek energetyczny jest zadaniem zleconym.

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym, w 2022 i 2023 roku nie było możliwości składania wniosków o wypłatę dodatku energetycznego.

Kwoty wypłaconych dodatków energetycznych w latach 2019-2023 przedstawia poniższy wykres.

Wykres 31. Kwoty wypłaconych dodatków energetycznych w latach 2019 – 2023

Świadczenia rodzinne

Świadczenia te zgodnie z ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych, obejmują:

1. zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:

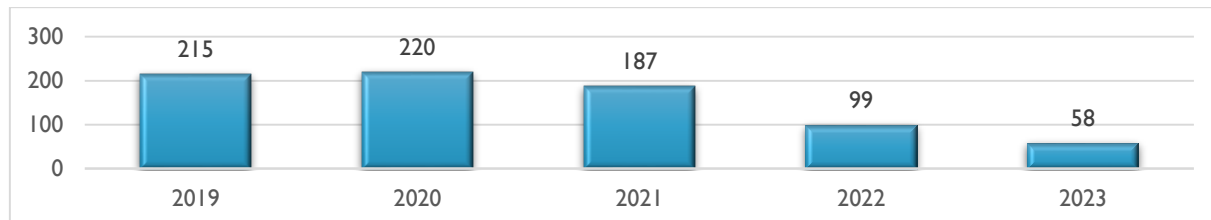
- a) urodzenia dziecka,
  - b) opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
  - c) samotnego wychowywania dziecka,
  - d) wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
  - e) kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
  - f) rozpoczęcia roku szkolnego,
  - g) podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.
2. świadczenia opiekuńcze tj. zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz świadczenie pielęgnacyjne;
  3. jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka;
  4. świadczenie rodzicielskie.

Od 2014 roku zostało wprowadzone świadczenie, którym jest zasiłek dla opiekuna. Zasiłek dla opiekuna przysługuje na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów. Zasiłek dla opiekunów przysługuje osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw z dniem 1 lipca 2013 r. Prawo do tego świadczenia nie jest uzależnione od kryterium dochodowego.

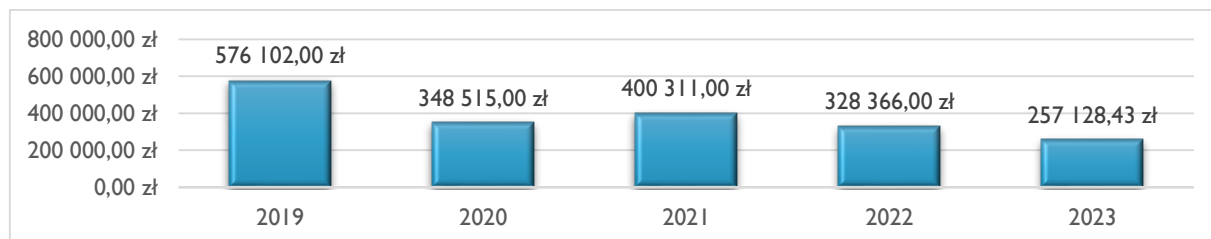
Szczegółowe wydatki poniesione przez Ośrodek w zakresie wypłacanych świadczeń rodzinnych oraz ilość świadczeń przedstawiają poniższe wykresy.

Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami

Wykres 32. Liczba rodzin pobierających zasiłki rodzinne wraz z dodatkami w latach 2019 – 2023

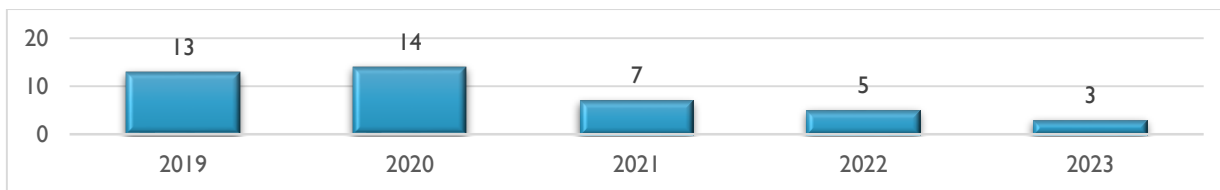

Wykres 2. Wydatki na zasiłki rodzinne wraz z dodatkami w latach 2019 – 2023

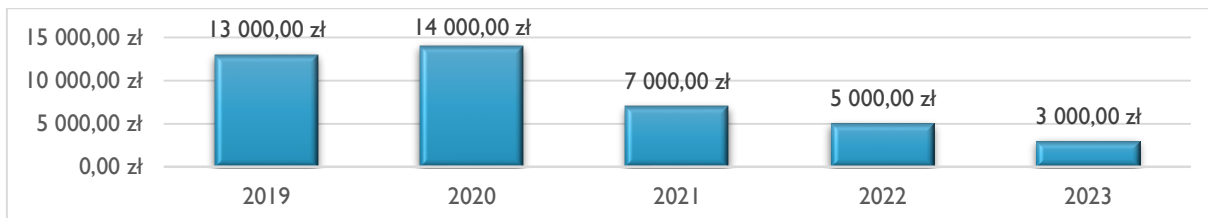

Jednorazowy dodatek z tytułu urodzenia dziecka

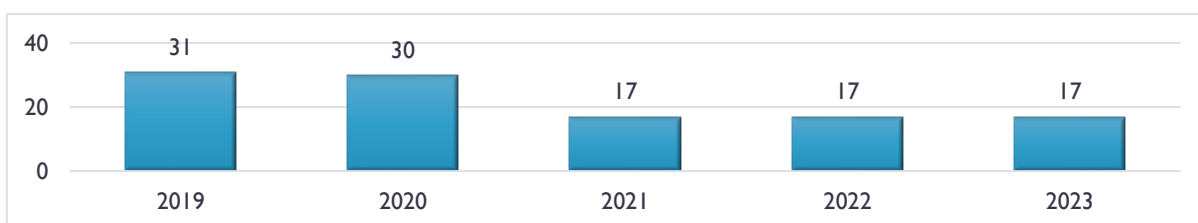
Wykres 33. Liczba rodzin pobierających jednorazowy dodatek z tytułu urodzenia się dziecka (dodatek przy zasiłku rodzinnym) w latach 2019 – 2023

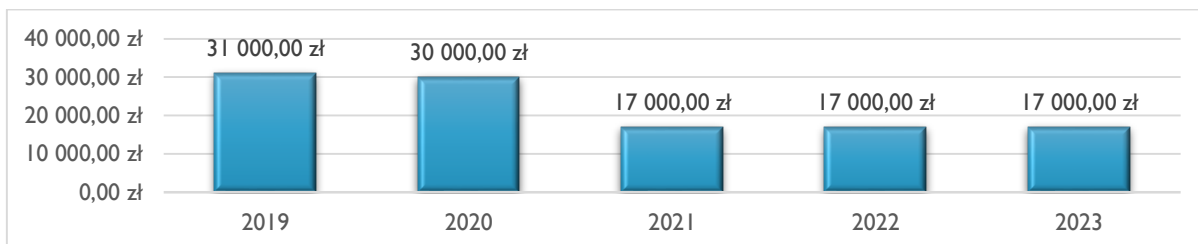
Wykres 34. Wydatki na jednorazowy dodatek z tytułu urodzenia się dziecka (dodatek przy zasiłku rodzinnym) w latach 2019 – 2023

Wykres 35. Liczba jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia dziecka przyznanych w latach 2019 – 2023

Wykres 36. Wydatki poniesione na jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka w latach 2019 – 2023

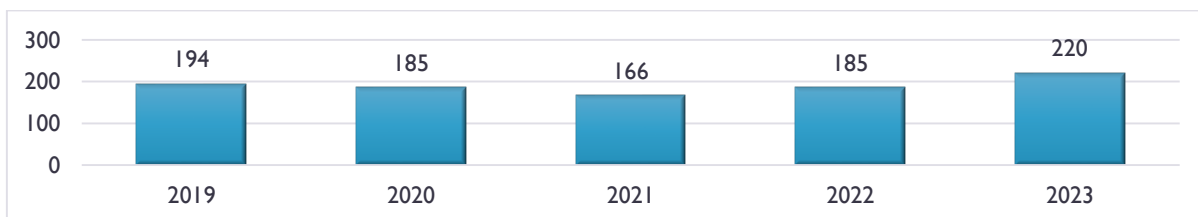
Zasiłki rodzinne oraz dodatki do zasiłku wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych uzależnione są zarówno od ilości złożonych wniosków jak i progu dochodowego określonego w wyżej wymienionej ustawie. Zwiększenie wysokości płacy minimalnej z połączeniem braku waloryzacji kryterium dochodowego powoduje spadek liczby pobieranych świadczeń.

Świadczenia pielęgnacyjne

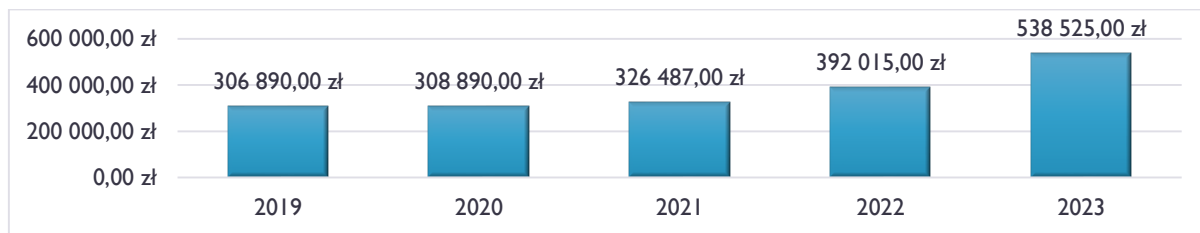
Świadczenia pielęgnacyjne jak i zasiłki pielęgnacyjne uzależnione są od ilości wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności i orzeczeń wydanych w trybie odwoławczym.

Szczegółowe wydatki poniesione przez Ośrodek w zakresie wypłacanych świadczeń pielęgnacyjnych oraz ilość świadczeń przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 37. Liczba świadczeń pielęgnacyjnych przyznanych w latach 2019 – 2023

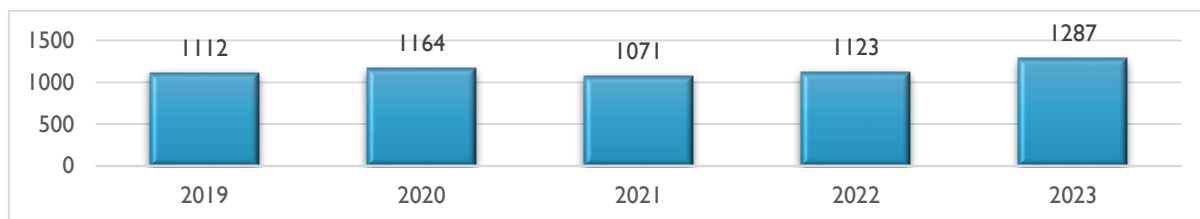
Wykres 38. Wydatki na świadczenie pielęgnacyjne w latach 2019 – 2023

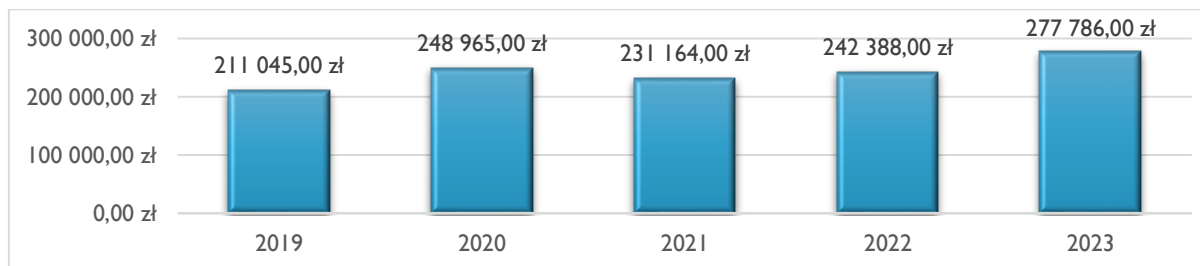
Zasiłki pielęgnacyjne

Szczegółowe wydatki poniesione przez Ośrodek w zakresie wypłacanych zasiłków pielęgnacyjnych oraz ilość zasiłków przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 39. Liczba zasiłków pielęgnacyjnych przyznanych w latach 2019 – 2023

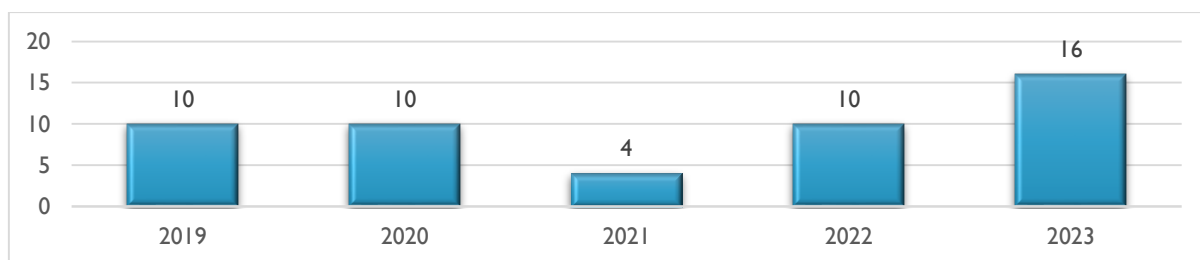
Wykres 40. Wydatki na zasiłek pielęgnacyjny w latach 2019 – 2023

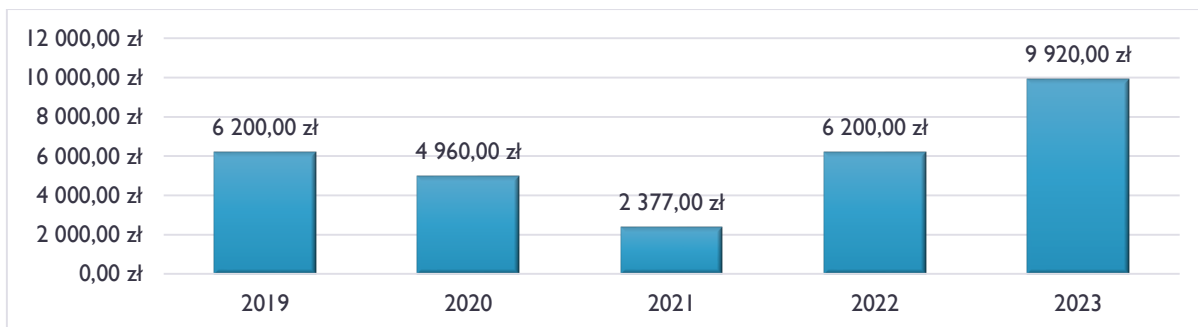
Specjalny zasiłek opiekuńczy

Specjalny zasiłek opiekuńczy wynika z ustawy o świadczeniach rodzinnych i jest odpowiednikiem zasiłku dla opiekuna a jego przyznanie uwarunkowane jest od sytuacji materialno-bytowej wnioskujących osób oraz stopień orzeczonej niepełnosprawności wobec osoby, której wniosek dotyczy.

Wykres 41. Liczba specjalnych zasiłków opiekuńczych przyznanych w latach 2019 – 2023

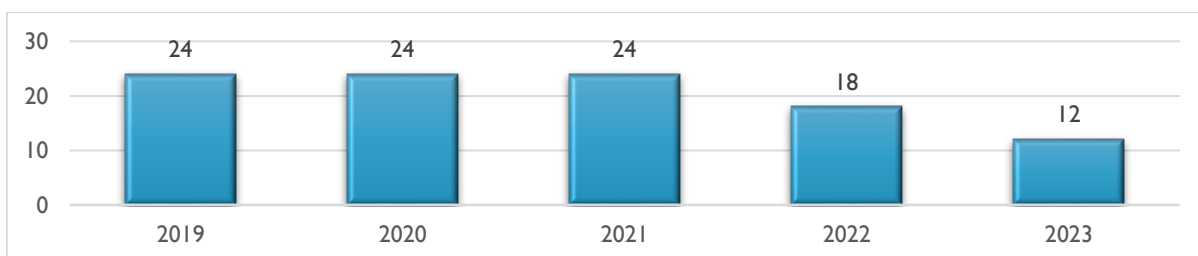
Wykres 42. Wydatki poniesione na wypłatę specjalnych zasiłków opiekuńczych w latach 2019 -2023

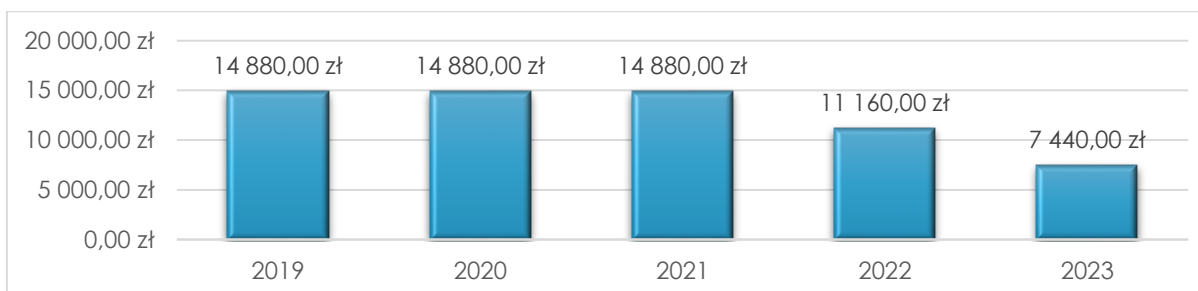
Zasiłek dla opiekuna

Liczba zasiłków dla opiekuna utrzymywała się na podobnym poziomie jednak od 2022 roku ma tendencję spadkową. Obecnie nie ma możliwości składania nowych wniosków.

Wykres 43. Liczba przyznanych świadczeń - zasiłków dla opiekuna w latach 2019 – 2023

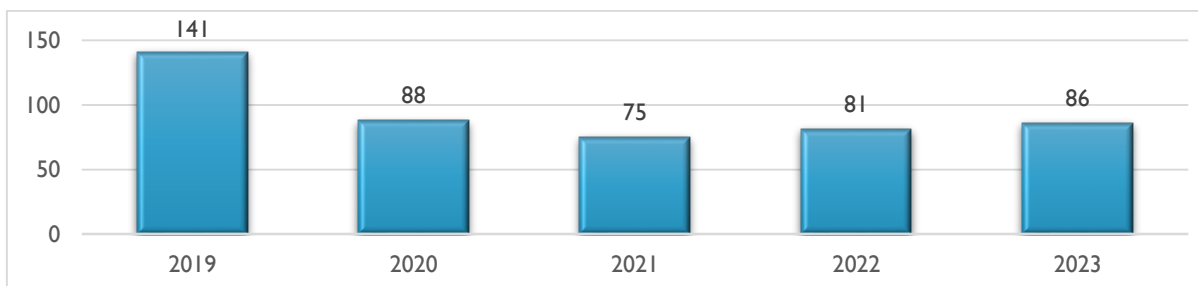
Wykres 44. Wydatki na specjalny zasiłek dla opiekuna w latach 2019 – 2023

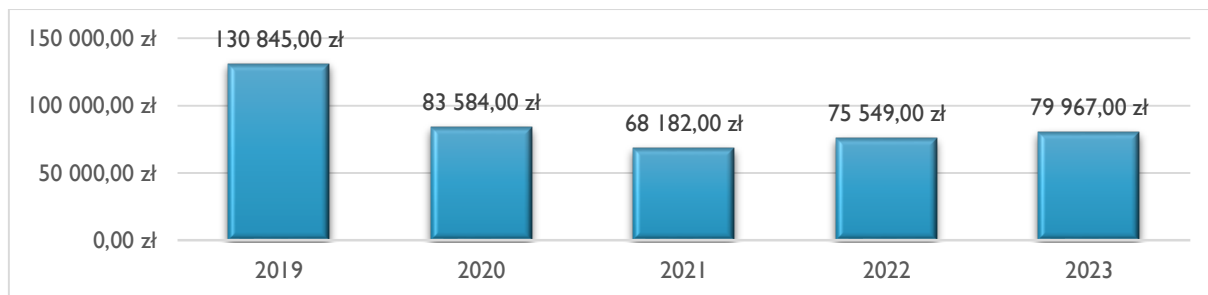
Świadczenia rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie uzależnione jest od ilości osób pozostających bez możliwości pobierania zasiłku macierzyńskiego z ZUS lub KRUS.

Wykres 45. Liczba świadczeń rodzicielskich przyznanych w latach 2019 – 2023

Wykres 46. Wydatki poniesione na wypłatę świadczeń rodzicielskich w latach 2019 – 2023

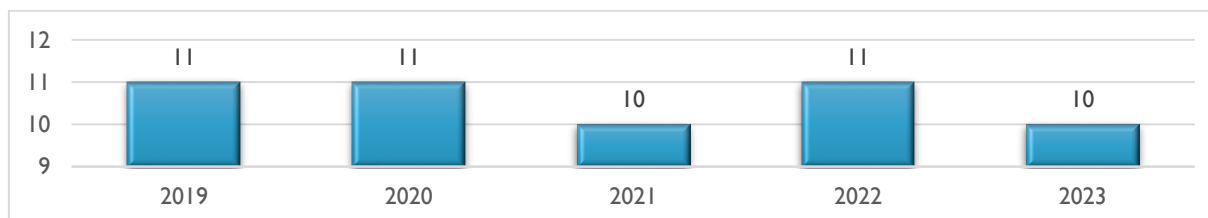
Fundusz alimentacyjny

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł miesięcznie.

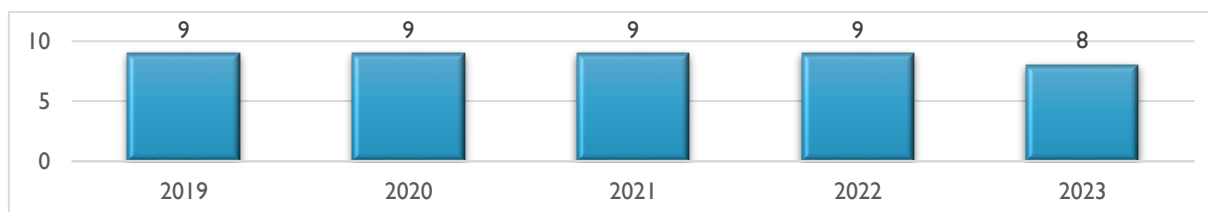
Przyznanie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego uzależnione jest od spełnienia kryterium dochodowego. Świadczenia te przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 900 zł. Do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ma prawo osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności - bezterminowo.

Szczegółowe wydatki poniesione przez Ośrodek w zakresie wypłacanych świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz ilość świadczeń przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 47. Liczba osób pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego w latach 2019 – 2023

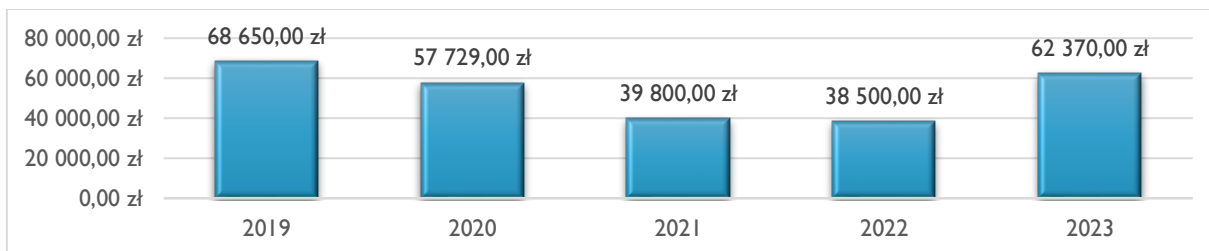

Wykres 48. Liczba rodzin pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego w latach 2019 – 2023

Wykres 49. Wydatki poniesione na świadczenia z funduszu alimentacyjnego w latach 2019 – 2023

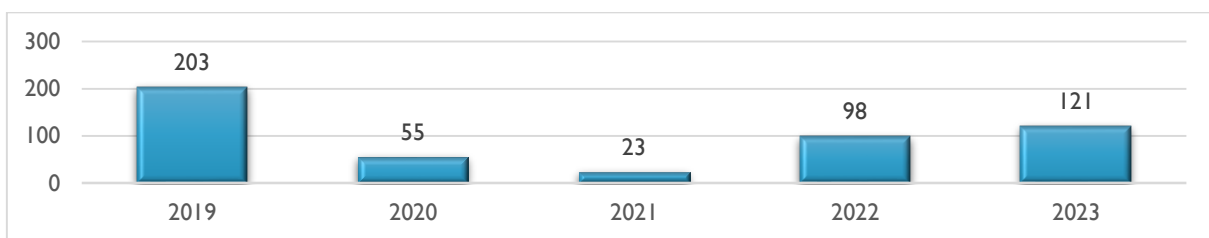
Kwota wypłaconych świadczeń uzależniona jest od ilości osób uprawnionych, stąd różnice pomiędzy liczbą rodzin, liczbą osób w rodzinie a kwotą świadczeń.

Karta dużej rodziny

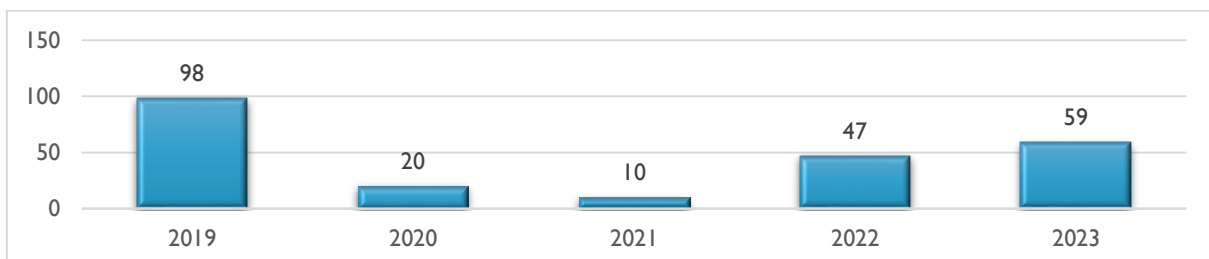
Od miesiąca maja 2014 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rychtalu realizuje Kartę Dużej Rodziny. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny oferuje system zniżek i dodatkowych uprawnień w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych dla rodzin wielodzietnych czyli takich w których wychowuje się 3 lub więcej dzieci. Posiadanie karty ułatwia dużym rodzinom dostęp do rekreacji oraz obniża koszty codziennego życia.

Wyrażna tendencja wzrostowa wydanych kart widoczna na poniższym wykresie spowodowana jest zmianą ustawy, która określa, iż od 1 stycznia 2019 r. karta przysługuje także tym rodzicom, którzy kiedykolwiek posiadali troje dzieci. Karta dla rodziców jest wydawana dożywotnio.

Wykres 50. Liczba wydanych Kart Dużej Rodziny w latach 2019 – 2023

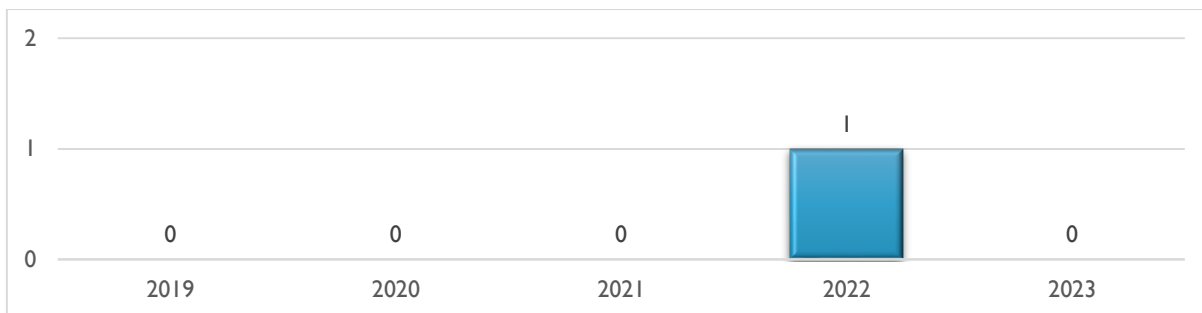
Wykres 51. Liczba rodzin, którym wydano Kartę Dużej Rodziny w latach 2019 – 2023

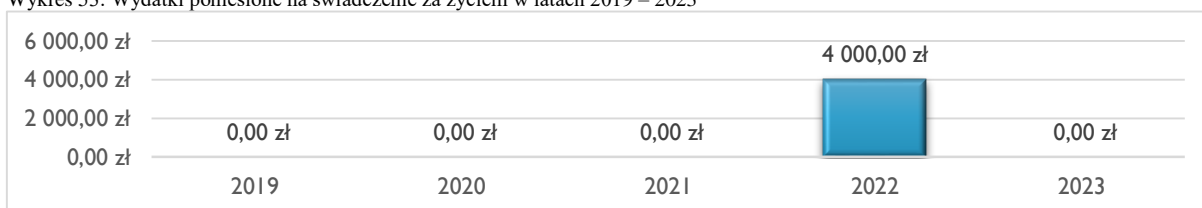
Ustawa „za życiem”

W miesiącu marcu 2017 roku do działu świadczeń rodzinnych przekazano część zadań wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” w zakresie wypłaty jednorazowego świadczenia w kwocie 4 000,00 zł. O jednorazowe świadczenie mogą się starać osoby w ciągu jednego roku od dnia narodzin, które przedłożą odpowiednie zaświadczenie lekarskie dokumentujące ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Jednorazowe świadczenia przysługuje bez względu na dochód.

Wykres 52. Liczba osób jakim wypłacono świadczenie w latach 2019 – 2023

Wykres 53. Wydatki poniesione na świadczenie za życiem w latach 2019 – 2023

Program czyste powietrze

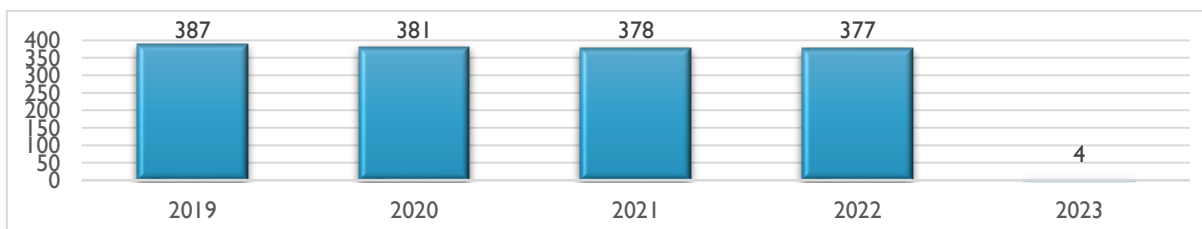
Od 2021 roku GOPS w Rychtalu zajmuje się wydawaniem zaświadczeń do Programu „Czyste Powietrze”. W ramach tego zadania w 2023 roku wydano 34 zaświadczenia.

Świadczenie wychowawcze

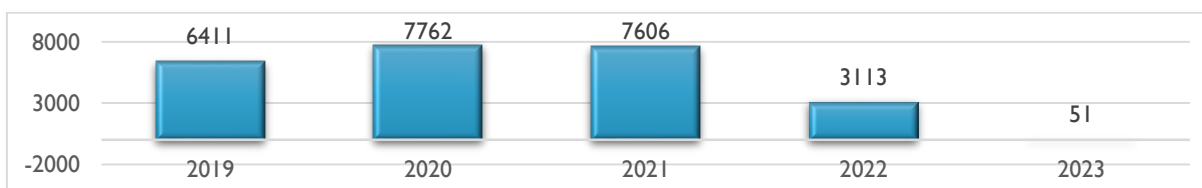
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rychtalu do 31 maja 2022 r. realizował w całości zadania wynikające z ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. W ramach Programu wypłacano wychowawcze, które miało na celu częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. Dzięki wprowadzonym zmianom od 1 lipca 2019 roku świadczenie wychowawcze przysługiwało na wszystkie dzieci do 18. roku życia, bez względu na dochody uzyskiwane przez rodzinę. Wysokość świadczenia wychowawczego wynosiło 500 zł miesięcznie na dziecko.

Dane z poniższych wykresów wyraźnie pokazują jak zmiany od 1 lipca 2019 r. wpływały na wzrost liczby świadczeń oraz wzrost wydatków związanych z wypłatą 500 +. Ośrodek Pomocy wypłacał świadczenia do 31.05.2022 roku. Od 1.06.2022 roku świadczenia wychowawcze zostały przekazane do realizacji ZUS. W roku 2023 zostały wypłacone świadczenia wychowawcze dla 4 rodzin w ramach koordynacji systemu zabezpieczenia społecznego.

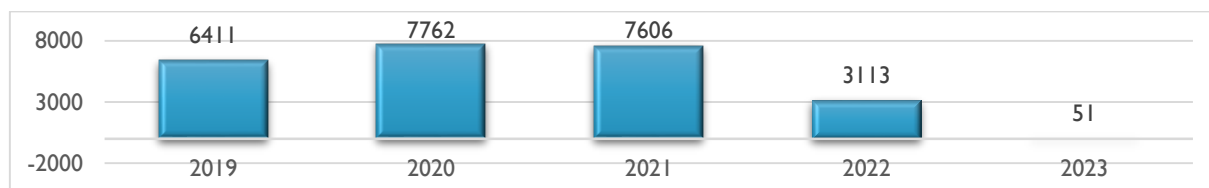
Wykres 54. Liczba rodzin korzystających ze świadczeń wychowawczych w latach 2019 – 2023

Wykres 55. Liczba wypłaconych świadczeń wychowawczych w latach 2019 – 2023

Wykres 56. Kwoty wypłaconych świadczeń wychowawczych w latach 2019 – 2023

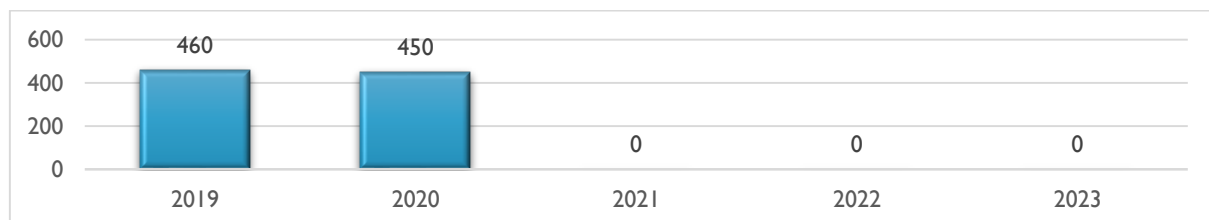
Program „Dobry Start”

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rychtalu od 1 lipca 2018 r. był także realizatorem zadania związanego z przyznaniem i wypłacaniem 300,00 zł z tytułu jednorazowego wsparcia dla wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny. Rodziny otrzymywały je bez względu na dochód. Świadczenie „dobry start” przysługiwało raz w roku na rozpoczynające rok szkolny dzieci aż do ukończenia przez nie 20 lat, także w przypadku ukończenia 20 lat przed rozpoczęciem roku szkolnego. W przypadku dzieci niepełnosprawnych uczących się w szkole wyprawka przysługiwała nie dłużej niż do ukończenia 24 roku życia, także w przypadku ukończenia 24 lat przed rozpoczęciem roku szkolnego. Świadczenie „Dobry start” przysługiwało wyłącznie dzieciom uczącym się w szkole: „szkole – oznacza to szkołę podstawową, szkołę ponadpodstawową, klasy dotychczasowej szkoły ponadgimnazjalnej prowadzone w szkole ponadpodstawowej, szkołę artystyczną, w której jest realizowany obowiązek szkolny lub nauki, a także młodzieżowy ośrodek socjoterapii, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, ośrodek rewalidacyjno-wychowawczy.”

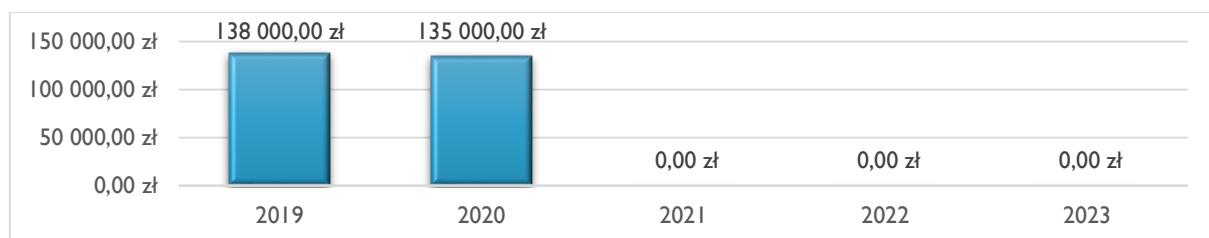
Świadczenie „Dobry start” nie przysługiwało na dzieci uczęszczające do przedszkola oraz dzieci realizujące roczne przygotowanie przedszkolne w tzw. zerówce w przedszkolu lub szkole. Program „Dobry Start” nie obejmował również studentów.

Poniższe dane na wykresach przedstawiają liczbę i kwotę wypłaconych świadczeń. Widoczne niewielkie różnice w latach 2019-2020 wynikają z zależności pomiędzy liczbą a kwotą przyznanych świadczeń. Od 2021 roku Program „Dobry Start” został przekazany do realizacji do ZUS.

Wykres 57. Liczba wypłaconych świadczeń z programu „Dobry start” w roku 2019 – 2023

Wykres 58. Kwota wypłaconych świadczeń z programu „Dobry start” w roku 2019 – 2023

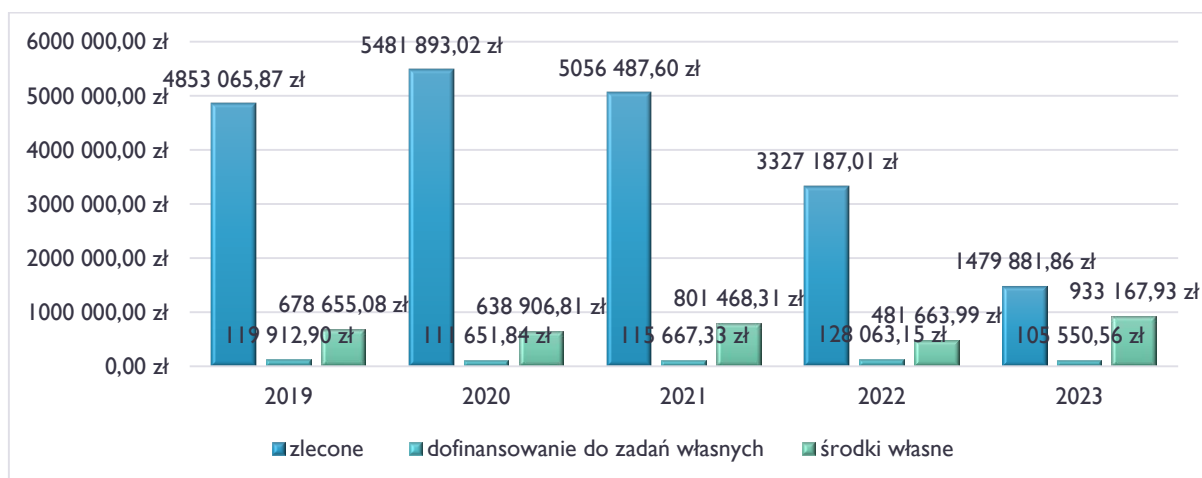
Struktura wydatków gminnego ośrodka pomocy społecznej w Rychtalu

Tabela 1. Wydatki GOPS w Rychtalu w latach 2019 – 2023

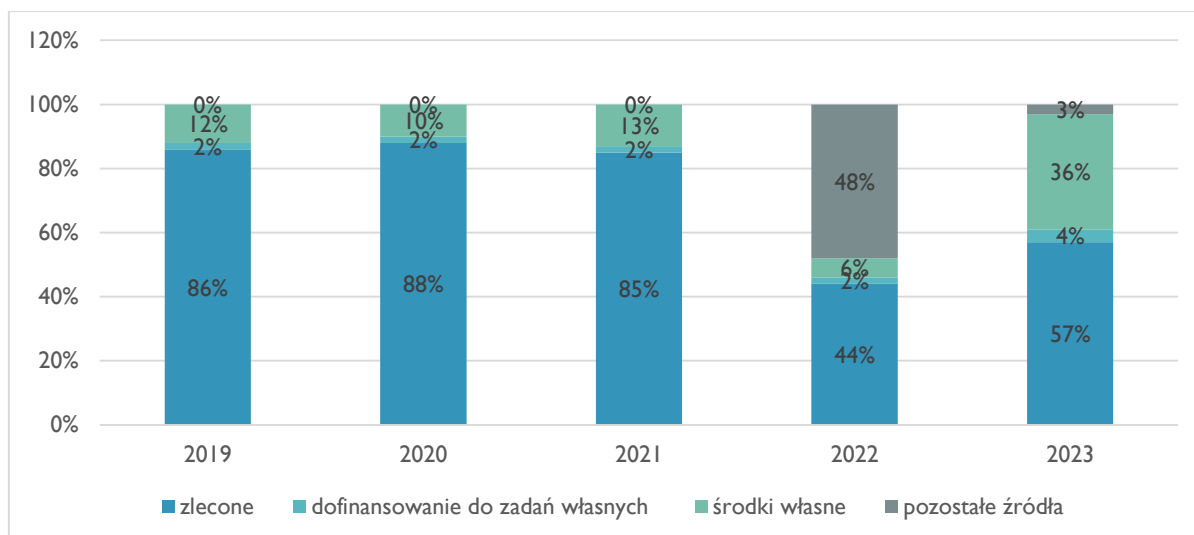
Rok	Zlecone (zł)	Udział w wydatkach ogółem	Dofinansowanie do zadań własnych (zł)	Udział w wydatkach ogółem	Pozostałe źródła (zł)	Udział w wydatkach ogółem	Środki własne	Udział w wydatkach ogółem	Wydatki ogółem
2019	4 853 065,87	86 %	119 912,90	2 %			678 655,08	12 %	5 651 643,85
2020	5 481 893,02	88 %	111 651,84	2 %			638 906,81	10 %	6 232 451,67
2021	5 056 487,60	85 %	115 667,33	2 %			801 468,31	13 %	5 973 614,24
2022	3 237 187,01	44 %	128 063,15	2 %	3 604 918,12	48 %	481 663,99	6 %	7 451 832,27
2023	1 479 881,8	57 %	105 550,56	4 %	64 826	3 %	933 167,93	36 %	2 583 426,35

W strukturze wydatków Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2019-2021 zgodnie z zamieszczoną powyżej tabelą dominowały wydatki na zadania zlecone, sytuacja ta diametralnie zmieniła się w roku 2022, gdzie wydatki te spadły prawie o 50 procent w stosunku do roku poprzedniego. Sytuacja ta była spowodowana wycofaniem z realizacji w gminach świadczenia wychowawczego i przeniesieniem wypłat od miesiąca czerwca do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Wartość wypłaconych świadczeń rodzinnych, dodatków osłonowych, składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne od świadczeniobiorców jak również koszty obsługi związane z wydawaniem kart dużej rodziny i specjalistycznych usług opiekuńczych w 2023 roku to kwota 1 479 881,86 złotych stanowiąca 57 % ogółu wydatków. Dotacje na dofinansowanie zadań własnych obejmują dopłaty na zasiłki okresowe, zasiłki stałe oraz składki zdrowotne od tych zasiłków, dożywianie i utrzymanie ośrodka pomocy. Wartość tych wydatków w roku sprawozdawczym osiągnęła poziom 105 550,56 złotych co stanowi 4 % ogólnej sumy. W roku 2022 do Ośrodka Pomocy Społecznej skierowano realizację dodatkowych zadań wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy, z ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym oraz z ustawy z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw. Zadania te finansowane były z Funduszu Pomocowego oraz tzw. środków covidowych. Wartość wypłaconych świadczeń z wyżej wymienionych aktów osiągnęła znaczący udział w ogólnych wydatkach sięgający 3 %. W roku 2023 w znaczący sposób zwiększył się udział środków własnych w ogólnych wydatkach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Spowodowane to było przejściem finansowania Klubu Seniora w Drożkach, wyższymi wydatkami na płace, dodatki mieszkaniowe, jak również faktem, że duża część wydatków na bieżącą działalność GOPS w roku 2022 finansowana była ze środków na obsługę programów pomocowych. Bardzo duży udział w wydatkach ze środków własnych mają środki na opłacenie podopiecznym pobytu w domach pomocy, którym rodzina nie jest w stanie zagwarantować opieki. Wydatki tego rodzaju są zadaniami własnymi gminy wynikającymi ustawy o pomocy społecznej. Wysokość poszczególnych wydatków jak i ich udział wartościowy i udział procentowy obrazują wykresy zamieszczone poniżej.

Wykres 59. Wydatki Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rychtalu w latach z podziałem na środki na zadania zlecone, dofinansowanie do zadań własnych oraz środki własne w latach 2019 – 2023

Wykres 60. Udział procentowy poszczególnych rodzajów wydatków według źródeł finansowania lata 2019 – 2023

Programy realizowane przez GOPS w Rychtalu

PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII

Do zadań własnych gminy należy przeciwdziałanie narkomanii, które realizowane jest między innymi przez działalność informacyjną, edukacyjną i zapobiegawczą, a także w zakresie ograniczania szkód zdrowotnych i społecznych. Gmina ma obowiązek uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii. Źródłem finansowania zadań programu są środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

W ramach tego programu w roku 2019 sfinansowano działania mające na celu podniesienie świadomości wśród uczniów starszych klas podstawowych oraz uczniów gimnazjum w zakresie zapobiegania i konsekwencji używania narkotyków. Działania te miały formę prelekcji, spektakli edukacyjnych. W 2019 roku 500 złotych wydano na opłatę za warsztaty w wyżej wymienionym zakresie dla dzieci wszystkich szkół podstawowych Gminy Rychtal oraz 500 złotych na zakup narkotestów. W 2020 roku, zgodnie z uchwałą Rady Gminy, na realizację tego zadania wydatkowano kwotę 1 889 złotych na zakup narkotestów. Zakup ten pozwolił na efektywniejsze działania policji mające na celu rozpoznawanie i eliminowanie problemów związanych z narkomanią.

Rada Gminy Rychtal uchwałą nr XLII/280/2022 z dnia 22 marca 2022 roku przyjęła gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na lata 2022-2024 realizacja programu powierzona została Pełnomocnikowi Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminę obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz planowanie działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji.

Do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja trzyletniego programu wspierania rodziny. Rada Gminy Rychtal uchwałą z dnia 28 grudnia 2021 roku nr XXXIX/254/2021 przyjęła Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024. Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, w szczególności dzieci. Wsparcie rodziny ma charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostają stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami.

Pracownicy socjalni w ramach wykonywania swojej pracy monitorują sytuację rodzin zagrożonych dysfunkcją oraz analizują zjawiska rodzące potrzebę ubiegania się o pomoc.

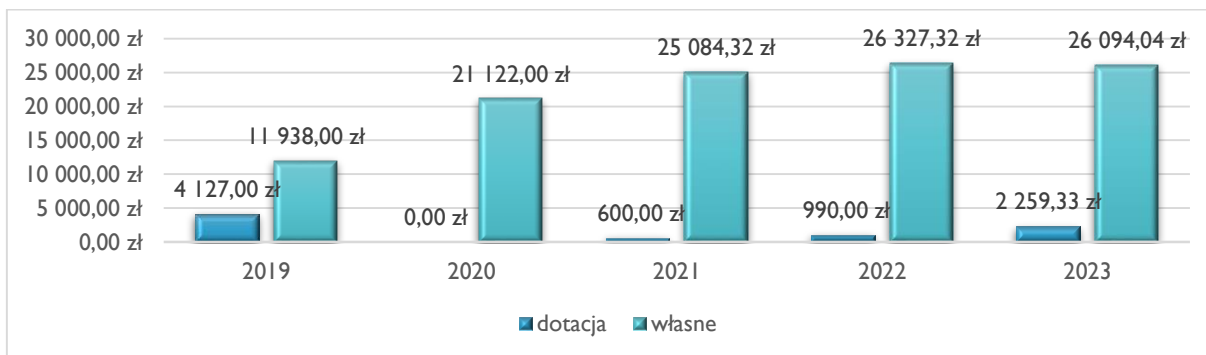
Ustawa wprowadza funkcję tzw. asystenta rodziny. Asystent rodziny ma na celu pracę z rodziną w problemach nie tylko wychowawczych, lecz także w sprawach codziennych. Realizowana przez niego pomoc polega na wsparciu w przezwyciężeniu trudności, w poprawie sytuacji życiowej, by w przyszłości rodzina samodzielnie pokonywała własne problemy. W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rychtalu został zatrudniony asystent rodziny, oprócz roku 2018, w którym pracownicy socjalni nie zgłaszali zapotrzebowania na asystenta rodziny.

Koszty związane z zatrudnieniem asystenta w 2022 roku to 26327,32 złotych (środki własne), w 2023 roku 26 094,04 zł.

Tabela 4. Koszty związane z zatrudnieniem asystenta rodziny z podziałem na własne i dotacje

Forma finansowania	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2022 rok	2023 rok
Dotacje	4 127,00 zł.	0,00 zł	600,00 zł	990,00 zł	2259,33 zł
Koszty własne	11 938,93 zł.	21 122,11 zł.	25 084,32 zł	26327,32 zł	26094,04 zł

Wykres 62. Koszty związane z zatrudnieniem asystenta rodziny z podziałem na własne i dotacje

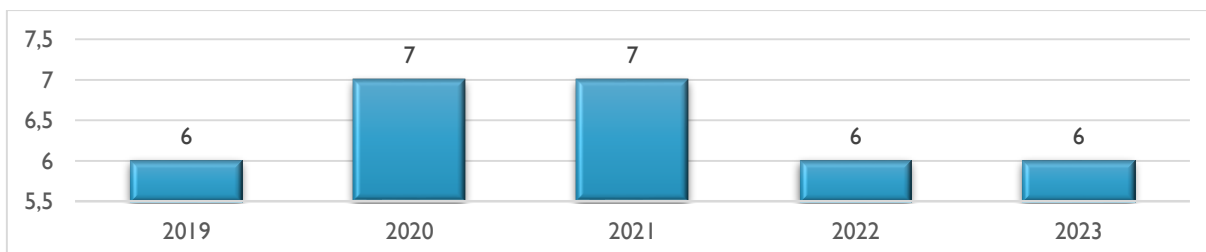
Gmina zobowiązana jest również do współfinansowania ze środków własnych pobytu dziecka w rodzinach zastępczych, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo wychowawczej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym (10% kosztów w I roku, 30% w II roku, 50% w III roku i następnych latach pobytu dziecka).

Tabela 5. Koszty związane z pobytem dzieci w rodzinie zastępczej

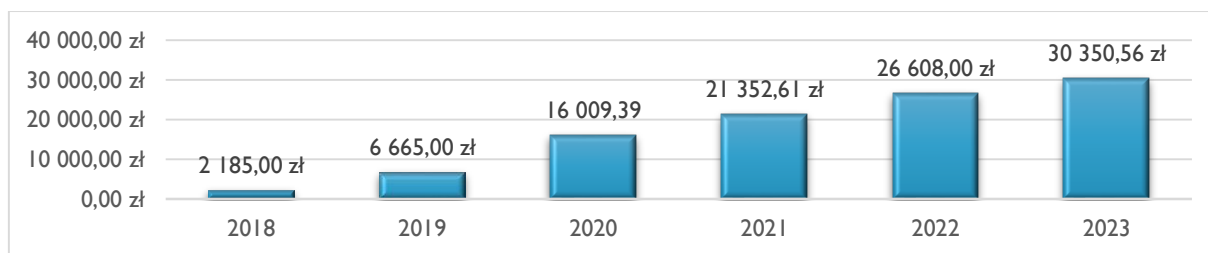
	2019 rok	2020 rok	2021 rok	2022 rok	2023 rok
Ilość dzieci	6	7	7	6	6
Koszt własny	6.665,09 zł.	16 009,39 zł.	21 352,61 zł.	26608,00 zł.	30 350,56 zł

Poniższe wykresy przedstawiają bardzo wyraźny wzrost kosztów współfinansowania ze środków własnych pobytu dziecka pieczy zastępczej, który spowodowany jest wzrostem kosztu utrzymania dziecka w pieczy zastępczej o obowiązujący mechanizm współfinansowania: im dłużej dziecko przebywa w pieczy tym więcej gmina do tego pobytu dopłaca.

Wykres 63. Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej

Wykres 64. Koszty pobytu dzieci w rodzinach zastępczych

PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Przemoc w rodzinie jak i różnego rodzaju uzależnienia należą obecnie do najpoważniejszych problemów społecznych. Biorąc pod uwagę ich degradujący wpływ na życie człowieka i rodziny, poczucia bezpieczeństwa społeczne problemy te nabierają szczególnego znaczenia. Działania nakierowane na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie realizowane są w ramach procedury „Niebieskiej Karty”. Przypadkami przemocy w rodzinie na terenie Gminy Rychtal zajmuje się Zespół Interdyscyplinarny. W pracach zespołu obecnie biorą udział przedstawiciele pomocy społecznej, policji, oświaty, ochrony zdrowia, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, organizacji pozarządowej oraz kuratorzy. Głównym celem Zespołu jest ochrona ofiar przemocy w rodzinie w tym inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc oraz koordynowanie działań podmiotów działających na rzecz ofiar przemocy w rodzinie. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rychtalu zapewnia obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego. Rada Gminy Rychtal uchwałą nr XXVII/174/2020 z dnia 29 grudnia 2020 roku przyjęła Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Rychtal na lata 2021-2025.

Od stycznia 2022 r. realizowana była procedura Niebieskiej Karty w 15 rodzinach zamieszkujących gminę Rychtal. Jedna z nich dotyczy rodziny, u której przemoc trwa od 2020 r., (NK – założona przez KPP) pozostałe 4 zostały założone w 2021 roku, (3 przez pracowników Komendy Powiatowej Policji w Kępnie, 1 przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rychtalu) oraz 10 Niebieskich Kart w 2022 r. (8 przez pracowników Komendy Powiatowej Policji w Kępnie, 1 przez PCPR oraz 1 przez GOPS). O sytuacji panującej w rodzinie dotkniętej przemocą, gdzie występują małoletnie dzieci, w czterech przypadkach powiadomiono Sąd Rodzinny w Kępnie. Rodziny dotknięte problemem przemocy są comiesięcznie wizytowane przez funkcjonariuszy policji lub/i pracowników GOPS. Przeprowadzane są rozmowy motywujące, dotyczące podjęcia udziału w programie edukacyjno-korekcyjnym, leczenia odwykowego czy udziału osoby potrzebującej w terapii dla osób współuzależnionych. Dodatkowo kieruje się do bezpłatnej pomocy psychologicznej, udziela się porad medycznych, pomocy materialnej oraz w pomocy w formie pracy socjalnej.

Tabela nr 6. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2019 – 2023

Działania Zespołu	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	6	8	5	4	5
Liczba pism skierowanych do prokuratury	0	0	0	0	0
Liczba pism skierowanych do sądu	1	0	3	4	3
Liczba pism skierowanych do GKPiRPA	1	0	0	0	0
Liczba Niebieskich Kart wpływających do Zespołu	5	5	7	10	9
Liczba prowadzonych procedur Niebieskiej Karty	10	12	11	15	17
Liczba zamkniętych procedur Niebieskiej Karty	3	8	6	6	13

Najwięcej „Niebieskich kart” wpłynęło 2022 roku, w pozostałych latach liczba utrzymywała się na tym samym poziomie. Ilość prowadzonych kart w latach 2019-2023 utrzymuje się pomiędzy 5 a 10.

W 2021 roku pomocą zespołów interdyscyplinarnych objęto 39 osób, w tym 13 kobiet i 17 mężczyzn, zakończono 6 procedur z powodu ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy. Natomiast w roku 2022 wzrosła do 15 prowadzonych procedur Niebieskiej Karty.

W 2022 roku pomocą zespołów interdyscyplinarnych objęto 43 osoby, w tym 12 kobiet, 20 mężczyzn oraz 11 dzieci, zakończono 5 procedur z powodu ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy oraz 1 z powodu braku zasadności podejmowania dalszych działań.

Od stycznia 2023 r. realizowana była procedura Niebieskiej Karty w 17 rodzinach zamieszkujących gminę Rychtal. Osiem z nich dotyczyło rodzin, gdzie procedura „Niebieskiej Karty” została wszczęta w latach ubiegłych. Natomiast 9 zostało założonych w 2023 r. przez pracowników Komendy Powiatowej Policji w Kępnie.

W roku 2023 pracownicy socjalni będący członkami Zespołu Interdyscyplinarnego w Rychtalu, skorzystali pięciokrotnie ze szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Ponadto w trakcie dni Rychtala pracownicy GOPS w Rychtalu wspólnie z Komendą Powiatową Policji w Kępnie, przeprowadzili akcję: „WIDZISZ PRZEMOC REAGUJ”, w formie punktu informacyjnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Rychtalu.

W 2023 r. pomocą zespołu interdyscyplinarnego objęto: 26 osób, w tym 6 kobiet, 12 mężczyzn oraz 8 dzieci. Zakończono 13 procedur.

PROGRAM ASYSTENT OSOBISTY OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ

Gmina Rychtal/Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rychtalu w 2023 r. przystąpił do programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej "Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej" - edycja 2023, finansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego. W ramach programu objętych zostało wsparciem 12 osób - wydatkowano 130302,06 zł.

KLUB SENIORA W DROŻKACH

Od miesiąca maja 2021 r. działa w strukturach Gminnego Ośrodka Pomocy w Rychtalu Klub Seniora z siedzibą w Drożkach. Utworzenie pierwszego na terenie Gminy Rychtal Klubu Seniora pozwoliło wesprzeć 20 osób w wieku powyżej 60 lat w ich codziennym funkcjonowaniu w miejscu zamieszkania. Wspomogło to przeciwdziałanie izolacji i marginalizacji osób starszych oraz w utrzymywaniu ich kondycji psychofizycznej - zwłaszcza tych osób, które na co dzień mieszkają same.

Wydatki w latach 2021 - 2022 związane z utrzymanie tej placówki pochodziły z dotacji w ramach złożonego projektu zgodnie z podpisaną umową. W 2021 r. z dotacji wydatkowano 7 740,59 złotych i ze środków własnych 16934,82 złotych. W 2022 r. dotację stanowiła kwota 17 602,36 złotych, a środki własne wynosiły 31 129,95 złotych.

W 2023 r. wydatki pochodziły wyłącznie ze środków własnych i wynosiły 43 476,06 złotych.

POMOC ŻYWNOŚCIOWA

W 2023 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rychtalu realizował pomoc w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014 – 2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym Podprogram 2021 Plus. Z pomocy skorzystało ogółem 187 osób.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Obowiązek opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych wynika z art. 16 b ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. Z uwagi na powyższe powstała Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Rychtal na lata 2020 – 2028 z perspektywą do 2030. Strategia jest dokumentem definiującym najważniejsze kierunki działań oraz wytyczne dla wdrażanie planowanych zadań. Celem strategii jest szeroko rozumiany system wsparcia dla osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, dzięki któremu możliwe stanie się podniesienie poziomu jakości życia i bezpieczeństwa socjalnego, wyrównywanie szans rozwoju mieszkańców gminy oraz integracja społeczności lokalnej. Nowy dokument powstawał w trudnych warunkach pandemicznych, które znacząco wpłynęły na dzisiejszą rzeczywistość. Sytuacje związane z poważnym zagrożeniem zdrowia, groźba utraty pracy,

nauczanie zdalne, zmiana funkcjonowania urzędów, izolacja społeczna stały się źródłem stresu, niepewności, depresji.

Celem nadrzędnym Strategii jest podjęcie systemowych rozwiązań problemów społecznych występujących w gminie Rychtal i destabilizujących życie mieszkańców. Zapewnienie odpowiednich warunków do prawidłowego funkcjonowania osób i rodzin jest podstawowym zadaniem aktywnej i skutecznej polityki lokalnej

Wyniki diagnozy problemów społecznych opartej na wynikach badań ankietowych, analizie źródeł zastanych oraz analizie SWOT pozwoliły na opracowanie założeń polityki społecznej Gminy Rychtal na lata 2021-2028 z perspektywą do 2030. Przedstawione zostały w formie wizji i misji, celów i kierunków działań. Działania zostały wyznaczone w obrębie celów strategicznych i operacyjnych z uwzględnieniem następujących priorytetów: wspieranie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, wspieranie rodziny, wsparcie osób starszych i niepełnosprawnych, profilaktyka i rozwiązywanie problemów osób uzależnionych i rodzin osób uzależnionych, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Ustalone priorytety, cele strategiczne i operacyjne zrealizowane zostały przy wykorzystaniu istniejącego potencjału instytucji, organizacji i innych podmiotów działających w sferze pomocy społecznej.

DODATEK OSŁONOWY

Dodatek osłonowy stanowił kluczowy element rządowej tarczy antyinflacyjnej, który miał zniwelować rosnące ceny energii, gazu i żywności. Zgodnie z zaproponowanymi przepisami przysługiwał on gospodarstwu domowemu, którego przeciętne miesięczne dochody nie przekraczały 2100 zł w gospodarstwie jednoosobowym albo 1500 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym. W 2022 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rychtalu wypłacił 543 dodatki. W roku 2023 nie wypłacano świadczeń z powodu zakończenia wszystkich prowadzonych postępowań o przyznanie dodatku osłonowego w roku poprzednim.

KORPUS WSPARCIA SENIORÓW

W 2022 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rychtalu realizował pomoc w ramach Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na 2022 rok z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19. Ośrodek pomocy w Rychtalu realizował Moduł II, mający na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”. Zostało zakupionych 7 opasek bezpieczeństwa z funkcją teleopieki i wszystkie zostały udostępnione seniorom. W 2023 roku Gmina Rychtal nie realizowała Programu.

DODATEK WĘGLOWY

Dodatek przysługiwał gospodarstwom domowym, dla których głównym źródłem ogrzewania był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe – zasilane węglem kamiennym, brykietem lub peletem, zawierającymi co najmniej 85% węgla kamiennego. Przy udzielaniu świadczenia nie miały zastosowania kryteria dochodowe. W 2022 r. zebrano 1184 wnioski, a wypłacono 902 dodatki. W roku 2023 r. w wyniku postępowania odwoławczego zakończonego przyznaniem dodatku na rzecz wnioskodawcy, wypłacono 1 dodatek węglowy. Wydatkowano 3000,00 zł.

DODATEK DLA GOSPODARSTW DOMOWYCH

Wniosek o wypłatę dodatku dla gospodarstw domowych z tytułu wykorzystania niektórych źródeł ciepła – dawał możliwość otrzymania dodatku do opału: peletu drzewnego, drewna kawałkowego i innych rodzajów biomasy oraz gazu skroplonego LPG lub oleju opałowego. W 2022 r. zebrano 143 wnioski, z czego 139 dodatków zostało wypłaconych mieszkańcom gminy Rychtal. W 2023 roku dokonano wpłacenia 1 dodatku na kwotę 1000,00zł.

DODATEK ELEKTRYCZNY

Wnioski na dodatek elektryczny można było składać do 2 lutego 2023 roku. W 2022 roku zostały złożone 4 wnioski. W 2023 roku został złożony 1 wniosek, stąd łącznie wypłacono 5 dodatków elektrycznych na kwotę: 6500,00 zł.

POMOC OBYWATELOM UKRAINY

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rychtalu w 2023 roku realizował zadania ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy. W ramach środków wydatkowanych na ten cel sfinansowano świadczenia wynikające z art. 31 ww. ustawy (jednorazowe świadczenie – dla 5 osób) na kwotę 1500,00 złotych; art. 13 (zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia – przyjęto 20 wniosków dla 3 rodzin) wydatkowano 52 616,00 złotych wraz z kosztami obsługi; art. 26 żadna rodzinnego nie pobierała świadczenia rodzinnego.

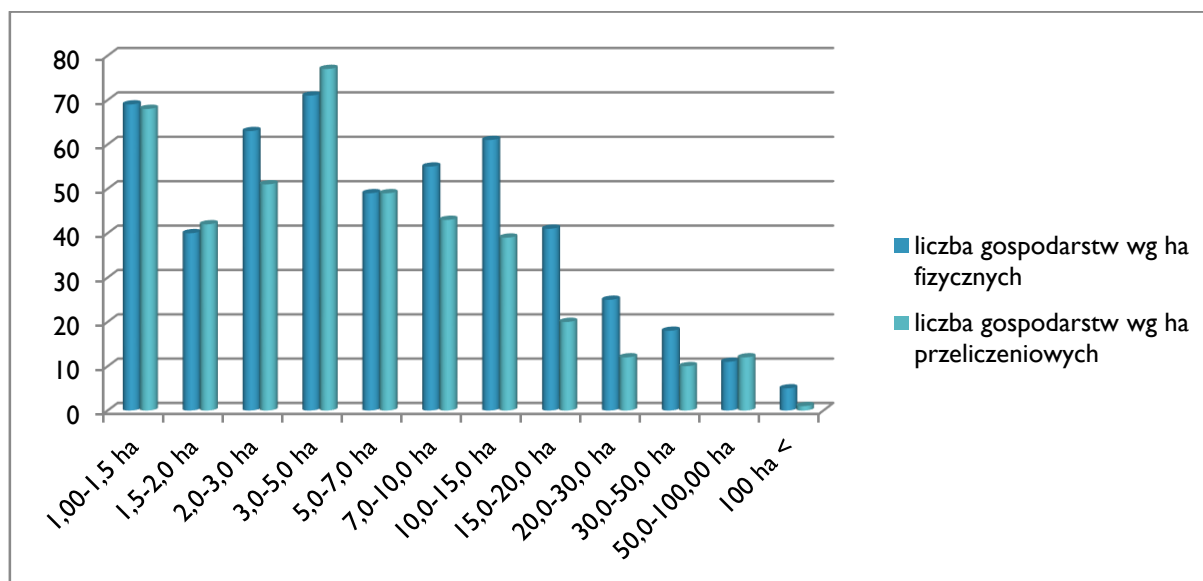
III.3. POLITYKA ROLNA

Analizując poniższe dane można stwierdzić, iż największa liczba gospodarstw rolnych na terenie naszej gminy to gospodarstwa mieszczące się w przedziale 3,00-5,00 ha (74 gospodarstwa). Na terenie Gminy Rychtal jest 6 gospodarstw powyżej 100 ha fizycznych – tu obserwujemy wzrost w stosunku do roku 2021 o 1 gospodarstwo. Powyższe dane uwzględniają zarówno grunty własne jak i te dzierżawione w myśl przepisów ustawy o podatku rolnym.

Tabela 1. Liczba gospodarstw według powierzchni na dzień 31.12.2023 r.

Liczba gospodarstw (osób fizycznych) według powierzchni (stan na 31.12.2023 r.)		
	liczba gospodarstw wg ha fizycznych	liczba gospodarstw wg ha przeliczeniowych
1,00-1,5 ha	69	68
1,5-2,0 ha	40	42
2,0-3,0 ha	63	51
3,0-5,0 ha	71	77
5,0-7,0 ha	49	49
7,0-10,0 ha	55	43
10,0-15,0 ha	61	39
15,0-20,0 ha	41	20
20,0-30,0 ha	25	12
30,0-50,0 ha	18	10
50,0-100,00 ha	11	12
100 ha <	5	1

Wykres 1. Liczba gospodarstw rolnych (osób fizycznych) wg posiadanych hektarów

Analizując powyższe dane można stwierdzić, iż największa liczba gospodarstw rolnych na terenie naszej gminy to gospodarstwa mieszczące się w przedziale 3,00-5,00 ha (74 gospodarstwa). Na terenie Gminy Rychtal jest 6 gospodarstw powyżej 100 ha fizycznych – tu obserwujemy wzrost w stosunku do roku 2021 o 1 gospodarstwo. Powyższe dane uwzględniają zarówno grunty własne jak i te dzierżawione w myśl przepisów ustawy o podatku rolnym.

Tabela 2. Zestawienie gruntów na terenie Gminy Rychtal według klaso-użytków (stan na 31.12.2023 r.)

	kl. I	kl. II	kl. III	kl. IIIa	kl. IIIb	kl. IV	kl. IVa	kl. IVb	kl. V	kl. VI	kl. VIz	bez kl.	SUMA
B-Ł	0	0	0,07	0	0	0	0	0	0,1345	0	0	0	0,2045
B-Ps	0	0	0	0	0	0,277	0	0	0,1	0	0	0	0,377
B-R	0	0	0	4,2143	3,1521	0	5,8169	14,7457	13,5448	5,9492	0	0	47,423
Br-Ł	0	0	0,27	0	0	0,089	0	0	0,0881	0	0	0	0,4471
Br-Ps	0	0	0,11	0	0	0,9228	0	0	0,4872	0	0	0	1,52
Br-R	0	0	0	2,2256	1,1065	0	8,255	17,1353	18,8973	4,0749	0	0	51,6946
Lz-Ł	0	0	0	0	0	3,66	0	0	1,2305	0,6312	0	0	5,5217
Lz-R	0	0	0	0	0	0	0,06	0,14	0,5451	0,14	0	0	0,8851
Lzr-Ł	0	0	0	0	0	0,1602	0	0	0	0,24	0	0	0,4002
Lzr-R	0	0	0	0	0	0	0,0807	0	0	0	0	0	0,0807
Ł	0	0	10,8349	0	0	227,3776	0	0	123,6863	12,2093	0	0	374,1081
Ps	0	0	10,1919	0	0	24,8241	0	0	14,12	3,5463	0	0	52,6823
R	0	0	0	264,2459	257,0805	0	885,5778	1163,5412	1680,3106	806,1015	0	0	5056,8575
S-Ps	0	0	0	0	0	0	0	0	0,1	0	0	0	0,1
S-R	0	0	0	1,14	1,24	0	2,79	1,312	3,5505	2,5318	0	0	12,5643
W	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4,9318	4,9318
W-Ł	0	0	0,0561	0	0	0,15	0	0	0,0694	0	0	0	0,2755
W-R	0	0	0	0	0,02	0	0,03	0,08	0,07	0	0	0	0,2
Wsr	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,03	1,03
Wsr-Ł	0	0	0	0	0	0,9597	0	0	0,9621	0	0	0	1,9218
SUMA	0	0	0	0	0	0	0	0	0,42	0,0081	0	0	0,4281

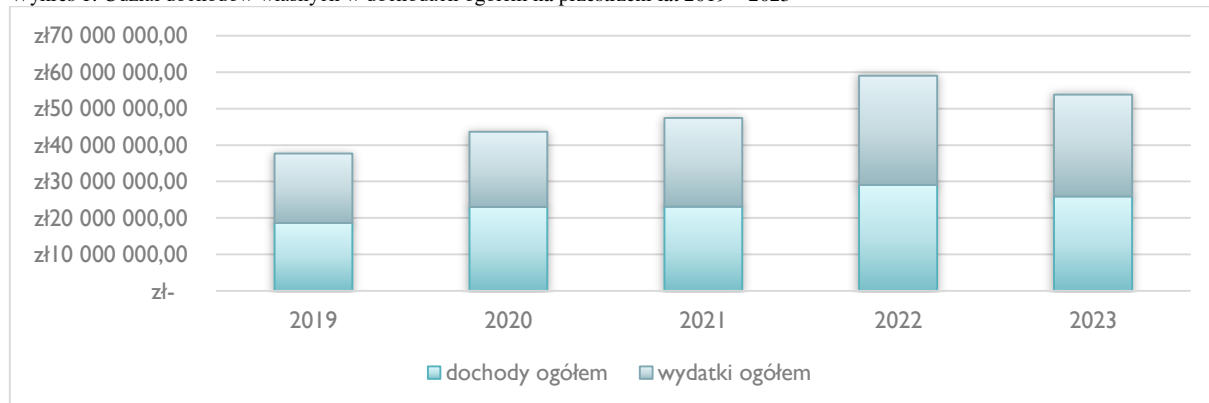
III.4. POLITYKA FINANSOWA GMINY

Stan finansów gminy

Dochody budżetu Gminy w 2022 roku wyniosły 25 954 507,96 zł, a wykonanie wydatków 27 880 651,13 zł.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku budżet Gminy Rychtal zamknął się planowanym deficytem budżetowym w kwocie 1 926 143,17 zł stanowiącym różnicę między planem dochodów a planem wydatków.

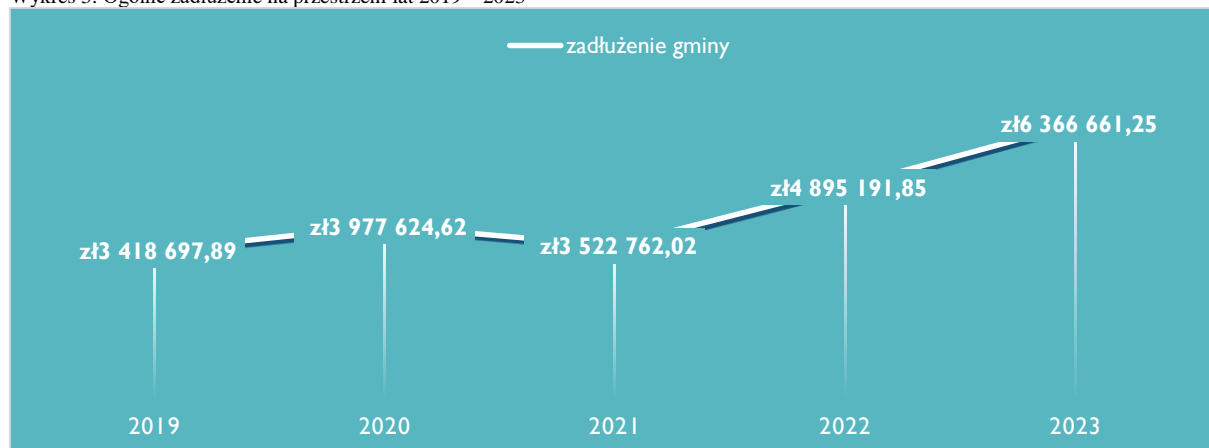
Wykres 1. Udział dochodów własnych w dochodach ogółem na przestrzeni lat 2019 – 2023

Wykres 2 Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem w latach 2019 - 2023

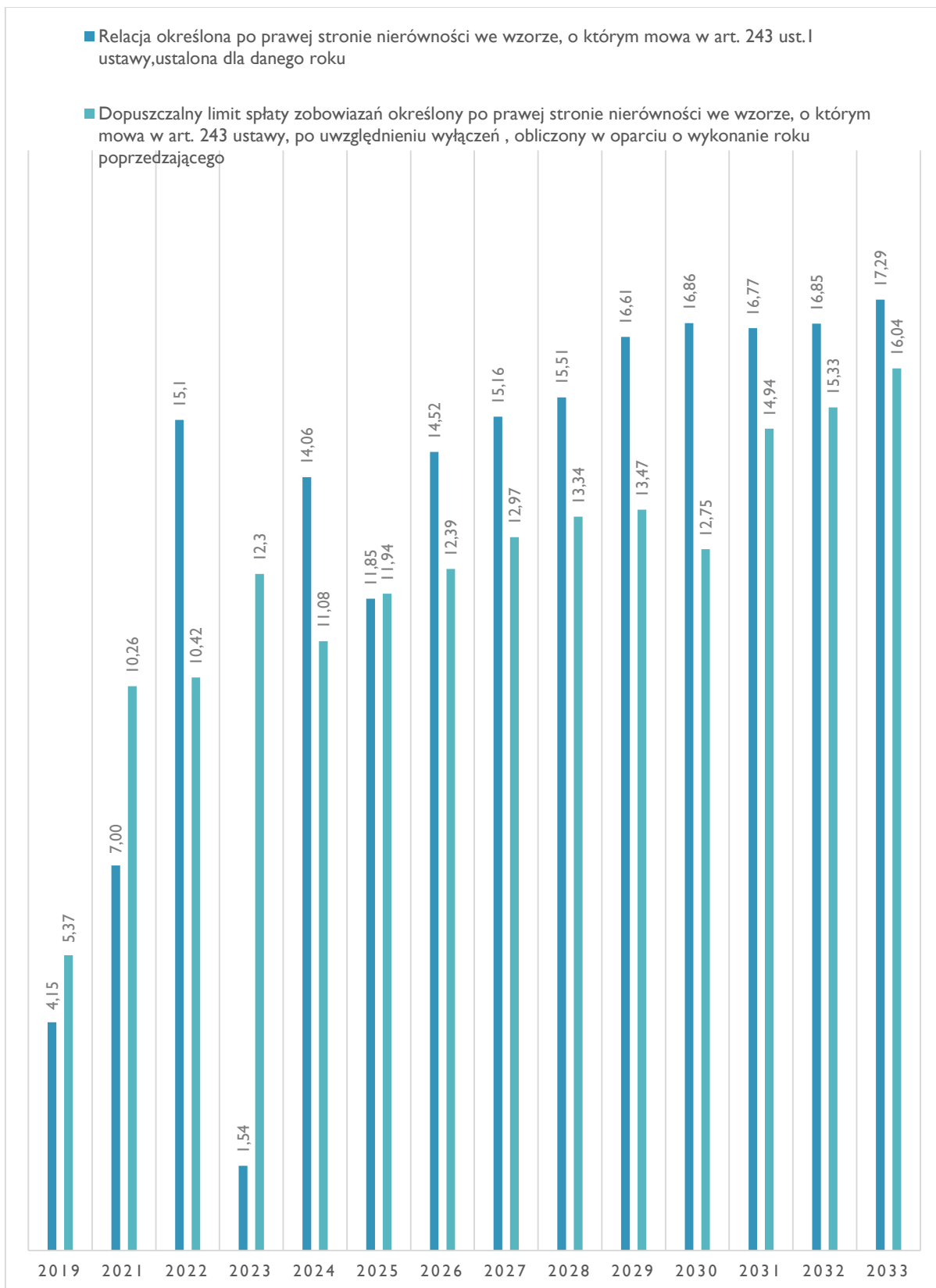

Wykres 3. Ogólne zadłużenie na przestrzeni lat 2019 – 2023

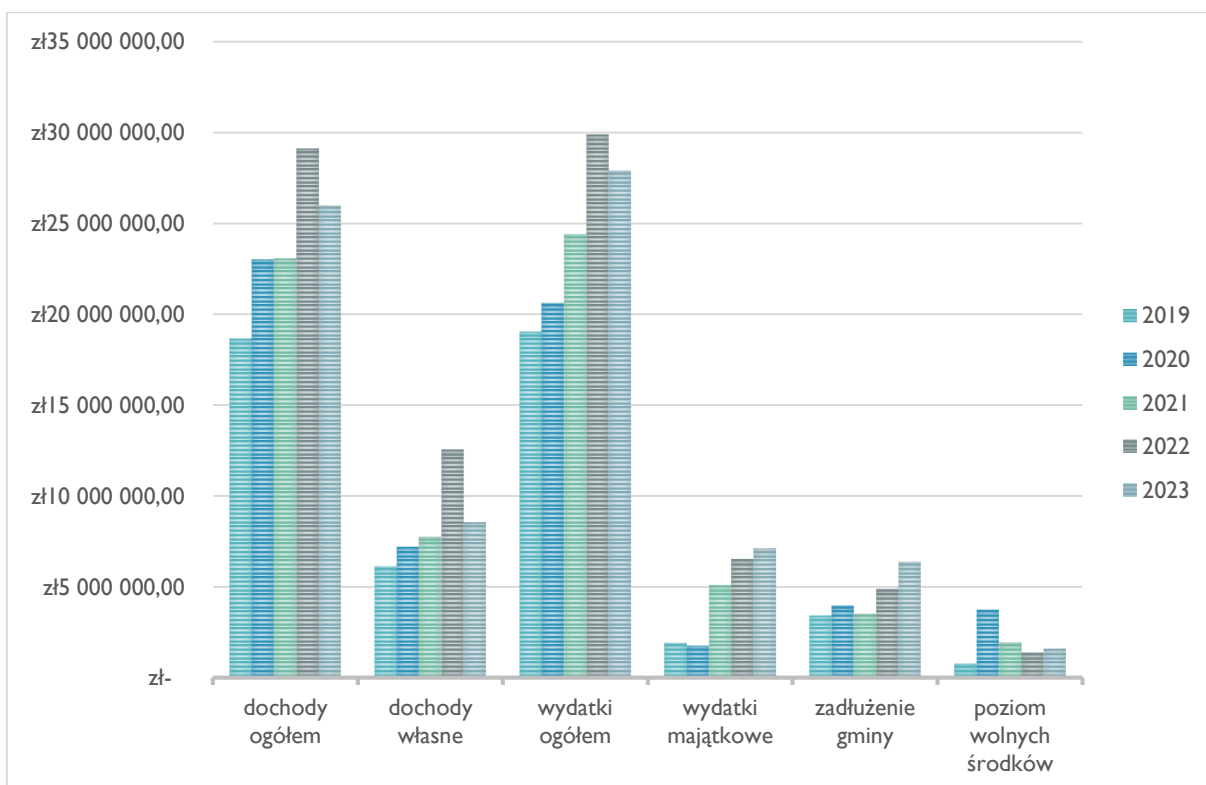
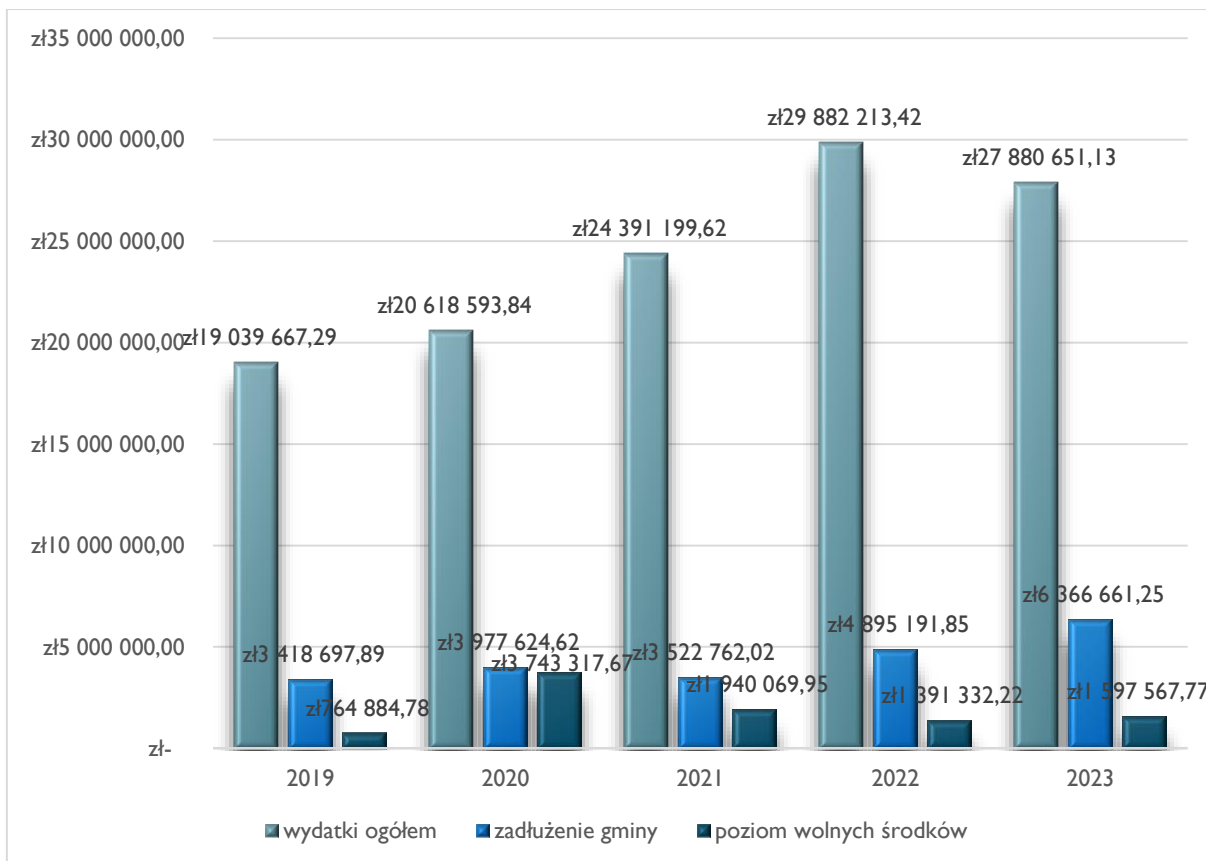
Można wnioskować, że zadłużenie gminy od 5 lat jest mniej więcej na stałym bezpiecznym poziomie, bezpieczeństwo zadłużenia gminy obrazuje wykres poniżej, ukazujący wartość wskaźnika zadłużenia na tle wskaźnika maksymalnego.

Wykres 4. Wskaźniki spłaty zobowiązań - dopuszczalny wskaźnik spłaty w latach 2019 – 2023

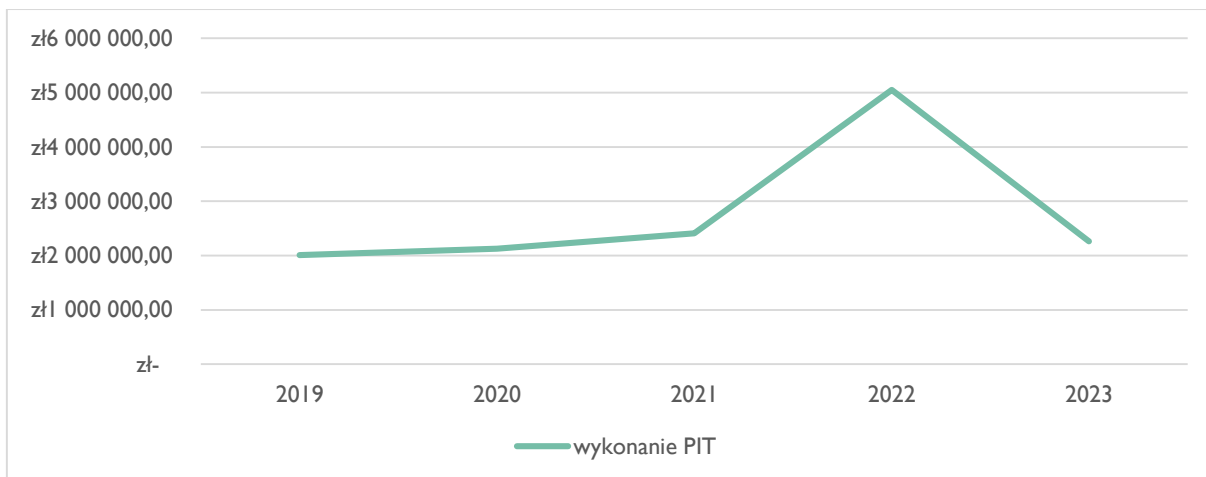
Poziom wolnych środków po odliczeniu obsługi spłaty zadłużenia na przestrzeni ostatnich lat prezentuje poniższy wykres.

Wykres 5. Stan finansów gminy w oparciu o trzy i sześć wskaźników (lata 2019– 2023)

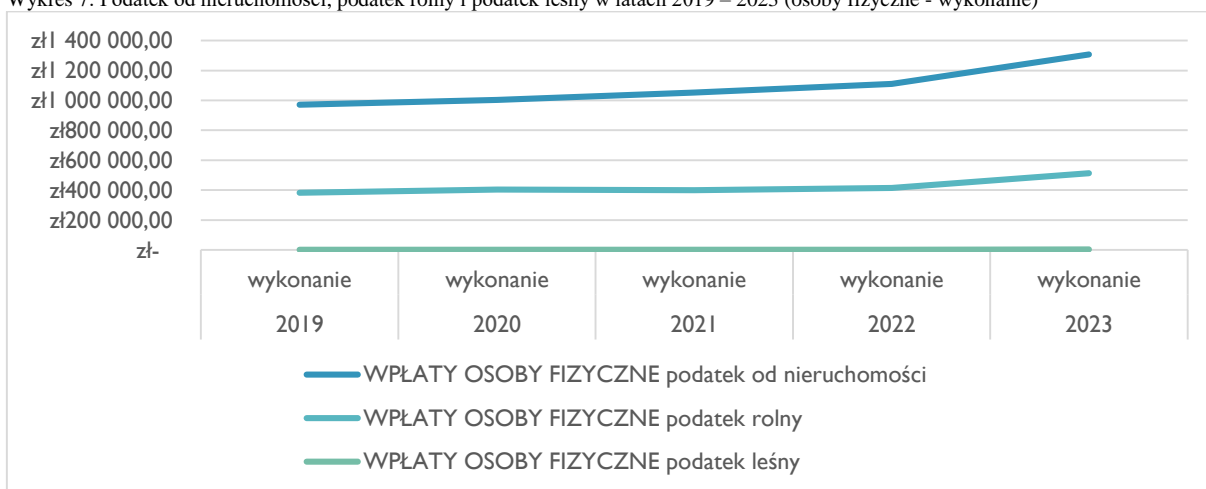

Wykonanie budżetu gminy

Wykres 6. Wykonanie podatku PIT w latach 2019 – 2023

Wykres 7. Podatek od nieruchomości, podatek rolny i podatek leśny w latach 2019 – 2023 (osoby fizyczne - wykonanie)

Wykres 8. Podatek od nieruchomości, podatek rolny i podatek leśny w latach 2019 – 2023 (wykonanie – osoby prawne)

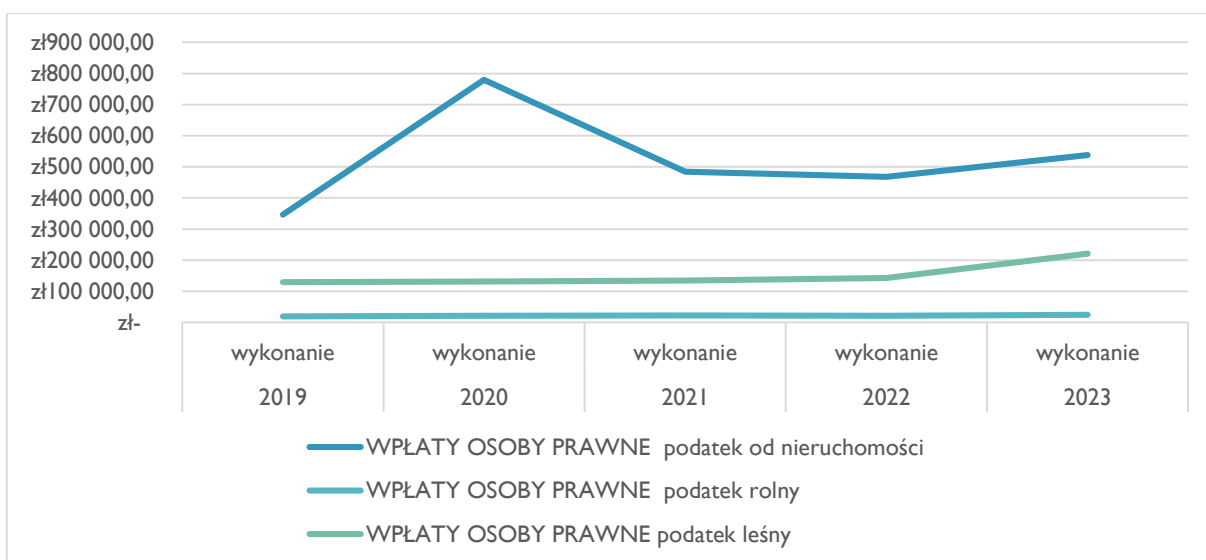

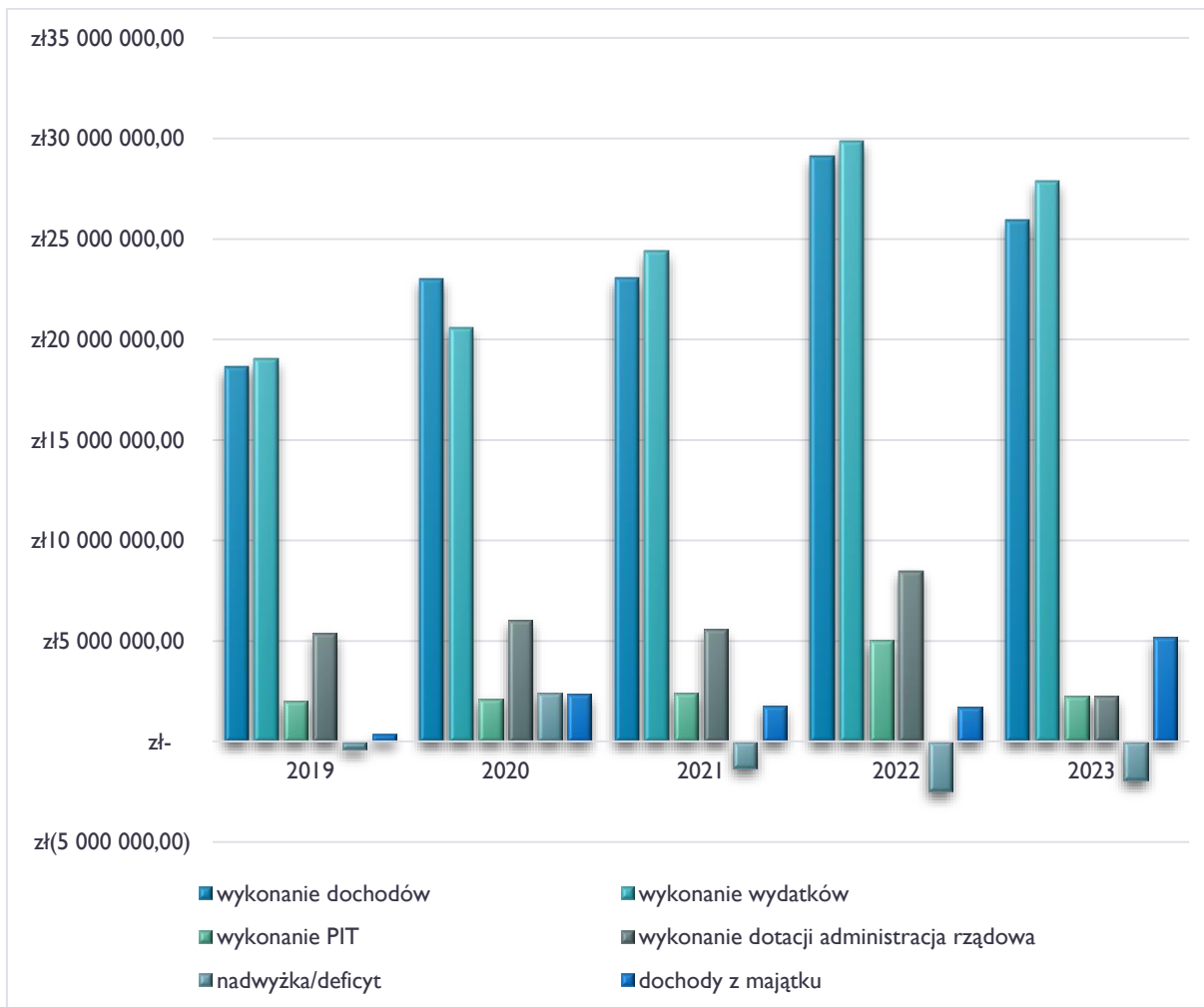
Tabela 1. Wykonanie budżetu gminy w latach 2019 – 2023

nazwa	2019	2020	2021	2022	2023
wykonanie dochodów	18 655 960,97 zł	23 018 100,00 zł	23 064 304,93 zł	29 119 746,31 zł	25 954 507,96 zł

wykonanie wydatków	19 039 667,29 zł	20 618 593,84 zł	24 391 199,62 zł	29 881 213,42 zł	27 880 651,13 zł
wykonanie PIT	2 009 235,74 zł	2 126 778,14 zł	2 411 658,42 zł	5 048 666,58 zł	2 264 210,00 zł
wykonanie dotacji administracja rządowa	5 379 576,83 zł	6 046 717,56 zł	5 572 662,50 zł	8 476 551,34 zł	2 270 271,99 zł
nadwyżka/deficyt	- 383 706,32 zł	2 399 506,16 zł	- 1 326 894,69 zł	- 2 496 034,31 zł	- 1 926 143,17 zł
dochody z majątku	372 831,28 zł	2 361 977,21 zł	1 801 740,47 zł	1 701 184,50 zł	5 192 335,17 zł

Wykres 9. Wykonanie budżetu gminy w latach 2019 – 2023

Wykonanie wydatków majątkowych/inwestycyjnych

Tabela 2. Wysokość wydatków majątkowych

nazwa	2019	2020	2021	2022	2023
wydatki majątkowe plan	1 995 7460,00	1 779 109,00	5 301 434,00	6 565 674,00	7 158 253,55
wydatki majątkowe wykonanie	1 908 191,00	1 749 646,00	5 092 128,00	6 522 189,00	7 115 789,87

Wykres 10. Wykonanie wydatków inwestycyjnych/majątkowych 2019 – 2023

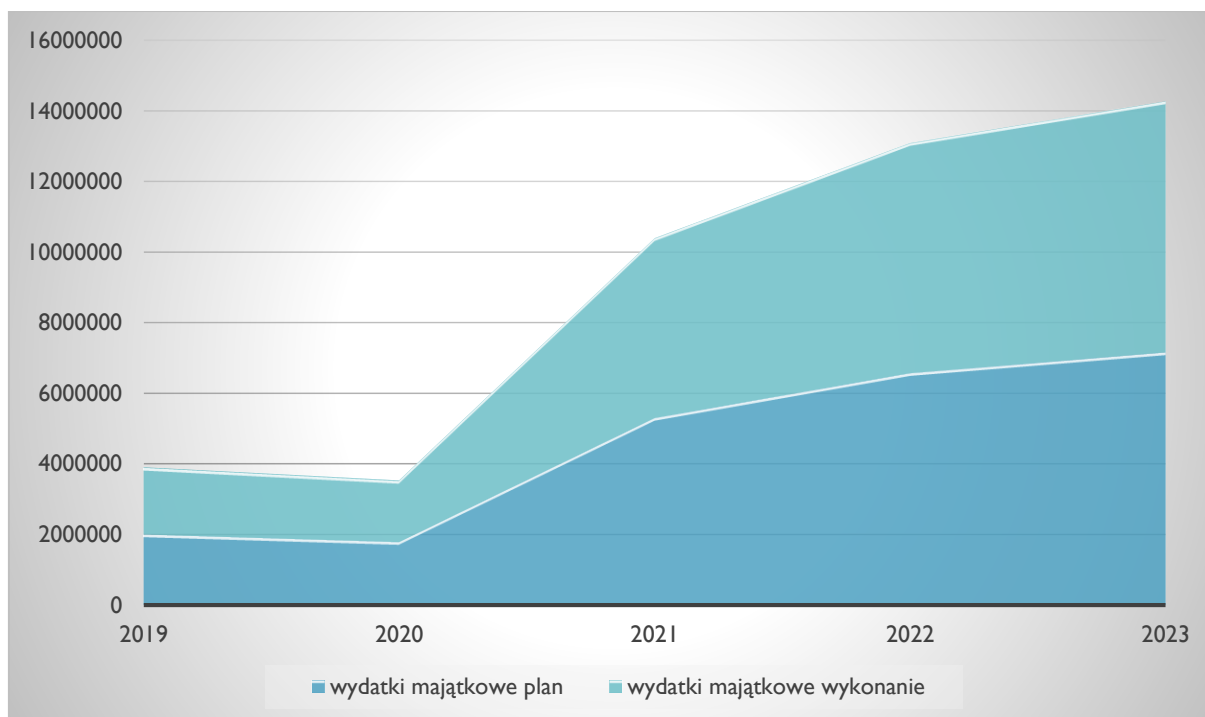

Tabela 2. Wykonanie wydatków majątkowych

Dział	Rozdział	Wyszczególnienie	Wykonanie (w zł)
600	60014	Przebudowa drogi powiatowej nr 5683P w miejscowości Zbyczna-Drożki (porozumienie)	400 000,00
600	60016	Modernizacja chodnika w miejscowości Drożki	127 000,00
600	60016	Modernizacja chodnika w Rychtalu ul. Nowe Osiedle	118 556,17
600	60016	Modernizacja dróg gminnych na terenie gminy Rychtal	2 040 815,00
750	75023	Dostępne budynki użyteczności publicznej Gminy Rychtal	21 525,00
750	75023	Wdrożenie elektronicznych usług publicznych w ramach projektu partnerskiego z udziałem Gmin Rychtal, Trzcinnica oraz Bralin.	1 008 752,52
754	75411	zakup zestawu hydraulicznego z zasilaniem akumulatorowym przeznaczony dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Kępnie. (porozumienie)	30 000,00
754	75412	Budowa budynku OSP w Drożkach wraz z garażem	10 086,00
801	80104	Termomodernizacja budynku Przedszkola Samorządowego w Rychtalu	2 241 100,00
851	85111	Rozbudowa istniejącego Oddziału Leczniczo-Rehabilitacyjnego w Grębaninie o nowy budynek wraz z łącznikiem oraz przebudowa istniejącego budynku (porozumienie)	500 000,00
853	85395	zakup specjalistycznego oprogramowania oraz sprzętu IT	111 533,16
900	90001	Modernizacja hydroforni w Wielkim Buczku	31 810,26
900	90001	Modernizacja przepompowni ścieków w miejscowości Skoroszów	81 923,19
921	92109	Doposażenie świetlicy wiejskiej w Stogniewicach	15 100,37
921	92109	Modernizacja sali wiejskiej w Wielkim Buczku	20 000,00
921	92109	Modernizacja świetlicy w miejscowości Darnowiec	19 663,00
921	92109	Modernizacja świetlicy wiejskiej w Sadogórze	20 000,00
921	92109	Modernizacja świetlicy wiejskiej w miejscowości Wielki Buczek	93 500,00
921	92109	Roboty dodatkowe przy budowie świetlicy w Stogniewicach	40 590,00
926	92601	Budowa strefa rekreacji w miejscowości Krzyżowniki	96 016,94
926	92601	Doposażenie Smoczego Skwerku	21 000,00
926	92601	Rewitalizacja terenu przy świetlicy wiejskiej w Krzyżownikach	27 094,36
926	92601	Zagospodarowanie placu koło świetlicy wiejskiej w Proszowie (utwardzenie)	32 756,45
926	92601	Zakup i montaż garażu przy boisku sportowym	7 000,00

Realizacja budżetu obywatelskiego

Organizacje pozarządowe

Celem głównym realizacji programów współpracy z organizacjami pozarządowymi jest budowanie i umacnianie partnerstwa pomiędzy Gminą a organizacjami, służącego zaspokajaniu potrzeb mieszkańców oraz wzmacnianiu roli aktywności obywatelskiej w rozwiązywaniu problemów lokalnych.

Cele szczegółowe:

- Zwiększenie aktywności społeczności lokalnej;
- Upowszechnienie kultury fizycznej i sportu;
- Integracja społeczności lokalnej poprzez organizowanie wydarzeń kulturalnych, regionalnych i edukacyjnych;
- Wsparcie dla organizacji pozarządowych i innych podmiotów służące ich rozwojowi lepszymu przygotowaniu do współpracy z Gminą w zakresie realizacji zadań publicznych i dla osiągnięcia ważnych celów społecznych.

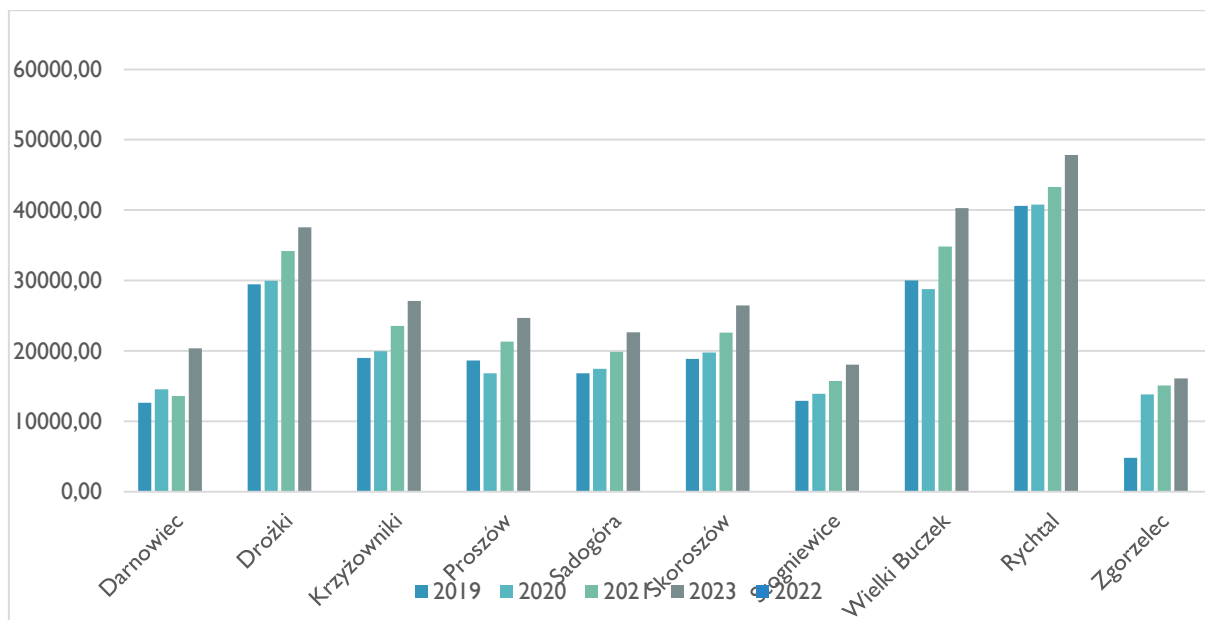
Corocznie na przełomie października i listopada odbywają się konsultacje społeczne, w których za pomocą pisemnych formularzy składają opinię co do przedstawionego projektu na dany rok, zakładanych celów oraz sposobu realizacji programu. Urząd Gminy prowadzi bezpośrednią współpracę z organizacjami, która w szczególności polega na: przygotowaniu, prowadzeniu konkursów dla organizacji na realizację zadań publicznych; sporządzeniu sprawozdań ze współpracy z organizacjami; podejmowaniu i prowadzeniu bieżącej współpracy z organizacjami; konsultacjami z organizacjami projektów aktów prawa miejscowego w sferze dotyczących zadań statutowych organizacji pozarządowych.

Realizacja przedmiotowych przedsięwzięć została opracowana w pkt III.14. PROGRAM WSPÓŁPRACY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI.

Fundusz sołecki

Dodatkowo w ramach budżetu wyodrębniono fundusze sołeckie, które przeznaczone są na realizację oddolnych inicjatyw mieszkańców Gminy Rychtal.

Wykres 11. Fundusz sołecki w latach 2019 – 2023 w poszczególnych sołectwach Gminy Rychtal.

Zauważalny jest stabilny poziom funduszu sołeckiego w poszczególnych miejscowościach na przestrzeni ostatnich lat.

Tabela 3. Fundusz sołecki realizacja 2023 w złotych

Lp.	Nazwa jednostki pomocniczej	Nazwa zadania	Dział	Rozdział	§	kwota zł.	Realizacja	Udział zadania w %
1.	Sołectwo Darnowiec	Modernizacja świetlicy w Darnowcu	921	92109	6050	19 663,00	19 663,00	100%
		Zakup paliwa na koszenie trawy koło świetlicy i boiska	900	90004	4300	700,19	700,07	99,98%
		Razem wydatki majątkowe i bieżące					20 363,19	20 363,07
2.	Sołectwo Drożki	Doposażenie kuchni w Świetlicy Wiejskiej	921	92109	4210	5 240,00	5 237,50	99,95%
		Remont kuchni w Świetlicy Wiejskiej	921	92109	4270	4 180,00	4 158,83	99,49%
		Utrzymanie porządku oraz opieka nad terenem wokół świetlicy wiejskiej i placu zabaw	900	90004	4300	1 500,00	825,39	55,03%
		Spotkanie integracyjne	750	75075	4300	2 000,00	1 644,78	82,24%
		Zakup materiałów budowlanych i wykończeniowych na nową remizę OSP w Drożkach	754	75412	6050	10 166,01	10 086,00	99,21%
		Utrzymanie dróg w Sołectwie	600	60016	4300	15 000,00	15 000,00	100%
		Zakup wieńca oraz innych akcesorii na dożynki	921	92105	4210	1 000,00	600	60%
		Razem wydatki majątkowe i bieżące					39 086,01	37 552,50
3.	Sołectwo Krzyżownicy	Rewitalizacja terenu przy świetlicy wiejskiej w Krzyżownikach	926	92601	6050	27 094,36	27 094,36	100%
		Razem wydatki majątkowe i bieżące					27 094,36	27 094,36
4.	Sołectwo Proszów	Zagospodarowanie placu koło świetlicy wiejskiej w Proszowie (utwardzenie)	926	92601	6050	24 662,09	24 662,09	100%
		Razem wydatki majątkowe i bieżące					24 662,09	24 662,09
5.	Sołectwo Sadogóra	Modernizacja świetlicy wiejskiej w Sadogórze	921	92109	6050	20 000,00	20 000,00	100%
		Zakup paliwa (utrzymanie zieleni publicznej)	900	90004	4300	300	300	100%
		Utrzymanie dróg gminnych na terenie sołectwa Sadogóra	600	60016	4300	2 325,77	2 325,77	100%
		Razem wydatki majątkowe i bieżące .					22 625,77	22 625,77

6.	Solectwo Skoroszów	Remont wiaty rekreacyjnej przy boisku sportowym	926	92601	4270	15 000,00	15 000,00	100%
		Zakup i montaż garażu przy boisku sportowym	926	92601	6050	11 472,15	11 472,15	100%
		Razem wydatki majątkowe i bieżące				26 472,15	26 472,15	100%
7.	Solectwo Stogniewice	Doposażenie świetlicy wiejskiej w Stogniewicach	921	92109	6050	15 100,61	15 100,37	99,99%
		Utrzymanie terenu wokół świetlicy	926	92601	4300	3 000,00	2 953,53	98,45%
		Razem wydatki majątkowe i bieżące				18 100,61	18 053,90	99,74%
8.	Solectwo Wielki Buczek	Modernizacja świetlicy wiejskiej w miejscowości Wielki Buczek (wymiana pokrycia dachowego)	921	92109	6050	20 000,00	20 000,00	100%
		Modernizacja świetlicy wiejskiej w miejscowości Wielki Buczek	921	92109	6050	20 000,00	20 000,00	100%
		Utrzymanie terenów wokół świetlicy	900	90004	4300	273,87	273,87	100%
		Razem wydatki majątkowe i bieżące				40 273,87	40 273,87	100%
9.	Solectwo Zgorzelec	Zakup namiotów	750	75075	4210	3 000,00	3 000,00	100%
		Środki na utrzymanie placu	926	92601	4300	1 792,52	631	35,20%
		Huśtawka metalowa	926	92601	4210	6 000,00	6 000,00	100%
		Integracja mieszkańców	750	75075	4300	6 000,00	5 904,83	98,41%
		Serwis altany	926	92601	4300	1 500,00	0	0,00%
		Siatki na bramki	926	92601	4210	500	460	92%
		Statyw do mikrofonu	926	92601	4210	100	74,99	74,99%
		Razem wydatki majątkowe i bieżące				18 892,52	16 070,82	85,06%
10	Solectwo Rychtal	Modernizacja OSP w Rychtalu	754	75412	4300	9 000,00	8 947,26	94,42%
		Doposażenie Smoczego Skwerku	926	92601	6050	24 500,00	21 000,00	85,71%
		Koszenie traw przy placach zabaw	900	90004	4300	1 564,42	1 070,52	68,43%
		Organizacja Dnia Dziecka	750	75075	4300	3 000,00	3 000,00	100%
		Organizacja zabawy karnawałowo-mikołajkowej	750	75075	4300	4 500,00	3 329,29	73,98%
		Organizacja warsztatów i zajęć kulturalnych	750	75075	4300	4 500,00	1 031,00	22,91%
		Zakup koszy na psie odchody	926	92601	4210	4 000,00	3 954,45	98,86%
		Doświetlenie placu zabaw przy ulicy Lipowej	926	92601	4300	2 500,00	2 500,00	100%

	Zakup parasoli biesiadnych promujących gminę i sołectwo Rychtal	921	92105	4210	3 000,00	3 000,00	100%
	Razem wydatki majątkowe i bieżące				56 564,42	47 832,52	84,56%
				ogółem	294 34,99	281 001,05	95,53%

Polityka podatkowa i opłaty lokalne

Podatek od nieruchomości, rolny i leśny

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące stawek podatkowych obowiązujących na terenie Gminy Rychtal w latach 2019-2023.

Tabela 4. Stawki podatkowe obowiązujące na terenie Gminy Rychtal w latach 2019 – 2023

Lp.	Podatek od nieruchomości	2019	2020	2021	2022	2023
1	związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, bez względu na sposób zakwalifikowania w ewidencji gruntów i budynków	0,91	0,93	0,96	0,99	1,11
2	pod wodami powierzchniowymi stojącymi lub wodami powierzchniowymi płynącymi jezior i zbiorników sztucznych	4,71	4,8	4,99	5,17	5,79
3	pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego	0,49	0,5	0,52	0,52	0,59
4	niezabudowanych objętych obszarem rewitalizacji, o którym mowa w ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2017 r. poz. 1023, 1529 i 1566 oraz z 2018 r. poz. 756), i położonych na terenach, dla których miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przewiduje przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową, usługową albo zabudowę o przeznaczeniu mieszanym obejmującym wyłącznie te rodzaje zabudowy, jeżeli od dnia wejścia w życie tego planu w odniesieniu do tych gruntów upłynął okres 4 lat, a w tym czasie nie zakończono budowy zgodnie z przepisami prawa budowlanego	3,09	3,15	3,28	3,4	3,81
	od budynków lub ich części					
5	mieszkalnych	0,79	0,81	0,83	0,85	0,96
6	związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz od budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej	21,5	21,5	21,5	22	25
7	zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym	10,98	11,18	11,62	12,04	13,47
8	związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych w rozumieniu przepisów o działalności leczniczej, zajętych przez podmioty udzielające tych świadczeń	4,78	4,87	5,06	5,25	5,87
9	pozostałych, w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego	7,52	7,67	7,88	8,33	9,32
	od budowli	2%	2%	2%	2%	2%
	PODATEK ROLNY					
	od gruntów gospodarstw rolnych	135,9	141,15	141,375	147,5	177,72

	od gruntów podatników niebędących rolnikami	271,8	282,3	282,75	295	355,45
	PODATEK LEŚNY	42,2356	42,7328	43,3048	46,6972	71,0996

Rada Miejska Gminy, w drodze uchwały, określa wysokość stawek podatku od nieruchomości, z tym że stawki nie mogą przekroczyć rocznie górnych stawek kwotowych podatkowi opłat lokalnych ustalanych przez Ministra Finansów na dany rok podatkowy. Z powyższej tabeli wynika, iż stawki te na terenie Gminy niewiele wzrastały na przestrzeni w/w okresu. Niektóre ze składników podatku od nieruchomości, zachowane były na poziomie ministerialnym (czyli opodatkowane zgodnie z stawkami wskazanymi w obwieszczeniu właściwego ministra). Natomiast podatek rolny ustalany jest na podstawie średniej ceny skupu żyta za okres 11 kwartałów, podatek leśny na podstawie średniej ceny sprzedaży drewna.

Środki transportowe

od samochodów ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej pojazdu **powyżej 3,5 t i poniżej 12 t**

Tabela 5. Stawki podatku według dopuszczalnej masy całkowitej

Lp.	Dopuszczalna masa całkowita	Stawka podatku (w złotych)					
		Lata	2019	2020	2021	2022	2023
1.	powyżej 3,5 t do 5,5 t włącznie		416,00	150,00	150,00	150,00	159,00
2.	powyżej 5,5 t do 9 t włącznie		695,00	280,00	280,00	280,00	297,00
3.	powyżej 9 ton i poniżej 12 t		833,00	380,00	380,00	380,00	403,00

- od samochodów ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej **równej lub wyższej niż 12 t**

Tabela 6. Stawki podatku według liczby osi i dopuszczalnej masy całkowitej

Liczba osi i dopuszczalna masa całkowita (w tonach)		Stawka podatku 2019 (w złotych)		Stawka podatku 2020 (w złotych)		Stawka podatku 2021 (w złotych)		Stawka podatku 2022 (w złotych)		Stawka podatku 2023 (w złotych)	
nie mniej niż	mniej niż	oś jezdna (osie jezdne) z zawieszaniem pneumatycznym lub zawieszaniem uznanym za równoważne	inne systemy zawieszania	oś jezdna (osie jezdne) z zawieszaniem pneumatycznym lub zawieszaniem uznanym za równoważne	inne systemy zawieszania	oś jezdna (osie jezdne) z zawieszaniem pneumatycznym lub zawieszaniem uznanym za równoważne	inne systemy zawieszania	oś jezdna (osie jezdne) z zawieszaniem pneumatycznym lub zawieszaniem uznanym za równoważne	inne systemy zawieszania	oś jezdna (osie jezdne) z zawieszaniem pneumatycznym lub zawieszaniem uznanym za równoważne	inne systemy zawieszania
		Stawka podatkowa (w złotych)	Stawka podatkowa (w złotych)	Stawka podatkowa (w złotych)	Stawka podatkowa (w złotych)	Stawka podatkowa (w złotych)	Stawka podatkowa (w złotych)	Stawka podatkowa (w złotych)	Stawka podatkowa (w złotych)	Stawka podatkowa (w złotych)	Stawka podatkowa (w złotych)
1	2	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4
Dwie osie											
12	13	1.590,00	1.590,00	139,00	139,00	139,00	139,00	139,00	139,00	147,00	147,00
13	14	1.590,00	1.590,00	139,00	384,00	139,00	384,00	139,00	384,00	147,00	405,00
14	15	1.590,00	1.590,00	384,00	541,00	384,00	541,00	384,00	541,00	405,00	571,00
15		1.590,00	1.590,00	541,00	1.225,00	541,00	1.225,00	541,00	1.225,00	571,00	1.291,00
Trzy osie											
12	17	1.590,00	1.590,00	139,00	242,00	139,00	242,00	139,00	242,00	147,00	255,00
17	19	1.590,00	1.590,00	242,00	496,00	242,00	496,00	242,00	496,00	255,00	523,00
19	21	1.590,00	1.590,00	496,00	644,00	496,00	644,00	496,00	644,00	523,00	679,00
21	23	1.590,00	1.590,00	644,00	992,00	644,00	992,00	644,00	992,00	679,00	1.046,00
23	25	1.590,00	1.590,00	992,00	1.542,00	992,00	1.542,00	992,00	1.542,00	1.046,00	1.626,00
25		1.590,00	1.590,00	992,00	1.542,00	992,00	1.542,00	992,00	1.542,00	1.046,00	1.626,00
Cztery osie i więcej											
12	25	1.590,00	1.590,00	644,00	653,00	644,00	653,00	644,00	653,00	679,00	689,00
25	27	1.590,00	1.590,00	653,00	1.019,00	653,00	1.019,00	653,00	1.019,00	689,00	1.075,00
27	29	1.590,00	1.650,00	1.019,00	1.648,00	1.019,00	1.648,00	1.019,00	1.648,00	1.075,00	1.706,00
29	31	1.650,00	2.400,00	1.618,00	2.399,00	1.618,00	2.399,00	1.618,00	2.399,00	1.706,00	2.530,00
31		1.650,00	2.400,00	1.618,00	2.399,00	1.618,00	2.399,00	1.618,00	2.399,00	1.706,00	2.530,00

- od ciągników siodłowych i balastowych przystosowanych do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów **powyżej 3,5 t i poniżej 12 t**

Tabela 7. Stawka podatku według dopuszczalnej masy całkowitej

Lp.	Dopuszczalna masa całkowita	Stawka podatku (w złotych)					
		LATA	2019	2020	2021	2022	2023
1.	od 3,5 t i poniżej 12 t		972,00	600,00	600,00	600,00	636,00

- od ciągników siodłowych i balastowych przystosowanych do używania łącznie z naczepą lub przyczepą o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów równej lub wyższej niż 12 t.

Tabela 8. Stawki podatku według liczby osi i dopuszczalnej masy całkowitej

Liczba osi i masa całkowita ciągnik siodłowy + ciągnik balastowy + (w tonach)		Stawka podatku 2019 (w złotych)		Stawka podatku 2020 (w złotych)		Stawka podatku 2021 (w złotych)		Stawka podatku 2022 (w złotych)		Stawka podatku 2023 (w złotych)	
nie mniej niż	mniej niż	oś jezdna (osie jezdne) z zawieszeniem pneumatycznym lub zawieszeniem uznanym za równoważne	inne systemy zawieszenia osi jezdnych	oś jezdna (osie jezdne) z zawieszeniem pneumatycznym lub zawieszeniem uznanym za równoważne	inne systemy zawieszenia osi jezdnych	oś jezdna (osie jezdne) z zawieszeniem pneumatycznym lub zawieszeniem uznanym za równoważne	inne systemy zawieszenia osi jezdnych	oś jezdna (osie jezdne) z zawieszeniem pneumatycznym lub zawieszeniem uznanym za równoważne	inne systemy zawieszenia osi jezdnych	oś jezdna (osie jezdne) z zawieszeniem pneumatycznym lub zawieszeniem uznanym za równoważne	inne systemy zawieszenia osi jezdnych
		Stawka podatkowa (w złotych)	Stawka podatkowa (w złotych)	Stawka podatkowa (w złotych)	Stawka podatkowa (w złotych)	Stawka podatkowa (w złotych)	Stawka podatkowa (w złotych)	Stawka podatkowa (w złotych)	Stawka podatkowa (w złotych)	Stawka podatkowa (w złotych)	Stawka podatkowa (w złotych)
1	2	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4
Dwie osie											
12,00	18,00	1.229,00	1.229,00	38,00	38,00	38,00	38,00	38,00	38,00	40,00	40,00
18,00	25,00	1.229,00	1.229,00	260,00	470,00	260,00	470,00	260,00	470,00	274,00	496,00
25,00	31,00	1.229,00	1.229,00	548,00	899,00	548,00	899,00	548,00	899,00	578,00	948,00
31,00		1.590,00	1.900,00	1.382,00	1.895,00	1.382,00	1.895,00	1.382,00	1.895,00	1.457,00	1.999,00
Trzy osie i więcej											
12,00	40,00	1.590,00	1.700,00	1.219,00	1.685,00	1.219,00	1.685,00	1.219,00	1.685,00	1.285,00	1.777,00
40,00		1.700,00	2.500,00	1.685,00	2.493,00	1.685,00	2.493,00	1.685,00	2.493,00	1.777,00	2.628,00

- od przyczep i naczep, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą **od 7 ton i poniżej 12 t**, z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego

Tabela 9. Stawki podatku według liczby osi i dopuszczalnej masy całkowitej

Lp.	Dopuszczalna masa całkowita	Stawka podatku (w złotych)					
		LATA	2019	2020	2021	2022	2023
1.	od 7 t i poniżej 12 t		833,00	200,00	200,00	200,00	212,00

- od przyczep i naczep, które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą **równą lub wyższą niż 12 t** z wyjątkiem związanych wyłącznie z działalnością rolniczą prowadzoną przez podatnika podatku rolnego

Tabela 10. Stawki podatku według liczby osi i dopuszczalnej masy całkowitej

Liczba osi i dopuszczalna masa całkowita zespołu pojazdów:		Stawka podatku 2019		Stawka podatku 2020		Stawka podatku 2021		Stawka podatku 2022		Stawka podatku 2023	
naczepa / przyczepa +		(w złotych)		(w złotych)		(w złotych)		(w złotych)		(w złotych)	
		oś jezdna (osie jezdne) z zawieszaniem pneumatycznym lub zawieszaniem uznanym za równoważne	inne systemy zawieszania osi jezdnych	oś jezdna (osie jezdne) z zawieszaniem pneumatycznym lub zawieszaniem uznanym za równoważne	inne systemy zawieszania osi jezdnych	oś jezdna (osie jezdne) z zawieszaniem pneumatycznym lub zawieszaniem uznanym za równoważne	inne systemy zawieszania osi jezdnych	oś jezdna (osie jezdne) z zawieszaniem pneumatycznym lub zawieszaniem uznanym za równoważne	inne systemy zawieszania osi jezdnych	oś jezdna (osie jezdne) z zawieszaniem pneumatycznym lub zawieszaniem uznanym za równoważne	inne systemy zawieszania osi jezdnych
nie mniej niż	mniej niż	Stawka podatkowa (w złotych)	Stawka podatkowa (w złotych)	Stawka podatkowa (w złotych)	Stawka podatkowa (w złotych)	Stawka podatkowa (w złotych)	Stawka podatkowa (w złotych)	Stawka podatkowa (w złotych)	Stawka podatkowa (w złotych)	Stawka podatkowa (w złotych)	Stawka podatkowa (w złotych)
1	2	3	4	3	4	3	4	3	4	3	4
Jedna oś											
12	18	972,00	972,00	25,00	25,00	25,00	25,00	25,00	25,00	27,00	27,00
18	25	972,00	972,00	174,00	313,00	174,00	313,00	174,00	313,00	184,00	330,00
25		1.229,00	1.229,00	313,00	549,00	313,00	549,00	313,00	549,00	330,00	579,00
Dwie osie											
12	28	972,00	972,00	206,00	303,00	206,00	303,00	206,00	303,00	217,00	320,00
28	33	972,00	972,00	600,00	832,00	600,00	832,00	600,00	832,00	633,00	877,00
33	38	1.229,00	1.300,00	832,00	1.263,00	832,00	1.263,00	832,00	1.263,00	877,00	1.332,00
38		1.229,00	1.700,00	1.124,00	1.663,00	1.124,00	1.663,00	1.124,00	1.663,00	1.185,00	1.753,00
Trzy osie i więcej											
12	38	1.229,00	1.229,00	662,00	922,00	662,00	922,00	662,00	922,00	698,00	972,00
38		1.229,00	1.300,00	922,00	1.253,00	922,00	1.253,00	922,00	1.253,00	972,00	1.321,00

– od autobusów w zależności od liczby miejsc do siedzenia poza miejscem kierowcy

Tabela 11. Stawki podatku według liczby osi i dopuszczalnej masy całkowitej

Lp.	Autobus o liczbie miejsc do siedzenia	Stawka podatku (w złotych)					
		Lata	2019	2020	2021	2022	2023
1.	mniejszej niż 22 miejsca		984,00	690,00	690,00	690,00	732,00
2.	równej lub większej niż 22 miejsca		1244,00	800,00	800,00	800,00	848,00

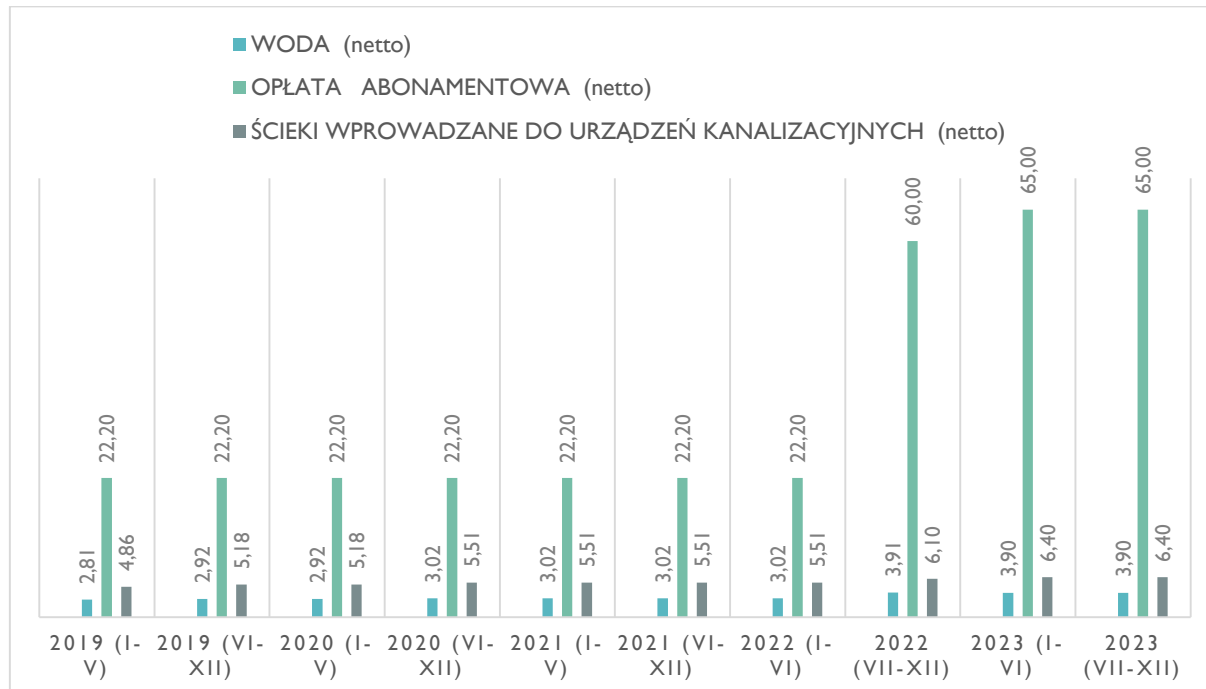
Rada Gminy Rychtal uchwała stawki podatkowe biorąc pod uwagę Obwieszczenie Ministra Finansów dotyczące górnych stawek podatku. Na podstawie załączonych stawek tabeli wynika, iż na przestrzeni lat 2019 - 2023 stawki podatku nie wzrastały znacząco.

III.5. GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA

Głównym aktem prawnym związanym z działalnością wodno-ściekową jest Ustawa z dnia 07 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. Ustawa określa zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzenie ścieków jako zadanie własne gminy. Gmina Rychtal prowadzi działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na administrowanym terenie. Działalność prowadzona jest na obiektach i urządzeniach będących własnością gminy i polega na ujmowaniu oraz uzdatnianiu wody, dostarczaniu jej do poszczególnych odbiorców, odbiorze ścieków poprzez kanalizację sanitarną i ich oczyszczanie w gminnej oczyszczalni ścieków.

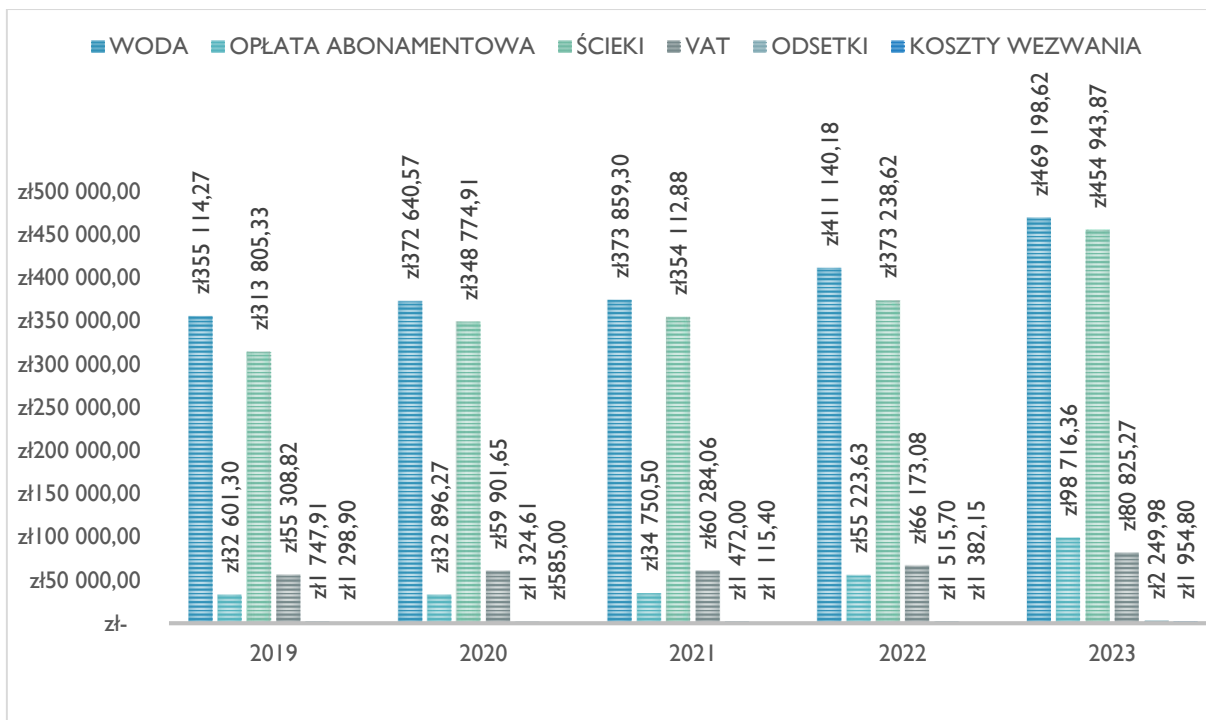
W zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków występuje jedna grupa (taryfa) odbiorców, która obejmuje gospodarstwa domowe i pozostałe małe działalności gospodarcze, do których stosuje się jednolitą dla wszystkich odbiorców kwotę w zł za 1m³ dostarczonej wody i odprowadzonych ścieków oraz opłatę stałą od posiadanego wodomierza. Taryfa ta obejmuje również cenę za wodę zużytą na cele przeciwpożarowe i publicznych terenów zielonych. Od 01 lipca 2022 roku obowiązuje taryfa zatwierdzona przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie. Prezentowany poniżej wykres obrazuje, jak kształtowały się stawki (netto) za dostarczaną wodę i odprowadzanie ścieków w latach 2019 - 2023. Do cen i stawek opłat (netto) dolicza się podatek od towarów i usług (VAT) w wysokości 8%. Z danych zaprezentowanych na poniższym wykresie wynika, że w latach 2019 - 2023 występowała tendencja wzrostowa tych stawek, oprócz stawki za wodę, ponieważ w 2023 roku obniżona została ona o 0,01 zł za 1 kubik. Wzrost ten powodowały podwyżki kosztów eksploatacyjnych. W odniesieniu do roku poprzedniego, ścieki z 16,67 zł netto wzrosły do 16,76 zł; jednak po dopłacie z budżetu gminy w wysokości 10,36 zł netto, koszt ponoszony przez mieszkańców zwiększył się do 6,40 zł netto, czyli jedynie o ponad 0,50 %. Najwyższą tendencję wzrostową stwierdzono w opłacie abonamentowej – aż o 8 %.

Wykres 1. Stawki za dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków w latach 2019 - 2023 (w zł)

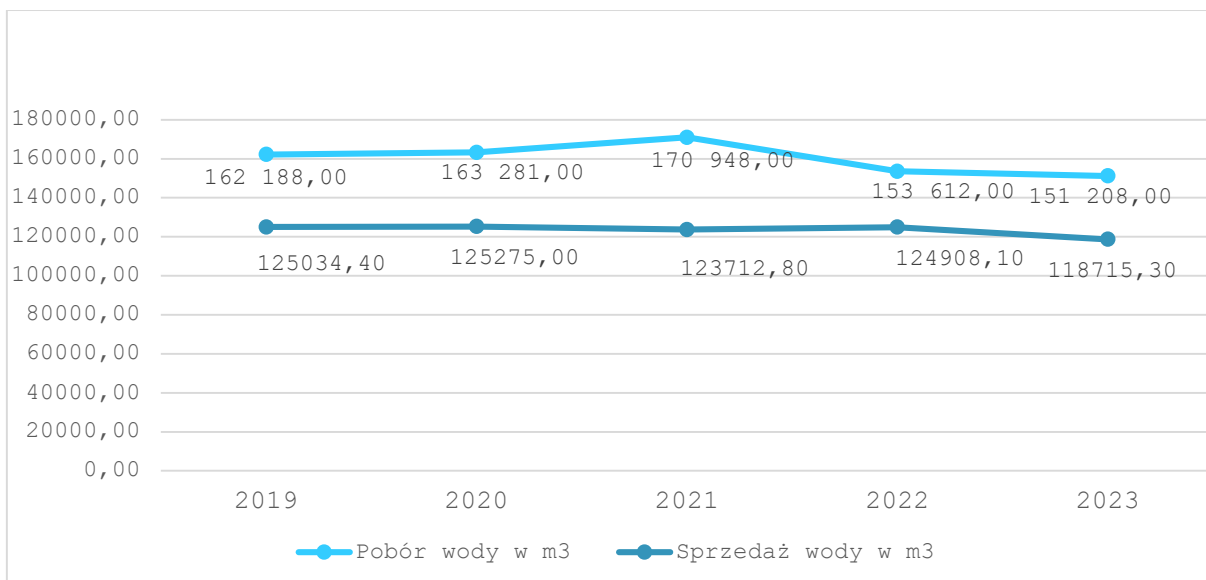
Na kolejnym wykresie zaprezentowano wpłaty za dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków w latach 2019-2023. Zwiększanie stawek za dostarczane usługi prowadzi do większych wpływów do budżetu od mieszkańców Gminy.

Wykres 2. Wpłaty za dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków w latach 2019 – 2023

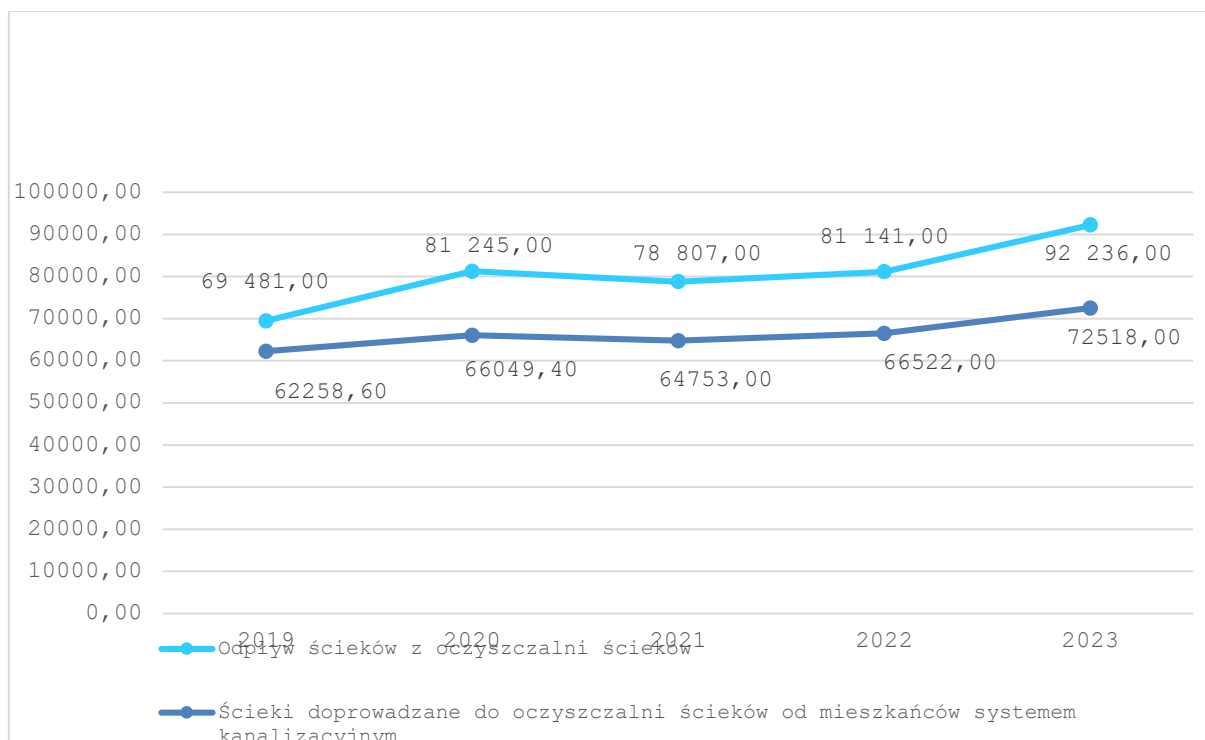
Na poniższym wykresie przedstawiono ilość poboru wody oraz sprzedaż w m³ jaka kształtowała się w latach 2019-2023. Prezentowane dane obrazują, iż pobór wody jest większy od sprzedaży. Wynika to m.in. ze strat wody w sieci (awarie), zużycie wody na potrzeby własne oraz zużycie wody do celów przeciwpożarowych, pojedyncze przypadki niezgłoszonych przyłączy lub nie działających wodomierzy. W ciągu roku różnica między poborem a sprzedażą wody zwiększyła się o 32.492,70 m³.

Wykres 3. Ilość poboru wody oraz sprzedaż w m³ w latach 2019-2023

Ostatni wykres ujmuje wyniki pomiarów wprowadzonych ścieków do oczyszczalni ścieków w Skoroszowie w m³ w porównaniu ze ściekami doprowadzonymi od mieszkańców gminy systemem kanalizacyjnym. Poniższe wyniki pokazują tendencję wzrostową dostarczanych ścieków bytowych od 2019 roku. Od 2019 do 2023 roku odpływ ścieków z oczyszczalni wzrósł o 22.755,00 m³.

Wykres 4. Wyniki pomiarów ilości ścieków doprowadzanych do oczyszczalni ścieków od mieszkańców systemem kanalizacyjnym oraz odpływu z oczyszczalni w m³ w latach 2019 - 2023

III.6. POLITYKA GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI

W obowiązującym systemie gospodarowania odpadami komunalnymi w zamian za uiszczaną przez właścicieli nieruchomości opłatę, gmina gospodaruje odpadami komunalnymi. System gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Rychtal obejmuje nieruchomości zamieszkałe, jak i nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne – zgodnie z Uchwałą Nr XXIV/139/2012 Rady Gminy Rychtal z dnia 28 grudnia 2012 r. w sprawie postanowienia o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.

Podkreślenia wymaga fakt, iż na mocy art. 6c ust. 2c ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, od dnia 6 września 2019 r., przystąpienie właściciela nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, do zorganizowanego przez gminę systemu gospodarowania odpadami komunalnymi jest dobrowolne i następuje na podstawie zgody właściciela nieruchomości wyrażonej w formie pisemnej.

Sposób zbierania odpadów na obszarze gminy Rychtal kształtuje się następująco. Do zbierania odpadów zmieszanych, czyli odpadów pozostałych po wysegregowaniu poszczególnych frakcji odpadów zbieranych selektywnie, stosowane są pojemniki 60, 120 i 240 litrów, bądź większe w przypadku nieruchomości niezamieszkałych. Zbiórka selektywna prowadzona jest w systemie workowym. Worki dostarczane są przez firmę odbierającą odpady. W zielonym worku gromadzone są różnego koloru opakowania szklane, w niebieskim - opakowania z papieru i tektury, w brązowym – odpady ulegające biodegradacji, a w żółtym metale i tworzywa sztuczne – tzw. zmieszane odpady opakowaniowe, w tym: opakowania z tworzyw sztucznych, drobny złom i opakowania wielomateriałowe. Bioodpady, w tym trawa, liście czy obierki warzyw mogą być zagospodarowane we własnym zakresie - w przydomowych kompostownikach.

Częstotliwość odbioru poszczególnych frakcji odpadów zgodna była z zapisami aktów prawa miejscowego w tym zakresie tj.:

1. Uchwałą Nr XXVII/175/2020 Rady Gminy Rychtal z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Rychtal wraz z Uchwałami zmieniającymi;
2. Uchwałą Nr XXVII/176/2020 Rady Gminy Rychtal z dnia 29 grudnia 2020 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów wraz z Uchwałami zmieniającymi.

Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne odbierane były od właścicieli nieruchomości w okresie od 1 kwietnia do 31 marca z częstotliwością raz na dwa tygodnie, natomiast w okresie od 1 listopada do 31 marca z częstotliwością raz w miesiącu.

W ramach zbiórek akcyjnych – organizowanych dwa razy do roku – mieszkańcy mogli oddać odpady wielkogabarytowe, opony oraz zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.

Prowadzona przez mieszkańców segregacja odpadów „u źródła” zakładała wyselekcjonowanie i odbiór następujących frakcji:

- metale i tworzywa sztuczne – odbierane raz w miesiącu;
- szkło – raz na kwartał;
- papier i tektura – raz na kwartał;
- odpady ulegające biodegradacji, ze szczególnym uwzględnieniem bioodpadów – trzy razy w roku.

Podmiotami odbierającymi odpady komunalne z terenu Gminy Rychtal w roku 2023 były Zakład Wodociągów i Usług Komunalnych "EKOWOD" Sp. z o.o.; ul. Mariańska 2, 46-100 Namysłów – I półrocze – oraz Przedsiębiorstwo Komunalno – Transportowe „WENCEL” Józef Wencel.

Odpady komunalne zbierane z terenu gminy Rychtal w roku 2023 przekazywane były, celem ich dalszego zagospodarowania, do Zakładu Zagospodarowania Odpadów Olszowa Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (w skrócie ZZO Olszowa Sp. z o.o.) z siedzibą Olszowa ul. Bursztynowa 55, 63-600 Kępno. Zakład ten to wielofunkcyjna, w pełni zautomatyzowana i zintegrowana instalacja MBP, przygotowana do realizacji celów wyznaczonych w gospodarce odpadami, umożliwiająca zarówno segregację zmieszanych odpadów komunalnych, jak również odpadów pochodzących z selektywnej zbiórki.

Rodzaj oraz układ zamaszynowana i wyposażenia urządzeń w poszczególnych obiektach ukierunkowany jest na skuteczny odzysk poszczególnych frakcji, ograniczanie masy składowanych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji oraz minimalizację odpadów deponowanych na składowisku. Zastosowana technologia pozwala na automatyczne i zdefiniowane wyodrębnienie ze zmieszanych odpadów komunalnych następujących frakcji:

- frakcji surowcowej: instalacja umożliwia wydzielenie 15 podstawowych frakcji materiałowych na poziomie ok. 80 – 85% ich zawartości w strumieniu odpadów podawanych na linię (w obszarze działania separatorów optycznych, separatorów metali i separatora balistycznego) oraz ich automatyczne sprasowanie i zbelowanie;
- zdefiniowanej frakcji wysokokalorycznej przeznaczonej do produkcji paliwa alternatywnego;
- frakcji drobnej (0-80) kierowanej do biostabilizacji w zamkniętych reaktorach systemu statycznego BIODEGMA.

Ponadto mieszkańcy mogli przez cały rok przekazywać odpady do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK) zlokalizowanego przy Zakładzie Zagospodarowania Odpadów Olszowa.

W ramach uiszczanej opłaty za gospodarowanie komunalnymi właściciele nieruchomości zamieszkałych mogą oddać dowolną ilość odpadów. Właściciele nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a

powstają odpady komunalne uiszczają opłatę zależną od zadeklarowanej ilości i objętości pojemników na odpady.

Zmiany na rynkach surowców, wzrost kosztów transportu oraz wzrost kosztów zagospodarowania odpadów komunalnych, będące głównymi czynnikami cenotwórczymi w dziedzinie odpadów komunalnych, wpływają również na wysokość opłat ponoszonych przez mieszkańców.

Stawki opłat określone zostały uchwałą Nr XVIII/115/2020 Rady Gminy Rychtal z dnia 13 lutego 2020 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty i stawki opłaty za pojemnik o określonej pojemności oraz Uchwał zmieniających. Zgodnie z w/w uchwałami, obowiązującą metodą ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

w przypadku nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, jest iloczyn liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość oraz stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W roku 2023 stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi pochodzącymi z terenu nieruchomości zamieszkałych kształtowały się następująco:

- 1) 23,00 zł miesięcznie od jednego mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość, przy spełnieniu obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny gdy właściciel nie posiada kompostownika
- 2) 22,50 zł miesięcznie od jednego mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość, przy spełnieniu obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny gdy właściciel posiada kompostownik;
- 3) 50,00 zł miesięcznie od jednego mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość, jeżeli właściciel nieruchomości nie spełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny.

Stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi powstającymi na terenie nieruchomości niezamieszkałych, na których powstają odpady komunalne w roku 2023 kształtowały się następująco.

Tabela 1. Stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi od 1 lipca 2020 roku:	odpady odbierane selektywnie	odpady odbierane nieselektywnie
Pojemnik 60 l	12,00	48,00
pojemnik 120 l	24,00	96,00
pojemnik 240 l	48,00	192,00
pojemnik 1100 l	220,00	880,00
pojemnik 7000 l	1.400,00	5.600,00

Możliwość przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

Gmina Rychtal jest jednym z trzynastu wspólników Zakładu Zagospodarowania Odpadów Olszowa Sp. z o.o.. Udziałowcami przedsiębiorstwa są wyłącznie jednostki samorządu terytorialnego z powiatów kępińskiego, oleśnickiego i ostrzeszowskiego, w tym Gminy: Kępno, Baranów, Bralin, Doruchów, Dziadowa Kłoda, Łęka Opatowska, Międzybórz, Oleśnica, Miasto Oleśnica, Perzów, Syców i Trzcinica.

Z uwagi na fakt posiadania udziałów w spółce ZZO Olszowa sp. z o.o., Gmina Rychtal przekazywała wszystkie zebrane na swoim terenie w roku 2022 odpady komunalne do instalacji komunalnej prowadzonej przez spółkę.

Odpady po rozsegregowaniu na poszczególne frakcje surowcowe poddawane były kolejnym procesom przetwarzania. Frakcje surowcowe kierowano do recyklingu bądź odzysku energetycznego, zaś frakcja biologiczna poddawana była stabilizacji tlenowej, a następnie w większości zdeponowana na składowisku. Przekazane do instalacji odpady ulegające biodegradacji przekazane zostały do instalacji do tlenowej stabilizacji odpadów w systemie BIODEGMA, która służy do przetwarzania frakcji biodegradalnych, mechanicznie wydzielonych w sortowni. Kompostownia zaś przetwarza selektywnie zebrane odpady biodegradalne, z których w przyszłości powstanie pełnowartościowy kompost.

Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi

Gmina Rychtal w roku 2023 nie realizowała samodzielnie żadnych działań inwestycyjnych z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi. Gmina Rychtal będąc wspólnikiem Zakładu Zagospodarowania Odpadów Olszowa Sp. z o.o. zagospodarowanie odpadów komunalnych oraz prowadzenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych powierzyła spółce ZZO Olszowa.

Jako wspólnik spółki ZZO Olszowa Sp. z o.o. Gmina Rychtal powierzyła spółce ZZO Olszowa, ul. Bursztynowa 55, 63-600 Kępno zagospodarowanie odpadów komunalnych, w tym odzysk i recykling, oraz prowadzenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

Przedmiotowa Spółka realizuje w latach 2020 - 2023 zadanie inwestycyjne pn.: „Modernizacja i rozbudowa Zakładu Zagospodarowania Odpadów w miejscowości Olszowa”.

Podstawowy cel przedmiotowej inwestycji to ochrona środowiska naturalnego poprzez ograniczenie oddziaływania na środowisko gospodarki odpadami, zwiększenie efektywności systemu zagospodarowania odpadów komunalnych zwłaszcza zbieranych selektywnie, poprawa jakości wód powierzchniowych, wypełnienie zobowiązań w zakresie zagospodarowania odpadów komunalnych oraz poprawa środowiskowych warunków życia mieszkańców. Cel bezpośredni projektu to stworzenie infrastruktury pozwalającej na gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, przyczyniającej się do wypełnienia krajowych i unijnych wymagań w zakresie gospodarki odpadami.

Planowane zadanie obejmuje między innymi:

- rozbudowę i modernizację instalacji sortowania odpadów – części mechanicznej instalacji MBP w zakresie pozwalającym na zwiększenie efektywności sortowania odpadów zbieranych selektywnie oraz dostosowanie strefy rozładunku odpadów do zwiększającego się strumienia odpadów zbieranych selektywnie – frakcji lekkich z niebieskiego i żółtego worka/pojemnika,

- budowę instalacji kompostowania bioodpadów zbieranych selektywnie w systemie zamkniętym,
- rozbudowę i modernizację punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK) z dostosowaniem do zwiększającego się strumienia odpadów przyjmowanych w PSZOK,
- dostosowanie infrastruktury ZZO do przetwarzania zwiększonych strumieni odpadów zbieranych selektywnie w zmodernizowanych i rozbudowanych instalacjach. Przedsięwzięcie to obejmuje także dostawę urządzeń i maszyn niezbędnych do pracy ZZO Olszowa.

Zmodernizowana i rozbudowana infrastruktura ZZO Olszowa pozwoli docelowo na zagospodarowanie (sortowanie) 10 000 Mg/rok dla odpadów zbieranych selektywnie oraz 12 000 Mg/rok bioodpadów.

Planowany całkowity koszt realizacji przedsięwzięcia na etapie dokumentacji projektowej szacowano na poziomie 54 251 258,70 zł brutto, tj. 44 207 690,00 zł netto, przy zewnętrznych dofinansowaniach z następujących źródeł:

- wkład Funduszy Europejskich: do kwoty 30 061 229,20 zł,
- pożyczka ze środków NFOŚiGW: do kwoty 14 146 461,00 zł.

Ostatecznie całkowity koszt realizacji zadania wyniósł brutto 65 647 861,73 PLN, w tym kwota netto 53 473 220,92 PLN.

Z dniem 31 marca 2023 r. ZZO Olszowa Sp. z o.o. uzyskała od Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Kępnie zaświadczenie udzielające pozwolenia na użytkowanie zmodernizowanego i rozbudowanego Zakładu Zagospodarowania Odpadów w m. Olszowa w części obejmującej punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK) i warsztaty wraz z częścią infrastruktury technicznej niezbędnej do ich funkcjonowania.

Natomiast w dniu 31 lipca 2023 r. Spółka uzyskała od Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Kępnie decyzję udzielającą pozwolenia na użytkowanie zmodernizowanego i rozbudowanego Zakładu Zagospodarowania Odpadów w m. Olszowa w części obejmującej pozostałą infrastrukturę powstałą w ramach projektu. Ponadto w dniu 18 września 2023 r. Zakład Zagospodarowania Odpadów Olszowa Sp. o.o. wystąpiła do Marszałka Województwa Wielkopolskiego o zmianę aktualnie obowiązującego pozwolenia zintegrowanego w zakresie m.in. uwzględniającym przeprowadzony proces rozbudowy i modernizacji Spółki.

W październiku 2023 r. Spółka rozpoczęła użytkowanie w ograniczonym zakresie powierzchni nowo wybudowanych i przebudowanych obiektów z uwagi na oczekiwanie na zmianę pozwolenia zintegrowanego.

ZZO Olszowa prowadzi również działania mające na celu poprawę selektywnego zbierania odpadów. W grudniu 2022 r. zostały zawarte pomiędzy Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej a Spółką umowy o dofinansowanie w formie: dotacji i pożyczki na realizację przedsięwzięcia pn.: „Wzmocnienie systemu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych na terenie południowej Wielkopolski oraz części powiatu oleśnickiego” w ramach programu priorytetowego nr 2.1.1 „Racjonalna gospodarka odpadami Część 1) Selektywne zbieranie i zapobieganie powstawaniu odpadów”.

Przedsięwzięcie swoim zakresem obejmuje m.in. zakup oraz wyposażenie każdej gminy w elektroniczne altany śmietnikowe. W celu obsługi ww. infrastruktury Spółka w ramach realizowanego przedsięwzięcia zakupi dwa specjalistyczne pojazdy do odbioru odpadów komunalnych.

Projekt służyć będzie między innymi mieszkańcom Gminy Rychtal. Przedsięwzięcie swoim zakresem obejmuje między innymi zakup oraz wyposażenie gminy Rychtal w elektroniczną altanę śmietnikową oraz pilotażowe wyposażenie wybranych mieszkańców w pojemniki do zbierania popiołu oraz przydomowe kompostowniki. Przewidziane działania mają na celu zwiększenie kompostowania odpadów bio u źródła i wysegregowania części popiołu z frakcji odpadów zmieszanych oraz możliwość zostawienia części odpadów posegregowanych w elektronicznej wiacie śmietnikowej, mającej również aspekt edukacyjny.

Pojemniki do selektywnej zbiórki popiołu przekazane zostały wytypowanym mieszkańcom gminy w miesiącu grudniu 2023 r. W roku 2024 r. dystrybuowane wśród mieszkańców będą zakupione w ramach w/w projektu przydomowe kompostowniki. Również w roku 2024 r. w miejscowości Rychtal zostanie posadowiona zostanie elektroniczna altana śmietnikowa. Altana ta pozwoli na selektywną zbiórkę następujących frakcji odpadów: tworzywa sztuczne, papier, baterie i akumulatory, szkło, przeterminowane leki, żarówki i świetlówki, metale, elektroodpady.

Realizacja powyższych zadań przyczyni się do spełnienia obowiązujących wymogów w zakresie zagospodarowania odpadów komunalnych, do ograniczenia powstawania odpadów, masy odpadów komunalnych przekazywanych do składowania oraz zwiększenia uzyskiwanych poziomów recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych.

Montaż finansowy Inwestycji obejmuje:

- środki pochodzące z dotacji – 50 % co stanowi kwotę 3 847 500,00 PLN,
- środki pochodzące z pożyczki – 50 % co stanowi kwotę 3 847 500,00 PLN,

Zadanie zrealizowane zostanie w roku 2023 z pięcioletnim okresem trwałości do 31.12.2028 r. Całkowity koszt przedsięwzięcia na etapie aplikowania o dofinansowanie oszacowano na poziomie 7 695 000,00 PLN koszty kwalifikowane, a niekwalifikowane (stanowiące podatek VAT) wynoszą 1 769 850,00 PLN, co daje łączną wartość przedsięwzięcia 9 464 850,00 PLN brutto.

Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Zestawienie kosztów poniesionych przez Gminę Rychtal w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w roku 2023 zestawiono poniżej.

Tabela 2. Zestawienie kosztów poniesionych przez Gminę Rychtal w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w roku 2023

	Transport odpadów [zł]	Zagospodarowanie odpadów [zł]	Prowadzenie PSZOK [zł]	RAZEM [zł]
Styczeń	20 329,28	35 054,43	1 117,78	56 501,49
Luty	14 218,20	29 891,16	971,82	45 081,18
Marzec	20 786,11	43 166,30	2 220,52	66 172,93
Kwiecień	20 520,43	39 183,91	1 626,03	61 330,37
Maj	30 012,55	65 197,44	3 345,91	98 555,90
Czerwiec	25 152,55	50 762,81	3 460,58	79 375,94
Lipiec	28 904,91	81 315,79	1 836,60	112 057,30
Sierpień	19 650,17	39 354,12	2 162,98	61 167,27
Wrzesień	28 886,16	58 109,62	1 061,94	88 057,72
Październik	26 903,04	60 611,33	1 579,80	89 094,17
Listopad	27 786,40	104 464,08	861,82	133 112,30
Grudzień	18 868,77	41 903,14	1 175,45	61 947,36
RAZEM	282 018,57	649 014,13	21 421,23	952 453,93

Opłaty z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi w roku 2023 kształtowały się na poziomie:

Przypis z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi: 1 014 006,77 zł

- Wpływy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi: 969 030,96 zł
- Nadpłaty z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi: 861,50 zł
- Zaległości z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi: 43 021,45 zł

Liczba mieszkańców

Wg danych z ewidencji ludności na terenie Gminy Rychtal na dzień 31 grudnia 2023 r. zameldowanych było na pobyt stały 3.614 osób oraz 87 osób na pobyt czasowy.

W roku 2023 złożonych w tut. Urzędzie było 1 198 deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12

Na koniec roku 2023 nie było właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umów, o których mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy

Tabela 3. Masa odpadów odebranych od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Rychtal w 2023 r.

Rodzaj odpadu	Kod odpadu	Masa [Mg]
Opakowania z papieru i tektury	15 01 01	12,36
Opakowania z tworzyw sztucznych	15 01 02	118,78
Opakowania ze szkła	15 01 07	72,62
Zużyte opony	16 01 03	14,56
Odpady ulegające biodegradacji	20 02 01	32,50
Inne odpady nieulegające biodegradacji	20 02 03	10,60
Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	20 03 01	804,14
Odpady wielkogabarytowe	20 03 07	76,32
RAZEM	---	1 141,88

Tabela 4. Masa odpadów dostarczonych przez mieszkańców Gminy Rychtal do PSZOK w 2023 r.

Rodzaj odpadu	Kod odpadu	Masa [Mg]
Syntetyczne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe	13 02 06	0,0270
Opakowania z papieru i tektury	15 01 01	0,1670
Opakowania z tworzyw sztucznych	15 01 02	0,0850
Opakowania z drewna	15 01 03	0,8750
Opakowania z metali	15 01 04	0,0180
Zużyte opony	16 01 03	0,4060
Odpady gruzu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	17 01 01	2,1480
Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	17 01 07	1,6000
Odpadowa papa	17 03 80	0,3000
Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03 - czyste	17 06 04 ex	0,1480
Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03 - wata	17 06 04 ex	0,0310
Odzież	20 01 10	0,1120
Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszczce i żywice inne niż wymienione w 20 01 27*	20 01 28	0,2880
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23, 20 01 35*	20 01 35	0,0070
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	20 01 36	0,2330
Odpady ulegające biodegradacji	20 02 01	0,8600
Odpady wielkogabarytowe	20 03 07	2,4130
Leki inne niż wymienione w 20 01 31	20 01 32	0,1670
RAZEM	---	9,9910

Tabela 5. Zestawienie ilości (w Mg) zebranych u źródła czterech głównych frakcji odpadów komunalnych z lat 2017 – 2023.

	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.	2023 r.
Zmieszane odpady opakowaniowe (15 01 06) / Opakowania z tworzyw sztucznych (15 01 02)	78,890	88,500	109,720	134,560	124,340	116,72	118,78
Opakowania ze szkła (15 01 07)	35,980	33,060	58,620	83,880	72,050	89,340	72,62
Odpady wielkogabarytowe (20 03 07)	44,400	53,900	104,450	162,540	145,060	56,860	76,32

Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne (20 03 01)	757,720	773,990	789,480	771,120	832,160	795,160	804,14
RAZEM	916,990	949,450	1 062,270	1.152,100	1.173,610	1.058,08	1.071,86
w tym odpady segregowane	159,27	175,46	272,790	380,980	341,450	262,92	267,72
udział odpadów segregowanych w strumieniu odpadów	17,37%	18,48%	25,68%	33,07 %	29,09%	24,85%	24,98%

W latach 2017 – 2020 widoczny był wyraźny coroczny wzrost masy odpadów zebranych w sposób selektywny oraz procentowy udział frakcji odpadów zebranych w sposób selektywny w stosunku do całkowitego strumienia odpadów pochodzących z terenu Gminy Rychtal. Rok 2023 okazał się trzecim z kolei rokiem, w którym zmniejszyła się ilość wysegregowanych przez mieszkańców odpadów zebranych selektywnie, co pociąga za sobą zmniejszenie uzyskanych poziomów recyklingu odpadów.

Ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady kuchenne odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

Zgodnie z art. 9e ust. 1 pkt. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach podmiot odbierający odpady komunalne od właścicieli nieruchomości jest zobowiązany do przekazywania odebranych niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych do instalacji komunalnej. Dla Gminy Rychtal instalacją taką jest ZZO Olszowa Sp. z o.o.

W roku 2023 na terenie Gminy Rychtal powstały 804,1400 Mg niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych. Odpady te przekazane zostały do ZZO Olszowa, celem ich przetworzenia.

Z informacji przekazanych przez ZZO Olszowa Sp. z o.o. wynika, iż w roku 2023 w wyniku mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych (20 03 01) wydzielono pozostałości (o kodzie 19 12 12) poddawane składowaniu (procesowi D5) w ilości 175,3025 Mg oraz o kodzie 19 05 99 w ilości 418,1528 Mg, które zostały przekazane do składowania.

Uzyskane poziomy przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych;

W świetle obowiązujących przepisów prawa jakość funkcjonowania gminnego systemu gospodarki odpadami oceniana jest przez pryzmat następujących wskaźników:

1. poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych;
2. poziom składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych;
3. poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.

W/w poziomy obliczone zostały zgodnie z obowiązującą w tym zakresie metodyką określoną w niżej wymienionych aktach prawnych:

1. Rozporządzenie Ministra Środowiska i Klimatu z dnia 03 sierpnia 2021 r. w sprawie sposobu obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1530);
2. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (Dz. U. z 2017 r., poz. 2412);
3. Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 888 ze zm.).

Łączna masa odpadów przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi z odpadów odebranych i zebranych z terenu gminy Rychtal w 2023 r. wyniosła 165,8691 Mg, na co składały się następujące frakcje odpadów.

Tabela 6. Frakcje odpadów Gminy Rychtal w roku 2023.

Rodzaj odpadu	Kod odpadu	Masa [Mg]
Opakowania z papieru i tektury	15 01 01	12,5453
Opakowania z tworzyw sztucznych	15 01 02	48,5040
Opakowania z drewna	15 01 03	0,4410
Opakowania z metali	15 01 04	9,3735
Opakowania wielomateriałowe	15 01 05	3,1580
Opakowania ze szkła	15 01 07	74,1234
Zużyte opony	16 01 03	0,4806
Kompost nieodpowiadający wymaganiom (nienadający się do wykorzystania)	19 05 03	0,3900
Odpady żelaza i stali	19 10 01	3,3074
Metale żelazne	19 12 02	1,0439
Tworzywa sztuczne i guma	19 12 04	0,0475
Szkło	19 12 05	0,0238
Drewno inne niż wymienione w 19 12 06	19 12 07	7,9572
Minerały (np. piasek, kamienie)	19 12 09	4,9132
Odpady legające biodegradacji	20 02 01	0,4659
Odpady wielkogabarytowe	20 03 07	8,4796
Masa odpadów poddanych recyklingowi u źródła		42,2172
Organiczny środek poprawiający właściwości gleby („Fertizzo”)		17,2300
RAZEM	---	234,7015

Tabela 7. Zestawienie osiągniętych w roku 2023 poziomów określonych w przepisach prawa z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi

	Poziom osiągnięty
Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu	19,73 %
Poziom składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych	55,57 %
Poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazanych do składowania	40,57 %

W 2023 r. Gmina Rychtal nie osiągnęła wymaganego ustawowo poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, który wynosi 35%. Powyższe wynika przede wszystkim ze zmian przepisów prawa, które wskazują na konieczność i obowiązek zwiększenia masy odpadów zbieranych selektywnie w stosunku do całkowitej masy odpadów odebranych i zebranych z terenu gminy, a w konsekwencji związane jest ze zmianą metody obliczania tego poziomu w stosunku do lat poprzednich.

W przypadku poziomu składowania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych to ustawodawca zobowiązał gminy do nie przekraczania tego poziomu w wysokości 30% wagowo – za każdy rok w latach 2025-2029, czyli będzie to weryfikowane w kolejnych latach.

Mając powyższe na uwadze należy podjąć działania zmierzające do osiągnięcia wymaganych poziomów określonych w przepisach prawa.

Kroki w tym celu podejmowane są już przez Spółkę ZZO Olszowa. Realizowane zadanie inwestycyjne pn.: „Modernizacja i rozbudowa Zakładu Zagospodarowania Odpadów w miejscowości Olszowa” ma zapewnić zwiększenie przepustowości instalacji oraz dostosowanie jej do aktualnych potrzeb i wymogów w zakresie odzysku i recyklingu przetwarzanych odpadów komunalnych. Jednocześnie Spółka podejmuje działania zmierzające do przekazywania wytwarzanego kompostu do wykorzystania rolniczego w procesie R10 - obróbka na powierzchni ziemi przynosząca korzyści dla rolnictwa lub poprawę stanu środowiska – a w przyszłości do wykorzystania części kompostu jako nawóz.

ZZO Olszowa prowadzi również liczne kampanie edukacyjne skierowane do wszystkich grup wiekowych, upowszechniając jednocześnie wiedzę i postawy proekologiczne wśród mieszkańców.

Masa odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

Spośród odpadów wytworzonych i odebranych na terenie gminy Rychtal w roku 2023 do termicznego przekształcania przekazano następujące ich rodzaje.

Tabela 8. Rodzaje przekazanych odpadów termicznych

	Rodzaj odpadu	Masa [Mg]	Sposób zagospodarowania
16 01 03	Zużyte opony	4,3420	R1 – wykorzystanie głównie jako paliwa lub innego środka wytwarzania energii
19 12 04	Tworzywa sztuczne i guma	0,0441	R1 – wykorzystanie głównie jako paliwa lub innego środka wytwarzania energii
19 12 10	Odpady palne (paliwo alternatywne)	40,3690	R1 – wykorzystanie głównie jako paliwa lub innego środka wytwarzania energii
19 12 12	Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11	23,0066	R1 – wykorzystanie głównie jako paliwa lub innego środka wytwarzania energii
RAZEM	---	67,7617	

Stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy wynosi 5,90%.

III.7. STRATEGIA ROZWOJU

Strategia Rozwoju Gminy Rychtal na lata 2015 – 2020 została przyjęta Uchwałą nr X/48/15 Rady Gminy Rychtal z dnia 16 września 2015 r. W roku 2021 trwały prace nad sporządzeniem nowej strategii, z uwagi na trwającą pandemię oraz zmianę ustawy przedmiotowy proces został przedłużony i planuje się zakończenie prac w roku 2022 oraz uchwalenie w roku 2023. Dlatego też analizie poddano istniejący dokument, którego założenia są wciąż aktualne.

CELE STRATEGICZNE I PROGRAMY OPERACYJNE GMINY RYCHTAL

Podstawowym celem działania samorządu jest osiągnięcie zrównoważonego rozwoju regionu, który prowadzi do poprawy jakości życia lokalnej społeczności. Na podstawie analiz określono kierunki rozwoju, a następnie wyłoniono główne programy strategiczne. W skład programów wchodzi zarówno działania inwestycyjne jak i nie będące inwestycjami. W obszarach inwestycyjnych planowanie operacyjne zostanie zaprezentowane w kolejnych dokumentach Gminy o charakterze operacyjnym (przede wszystkim w Wieloletniej Prognozie Finansowej). Poniżej przedstawiono programy strategiczne Gminy Rychtal:

REALIZACJA CELÓW STRATEGICZNYCH

CEL STRATEGICZNY 1 WYKORZYSTANIE WALORÓW ŚRODOWISKA I POŁOŻENIA

- ❖ Program operacyjny 1.1 Poprawa warunków do rozwoju produkcji rolniczej oraz jej przetwórstwa
- Działanie 1.1.2 Budowa, przebudowa i rozbudowa dróg gminnych
- ❖ Program operacyjny 1.4 Propagowanie walorów turystycznych Gminy

Działanie 1.4.1 Promocja walorów turystycznych Gminy

Rajd rowerowy

Rajd rowerowy Wielka pętla ma na celu odwiedzenie wszystkich miejscowości w naszej gminie. Organizowany corocznie gromadzi szereg mieszkańców i odwiedzających gminę Rychtal.

Partnerstwo na 307

Z inicjatywy Wójta Gminy Rychtal została zawiązana współpraca pomiędzy 10 jednostkami samorządu terytorialnego, które połączył jeden wspólny cel: zrównoważony rozwój obszarów zagrożonych marginalizacją, na obszarze funkcjonalnym miast powiatowych Kępno i Namysłów oraz próba przywrócenia rozwoju obszarowi w oparciu o ciąg pieszo-rowerowy na śladzie byłej linii kolejowej nr 307. Zawiązana współpraca w swoim założeniu powinna doprowadzić do rozwoju obu niedużych ośrodków gospodarczych i oddziaływać pozytywnie na tereny zagrożone marginalizacją – ościenne gminy wiejskie.

„Partnerstwo na 307” tworzy układ osadniczy ciągły przestrzennie, złożone jest z odrębnych administracyjnie jednostek (Powiat Kępiński z Miastem i Gminą Kępno, Gminą Baranów, Gminą Trzcinica, Gminą Rychtal, Powiat Namysławski z Miastem i Gminą Namysłów, Gminą Domaszowice, Gminą Wilków i Gminą Świerczów) i obejmuje zwarty obszar miejsko-wiejski, powiązany funkcjonalnie strefą zurbanizowaną (Kępno i

Namysłów) oraz ośrodkami bliskiego sąsiedztwa (gminy wiejskie: Baranów, Trzcinica, Rychtal, Domaszowice, Wilków i Świerczów).

Centrum Wsparcia Doradczego, w ramach którego działało partnerstwo, jest nowatorskim projektem doradczym służącym zwiększeniu sprawności administracyjnej samorządów lokalnych. Pozwala nabyć i utrwalić samorządom kluczowe kompetencje diagnozowania potrzeb społeczności lokalnych, planowania strategicznego oraz zarządzania procesami inwestycyjnymi.

Dzięki naszej współpracy powstała diagnoza, strategia terytorialna, fiszka projektowa oraz dokumentacja koncepcyjna na odcinku 21 km. Dokumenty te stanowią podstawę ubiegania się o środki zewnętrzne, w głównej mierze na projekty turystyczne, w ramach których planuje się wybudować ścieżkę pieszo-rowerową po śladzie byłej linii kolejowej nr 307.

CEL „WZROST KONKURENCYJNOŚCI GOSPODARCZEJ I ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ GMINY”

- ❖ Program operacyjny 2.1 Stworzenie atrakcyjnych terenów inwestycyjnych

Działanie 2.1.2 Uzbrojenie terenów inwestycyjnych

Droga Rychtal - Zgorzelec

Zaprojektowanie i wybudowanie drogi dojazdowej na odcinku od ul. Kolejowej w Rychtalu do ul. Brzozowej w Zgorzelsku o długości ok. 1,65 km.

Dnia 16 lutego 2022 r. w Urzędzie Gminy Rychtal Wójt Gminy Rychtal Adam Staszczuk podpisał z Przedsiębiorstwem Handlowo – Usługowym „LARIX” Sp. z o.o. reprezentowanym przez Prezesa Zarządu Kajetana Sowę umowę na realizację przedsięwzięcia pn.: Zaprojektowanie i wybudowanie drogi dojazdowej na odcinku od ul. Kolejowej w Rychtalu do ul. Brzozowej w Zgorzelsku o długości ok. 1,65 km. Inwestycja zrealizowana zostanie w okresie 2 lat. Całkowita wartość inwestycji opiewa na kwotę 8.769.900,00 zł. Przedmiotowe przedsięwzięcie finansowane jest z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych. Uzyskane dofinansowanie to kwota 7 790 000,00 zł. W roku 2022 sporządzano dokumentację projektową, rok 2023 został przeznaczony na realizację inwestycji.

Nakładki na drogach gminnych

Gmina Rychtal otrzymała dofinansowanie do zadania pn. "Modernizacja dróg gminnych na terenie gminy Rychtal". Wysokość otrzymanego wsparcia wynosi 2 000 000,00 zł. Otrzymane dofinansowanie pochodzi z Rządowego Funduszu Polski Ład i zostało przydzielone w ramach Programu Inwestycji Strategicznych, realizowanego przez Bank Gospodarstwa Krajowego. W ramach pozyskanych środków zostaną wykonane roboty przygotowawcze, ścieżka poboczy, utwardzenie poboczy tłuczniem oraz zostanie ułożona nowa warstwa ścieralna na wybranych odcinkach dróg gminnych. Realizacja zadania ma na celu poprawienie warunków technicznych dróg gminnych na terenie gminy Rychtal. Szacowana całkowita wartość zadania wynosi

2 040 815, 00 zł. W czerwcu 2023 roku inwestycja została zakończona.

- ❖ Program operacyjny 2.3 Skanalizowanie Gminy
- Działanie 2.3.1. Dalsza rozbudowa systemu kanalizacji gminy

CEL „MADRZY I ZDROWI MIESZKAŃCY”

- ❖ Program operacyjny 3.1 Zaspokojenie potrzeb kulturalnych mieszkańców Gminy

Działanie 3.1.1 Aktywne instytucje kultury

BIBLIOTEKA

Gminna Biblioteka Publiczna w Rychtalu funkcjonuje jako samodzielna instytucja kultury, posiadająca osobowość prawną. Głównym celem biblioteki jako instytucji wprowadzającej do uczestnictwa w kulturze jest rozwijanie i zaspokajanie potrzeb czytelniczych społeczeństwa oraz upowszechnianie wiedzy i kultury.

Biblioteka czynna jest od poniedziałku do wtorku w godz. od 9.00 do 16.00, od środy do piątku od godz. 8.00 do 16.00. Stan zatrudnienia w bibliotece na dzień 31.12.2023 r. to 1 osoba: dyrektor 1 etat.

Obsługę finansowo-księgową jednostki prowadzi na podstawie porozumienia Centrum Usług Wspólnych w Rychtalu.

Budżet Gminnej Biblioteki Publicznej w Rychtalu na rok 2023 wynosił 144 370 zł.: 115.568,00 - dotacja na działalność bieżącą od organizatora, tj. Gminy Rychtal

- 28.632,00 – dotacja pozyskana z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego pochodząca z Instytutu Książki „Kraszewski. Komputery dla Bibliotek”

- 170,00 – przychód własny - sprzedaż książek

STAN KSIĘGOZBIORU I CZYTELNICTWA 2023 ROKU

- I. Księgozbiór biblioteki na 31.12.2023 r. wynosi 12358 woluminów, w tym: literatura dla dorosłych – 6800 wol. literatura dla dzieci i młodzieży – 3625 wol. literatura niebeletrystyczna – 1933 wol.

W roku 2023 zakupiono 287 woluminów na kwotę 7971 zł. Księgozbiór powiększył się o książki z zakresu literatury pięknej dla dzieci i młodzieży, literatury pięknej dla dorosłych oraz literatury popularno- naukowej. 100 % zbiorów opracowanych jest komputerowo i udostępnionychw katalogu online.

- II. Wypożyczenia księgozbioru.

W roku 2023 wypożyczono 7403 woluminów, w tym: literatura dla dzieci i młodzieży 2598literatura dla dorosłych 4580 literatura niebeletrystyczna 225 Biblioteka udostępnia katalog zbiorów on-line z możliwością rezerwacji i zamówień.

- III. Czytelnicy

W roku 2023 zarejestrowano 355 czytelników i odnotowano 2997 odwiedzin w bibliotece. Podział czytelników wg w wieku : do lat 5 -26, 6 do 12 lat -126, od 13 do 15 lat – 35, od 16 do 19 – 21, od 20 do 24 – 5, od 25 do 44 – 59, od 45 do 60 lat – 36 i powyżej 60 lat – 47osób

- IV. Komputery użytkowane w bibliotece

W bibliotece znajduje się 6 stanowisk komputerowych z dostępem do Internetu, z którego nieodpłatnie mogą korzystać mieszkańcy a pierwszeństwo mają dzieci oczekujące codziennie w bibliotece na autobus szkolny.

W roku 2023 w ramach realizacji programu „Kraszewski. Komputery dla bibliotek” dzięki pozyskanej dotacji zakupiony nowoczesny sprzęt komputerowy, który będzie udostępniony użytkownikom po wyprowadzce przedszkola z budynku biblioteki.

W roku 2021 biblioteka dołączyła do projektu Biblioteki Narodowej „Cyfrowa Wypożyczalnia Publikacji Naukowych AKADEMICA”. Dzięki otrzymanemu terminalowi nasi czytelnicy mogą korzystać z tej usługi.

Poza podstawową działalnością taką jak: gromadzenie, opracowywanie, przechowywanie , udostępnianie księgozbioru, udostępnianie Internetu, prowadzenie działalności informacyjno-bibliograficznej, Biblioteka systematycznie współpracuje ze szkołami, przedszkolami i organizacjami z terenu gminy.

DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNA

1. Ferie zimowe :
  - zajęcia plastyczno-literackie dla dzieci
  - przedstawienie teatralne „Teatru Edukacji Maska”
  - współorganizacja ze Szkołą Podst. w Rychtalu wycieczki do Kępna
2. Kontynuacja ogólnopolskiej akcji „Mała książka wielki człowiek”
3. „Randka w ciemno ... z książką”- walentynki w bibliotece.
4. Wiosenno- wielkanocne warsztaty plastyczne z A. Jokiel.
5. Organizacja spotkania z Grupą Artystyczną „Rekonstrukto”.
6. Ogłoszenie konkursu plastycznego „A ja wolę moją mamę”
7. Przyjmowanie wycieczek przedszkolaków.
8. Występ Teatru Lalek Kukielka.
9. Wakacyjne warsztaty plastyczne z A. Jokiel.

10. Organizacja Narodowego Czytania.
11. Współorganizacja wernisażu artystycznego.
12. Spotkanie autorskie z Marcinem Walczakiem.
13. Recital poetycki Piotra Pilarzkiego.
14. Współorganizacja spotkania z Mikołajem.
15. Organizacja gminnego konkursu kołęd i pastoralek.

W ramach środków na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 rok, Ochotnicza Straż Pożarna w Rychtalu uzyskała dotację w kwocie 10 500,00 zł (ostateczny koszt zadania to 9 722,44 zł) na organizację wycieczki do Centralnego Muzeum Pożarnictwa w Mysłowicach. W wyjeździe wzięło udział 52 członków młodzieżowych drużyn pożarniczych z całej gminy Rychtal wraz z opiekunami.

W 2023 r. Ochotnicza Straż Pożarną w Proszowie zakupiła od OSP w Wawrzeńczykach za własne środki pieniężne ciężki samochód pożarniczy Jelcz 422/010R.

OŚRODEK KULTURY

- kontynuacja organizacji Klubu Szachowego,
- cykliczne kreatywne zajęcia plastyczne dla dzieci i młodzieży,
- zajęcia ruchowe – rytmika, hip-hop i taniec nowoczesny oraz joga,
- festyn w Rychtalu z okazji Dnia Dziecka współorganizowany z Radą Sołecką, KGW oraz innymi organizacjami (malowanie twarzy),
- warsztaty współorganizowane z Wędrownym Zakładem Kultury z Krotoszyń (Stowarzyszenie KROTOCHWILE) – linoryt i szycie zabawek,
- projekcje filmowe,
- zajęcia plastyczne podczas ferii zimowych.

❖ Program operacyjny 3.2 Dbłość o wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego

Działania 3.2.1 Zapewnienie nowoczesnego sprzętu dla OSP

W ramach działalności na rzecz bezpieczeństwa Gmina Rychtal prowadziła czynności planistyczne, treningowe, kontrolne i sprawozdawcze.

Działania odbywały się we współpracy z Biurem Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Kępnie, Wielkopolskim Urzędem Wojewódzkim w Poznaniu, a także Wojskowym Centrum Rekrutacji w Kaliszu.

W zakresie obronności, ważnym punktem było przeprowadzenie kwalifikacji wojskowej, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Obrony Narodowej z dnia 21 lutego 2023 r. i określenie zdolności do pełnienia służby wojskowej mieszkańców gminy Rychtal.

Duży wpływ na podniesienie poziomu bezpieczeństwa na terenie gminy miało otwarcie nowego Posterunku Policji w Rychtalu.

Większe zakupy Gminy Rychtal na rzecz jednostek OSP

- a) OSP Rychtal
  - kocioł elektrodowy do ogrzewania garażu oraz elementy do jego montażu
  - ogrodzenie paneli fotowoltaicznych
- b) OSP Krzyżownicy
  - wtyczka awaryjna do samochodów elektrycznych
- c) OSP Proszów
  - materiały do nowo zakupionego samochodu Jelcz oraz prace blacharskie przy pojeździe
- d) OSP Wieki Buczek
  - blacha i pozostałe materiały na dach remizy
  - ogrodzenie paneli fotowoltaicznych

- e) OSP Drożki
- wyposażenie osobiste strażaków

Dotacje celowe z Gminy Rychtal

- a) OSP Rychtal – Zestaw fotowoltaiczny

Całkowity koszt zadania: 33 000,00 zł

- Dotacja z Gminy Rychtal: 3 000,00 zł
- Wkład własny jednostki: 500,00 zł
- Dotacja z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu: 29 500,00 zł

- b) OSP Rychtal – 2 komplety ubrań specjalnych FHR 008 MAX-PL 3-częściowych

Całkowity koszt zadania: 8 484,54 zł

- Dotacja z Gminy Rychtal: 2 000,00 zł
- Wkład własny jednostki: 484,54 zł
- Dotacja z Komendy Głównej PSP: 6 000,00 zł

- c) OSP Krzyżowniki – tynk silikonowy biały – materiały na ocieplenie ściany remizy

Całkowity koszt zadania: 2 030,00 zł

- Dotacja z Gminy Rychtal: 2 000,00 zł
  - Wkład własny jednostki: 30,00 zł
- d) OSP Wielki Buczek – Zestaw fotowoltaiczny

Całkowity koszt zadania: 33 000,00 zł

- Dotacja z Gminy Rychtal: 3 000,00 zł
- Wkład własny jednostki: 500,00 zł
- Dotacja z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu: 29 500,00 zł

Działanie 3.2.2. Zapewnienie bezpieczeństwa uczniom

Żłobek

Utworzenie pierwszego żłobka publicznego w Gminie Rychtal, źródła dofinansowania: Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych w kwocie 500 000,00 zł (I edycja) 700 000,00 zł (II edycja), Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu (Program MALUCH+) w kwocie 500 000,00 zł, WRPO na lata 2014–2020 w ramach EFS, Poddziałanie 6.4.1 Wsparcie aktywności zawodowej osób wyłączonych z rynku pracy z powodu opieki nad małymi dziećmi w kwocie 896 260,00 zł. W 2023 roku pozyskane środki unijne pozwoliły na sfinansowanie bieżącego funkcjonowania 20 miejsc opieki nad dziećmi do lat 3. W roku 2023 finansowanie żłobka obejmowało miesiące styczeń – wrzesień, po tym okresie gmina zabezpieczała finansowo utrzymanie przedmiotowej jednostki opiekuńczej.

Szkoła

Projekt pn. Budowa centrum oświatowo-sportowego w Rychtalu – etap I (klasy IV-VIII) dla dzieci z terenów popegeerowskich wraz z wykonaniem projektu otrzymał dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych w wysokości 11 435 135,00 zł. Rok 2022 poświęcony został na sporządzenie dokumentacji projektowej i przetargowej, natomiast w roku 2023 ruszyła budowa.

Przewozy autobusowe

Gmina Rychtal pozyskała środki zewnętrzne z Państwowego Funduszu Celowego – Fundusz rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej w wysokości 62 217,00 zł. Całkowita wartość zadania pn.: „świadczenie usług publicznych w zakresie publicznego transportu zbiorowego”, objętego dopłatą z Fundusz rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej w 2023 roku wynosi 124 434,00 zł.

Dopłatą z Funduszu rozwoju przewozów autobusowych w 2023 roku objęte zostały 3 linie autobusowe o charakterze użyteczności publicznej. Dofinansowaniem zostały objęte linia nr 111722 o relacji Stogniewice – Rychtal przez Skoroszów, linia nr 111723 o przebiegu Rychtal – Wielki Buczek przez Szarlotę oraz linia nr 111725 o przebiegu Ryniec – Mały Buczek przez Rychtal.

Dzięki uruchomieniu publicznego transportu zbiorowego mieszkańcy gminy Rychtal, mogą dotrzeć środkami transportu publicznego do pracy, szkół, placówek zdrowia i instytucji kultury. Operatorem świadczącym usługi publicznego transportu zbiorowego na terenie gminy Rychtal jest Przedsiębiorstwo Komunikacji Samochodowej w Kluczborku Sp. z o.o.

- ❖ Program operacyjny 3.3 Utworzenie bazy opieki nad osobami starszymi
  - Działanie 3.3.1. Stworzenie punktu dziennej opieki dla osób starszych i niepełnosprawnych
  - Działanie 3.3.2. Kształtowanie i promocja aktywnych postaw na rzecz zdrowego i aktywnego stylu życia

Gmina Rychtal zapewnia funkcjonowanie Klubu Seniora w Drożkach ze środków własnych poprzez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rychtalu. Seniorzy mają możliwość spotkań, szkoleń oraz wszelkiego rodzaju aktywności.

- ❖ Program operacyjny 3.4 Rozwiązywanie problemów zdrowotnych i społecznych mieszkańców Gminy Rychtal
  - Działanie 3.4.1. Profilaktyka zdrowotna

W roku 2023 z inicjatywy Wójta Gminy Rychtal powstał punkt konsultacyjny w zakresie pomocy psychologicznej dla mieszkańców Gminy Rychtal. Punkt mieści się z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Rychtalu, a mieszkańcy mają możliwość skorzystania z poradni dwa razy w miesiącu.

Działania koordynatora i animatorów sportu

Głównym celem realizacji imprez rekreacyjno-sportowych dla lokalnej społeczności w gminie Rychtal, jest kształtowanie świadomości związanej z kulturą fizyczną, zdrowotnym znaczeniem ruchu oraz rozwój współpracy różnych środowisk, w celu upowszechniania podejmowania aktywności fizycznej.

W minionym roku kalendarzowym – 2023 r., odbyło się szereg imprez rekreacyjno-sportowych dla różnych grup społecznych, począwszy od dzieci w wieku przedszkolnym a skończywszy na przedsięwzięciach dla seniorów.

Były to między innymi:

- ❖ Od stycznia do marca odbyło się siedem Sportowych Sobót dla lokalnej społeczności z podziałem na dyscypliny oraz czasu ćwiczeń dla dzieci, młodzieży i dorosłych.
- ❖ Zorganizowane zajęcia rekreacyjno-sportowe w czasie ferii dla dzieci ze szkół podstawowych gminy Rychtal. Zajęcia popołudniowe obejmowały także młodzież z gminy.
- ❖ Rok 2023 to rok szachowy. W ramach rozwoju w środowisku tej właśnie dyscypliny zorganizowane zostały stałe zajęcia szachowe. Szachiści mogli rozwijać swoje umiejętności w następujących przedsięwzięciach lokalnych: 4 otwarte turnieje plenerowe, jeden turniej plenerowy drużynowy dzieci i młodzieży oraz 4 turnieje międzyszkolne jako eliminacje do rozgrywek wyższego szczebla.
- ❖ Inicjatywy rekreacyjno-sportowe dla dzieci i młodzieży w ramach Narodowego Dnia Sportu /wrzesień/
- ❖ Mistrzostwa Szkół Powiatu Kępińskiego dla klas IV-VI i VII-VIII - łącznie cztery duże imprezy dla szkół z powiatu na przełomie lutego i marca.
- ❖ Wakacyjny Wielobój Lekkoatletyczny dla dzieci i młodzieży 7-20 lat realizowany wg zasad MTSF.
- ❖ Cykl zajęć cotygodniowych „Aktywni Ruchowo 50+”, fitness oraz treningów obwodowych organizowanych dla seniorów z gminy.
- ❖ Realizacja projektu Trzymaj Formę dla uczniów szkół podstawowych gminy Rychtal w zakresie profilaktyki zdrowotnej i ćwiczeń cielesnych dla klas IV-VIII - 2 imprezy profilaktyczno-zdrowotne w okresie wiosennym i jedna w okresie jesiennym.
- ❖ Turnieje piłkarskie, konkursy rzutów karnych, wieloboje sprawnościowe – łącznie 7 imprez rekreacyjno-sportowych.
- ❖ Dwa turnieje dla klubów piłkarskich z udziałem młodzików z gminy Rychtal

- ❖ Majówka na sportowo, w której wzięło udział ponad 60 uczestników z gminy Rychtal. Były to m.in.: gry i zabawy dzieci z rodzicami, turniej piłkarski młodzików, turniej dwójek siatkarskich młodzieży + pokazy strażackie oraz rozgrywki koszykarskie.
- ❖ VII Bieg Rychtalaka. Bieg o puchar wójta gminy Rychtal. Biegi osobno dla dorosłych, dzieci i młodzieży. Edycja 2023 swoją nazwę zawdzięcza 100 letniej rocznicy powstania jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Rychtalu – „100-lecie OSP Rychtal”
- ❖ Turniej Siatkówki Płazowej w Krzyżownikach /15.08/.
- ❖ We wrześniu odbył się I Gminny Turniej Piłki Nożnej Służb Mundurowych.
- ❖ Streetball – turniej koszykówki ulicznej dla młodzieży /lato 2023/.
- ❖ Turniej Sołectw gminy Rychtal podczas powiatowych dożynek w Skoroszowie.
- ❖ Mistrzostwa Szkół Podstawowych Gminy Rychtal w Halowej Piłce Nożnej /11/.
- ❖ Mikołajkowy Turniej Piłki Nożnej o puchar przewodniczącej Rady gminy Rychtal /06.12/.
- ❖ 25.06 2023 r. na boisku przy remizie OSP w Wielkim Buczku, odbyły się Gminne Zawody Sportowo-Pożarnicze.
- ❖ Coroczny Bieg dla Niepodległej – skupiający w swojej formule całe rodziny z gminy i spoza gminy.
- ❖ Reprezentanci urzędu gminy Rychtal wzięli udział w II Międzyurzędowym Turnieju Piłki Siatkowej – nasz zespół zajął 1 miejsce w powiecie.
- ❖ W 2023 r. została aktywowana Strzelnica Wirtualna na której pełnoletni mieszkańcy gminy Rychtal doskonalili swoje umiejętności strzeleckie.
- ❖ Do tego należy doliczyć sporo stałych rezerwacji grup piłkarskich na Orliku i w hali sportowej w okresie zimowym, czynna codziennie siłownia, oraz indywidualne uczestnictwo w ramach samorozwoju fizycznego.

Spółeczność gminy Rychtal bardzo chętnie uczestniczyła w powyższych przedsięwzięciach. Imprezy rekreacyjno-sportowe szczególnie dla dzieci i młodzieży, cieszą się dużym zainteresowaniem. Na zakończenie turniejów, zawodów sportowych wręczane są dyplomy, medale bądź puchary.

- ❖ Program operacyjny 3.5 Stworzenie programów doszkalających

Działanie 3.5.2 Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego

E-usługi

Gmina Rychtal w partnerstwie z Gminą Bralin i Gminą Trzcinica otrzymała środki unijne w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014 – 2020 (Poddziałanie 2.1.1. Rozwój elektronicznych usług publicznych) na projekt pn. „Wdrożenie elektronicznych usług publicznych w ramach projektu partnerskiego z udziałem Gmin Rychtal, Trzcinica oraz Bralin”. Zadania ma na celu rozwój elektronicznych systemów obsługi obywateli oraz systemów wspomagających funkcjonowanie administracji publicznej. Całkowita wartość Projektu: 4 447 534,72 PLN, kwota dofinansowania Projektu: 3 780 404,50 PLN, planowany okres realizacji Projektu: od 01.09.2020 do 30.06.2023 r.

Cele szczegółowe Projektu:

- udostępnienie szerokiego katalogu oferowanych e-usług mieszkańcom
- integracja systemów teleinformatycznych, umożliwiająca świadczenie e-usług publicznych na wysokim poziomie dojrzałości
- poprawa dostępności cyfrowej do informacji sektora publicznego
- poprawa bezpieczeństwa technologii informatycznych
- wzrost kompetencji cyfrowych pracowników administracji
- optymalizacja kosztów bieżących w Urzędzie Gminy Rychtal, Bralin oraz Trzcinica

W roku 2023 projekt zakończył się, natomiast rozpoczęło się wdrażanie wprowadzonych rozwiązań w funkcjonowanie urzędu.

Cyberbezpieczeństwo

Dofinansowanie w ramach projektu grantowego „Cyfrowa Gmina” (Program: Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, Oś Priorytetowa V: Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia REACT-EU, Działanie 5.1 Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej

odporności na zagrożenia. „Cyfrowa Gmina” to konkurs grantowy dedykowany wszystkim jednostkom samorządu terytorialnego na poziomie gmin. To środki na cyfryzację urzędów, zakup sprzętu komputerowego dla jednostek podległych, przygotowanie urzędników do pracy z nowoczesnymi technologiami, wsparcie w obszarze cyberbezpieczeństwo oraz szkolenia.

Gmina Rychtal w 2022 roku pozyskała dofinansowanie w wysokości 113 730,00 zł. Pozyskane środki zostaną przeznaczone na działania związane z cyfryzacją biur jednostek publicznych. Gmina jest zobowiązana do przeprowadzenia diagnozy cyberbezpieczeństwa i zakup sprzętu oraz oprogramowania do Urzędu. W roku 2023 realizacja projektu została zakończona.

Strona, BIP i aplikacja

Wprowadzone w roku 2020 strona internetowa Gminy Rychtal www.rychtal.pl, BIP www.bip.rychtal.pl oraz aplikacja mobilna dla mieszkańców są dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Projekt sfinansowano ze środków Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa V: Rozwój cyfrowy JST oraz wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia REACT-EU.

Sprzęt dla dzieci

Program „Laboratoria Przyszłości”, tytuł projektu: Rozwój infrastruktury w szkołach podstawowych w Rychtalu, Drożkach i Wielkim Buczku; źródło dofinansowania: na podstawie uchwały nr 129 Rady Ministrów z dnia 29 września 2021r. w sprawie wsparcia na realizację inwestycyjnych zadań jednostek samorządu terytorialnego polegających na rozwijaniu szkolnej infrastruktury – „Laboratoria przyszłości”

Kwota dofinansowania dla szkół:

- Szkoła Podstawowa im. Ojca Konrada Stolarka w Rychtalu 70 000,00 zł
- Szkoła Podstawowa w Drożkach 30 000,00 zł
- Szkoła Podstawowa w Wielkim Buczku 30 000,00 zł

Laboratoria Przyszłości obejmują wszystkie polskie szkoły podstawowe prowadzone przez jednostki samorządu terytorialnego. Ten program pozwolił szkołom na sfinansowanie nie tylko wyposażenia podstawowego, ale również dodatkowego, wskazanego przez szkołę. Program umożliwił wyposażenie szkół w nowoczesne rozwiązania edukacyjne od obszaru robotyki i mikroelektroniki (wraz z oprogramowaniem) czy produkcji audio-video, przez technikę i małe AGD, po wyposażenie stanowisk i artykuły BHP. W roku 2023 projekt został zakończony.

- ❖ Program operacyjny 3.6 Działania prośrodowiskowe, w tym redukujące niską emisję
Działanie 3.6.1. Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej

Przedszkole

Gmina pozyskała środki na projekt pn. Termomodernizacja budynku Przedszkola Samorządowego w Rychtalu, źródło dofinansowania: Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020, Oś priorytetowa 3: Energia, Działanie 3.2. Poprawa efektywności energetycznej w sektorze publicznym i mieszkaniowym, Poddziałanie 3.2.1. Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej, kwota dofinansowania: 2 550 398,13 zł, wartość projektu: 3 000 468,39 zł. Dodatkowo ze środków RFIL przeznaczono 500 000,00 zł na przedmiotowy cel.

Zadanie obejmuje prace termomodernizacyjne, których zakres został ustalony w audycie energetycznym, tj.:

- ocieplenie ścian zewnętrznych styropianem
- ocieplenie ścian na gruncie styropianem z wykonaniem hydroizolacji pionowej.
- ocieplenie dachu styropapą, demontaż istniejących warstw wierzchnich dachu.
- ocieplenie podłogi na gruncie styropianem, z wykonaniem hydroizolacji wraz z wykonaniem warstw wykończeniowych, usunięcie istniejących warstw i wykonanie nowej podłogi.
- zamurowanie otworu wysypu.
- wymiana okien na poziomie piwnicy na nowe.

- wymiana luksfer na nowe okna.
  - wymiana okien na nowe.
  - wymiana drzwi zewnętrznych (stalowych, PCV i drewnianych) na nowe.
  - wymiana instalacji CWU z montażem cyrkulacji z ograniczonym czasem pracy i podłączeniem do pompy ciepła powietrze-woda.
  - wymiana całej instalacji CO z montażem ogrzewania podłogowego i grzejnikami. Źródłem ciepła będą pompy ciepła powietrze-woda z automatyką pogodową i oprzyrządowaniem.
  - montaż instalacji fotowoltaicznej.
  - wymiana oświetlenia na energooszczędne – oświetlenie LED i wymiana okablowania w celu optymalizacji sposobu załączania opraw w części budynku.
  - montaż wentylacji mechanicznej z odzyskiem na poziomie min. 80% z podziałem na strefy w budynku – wyposażenie w układ automatyki sterującej umożliwiającej dostosowanie wydajności do aktualnych potrzeb.
- Pozostałe prace, wynikające z audytu, polegające na robotach odtworzeniowych i robotach bezpośrednio związanych z termomodernizacją, a nie wykazanych szczegółowo w powyższych opisach, w tym m. in.:
- wymiana instalacji odgromowej.
  - roboty odtworzeniowe po robotach instalacyjnych i budowlanych – m. in.: odtworzenie istniejących posadzek w miejscach prowadzenia nowych i wymiany istniejących instalacji; malowanie, gipsowanie odtworzenie okładzin ściennych; zadaszenia nad wejściami; wymiana obróbek blacharskich, rynien i rur spustowych; wykonanie izolacji fundamentów i ław fundamentowych zarówno wodnej jak i cieplnej; wykonanie nowej opaski odwadniającej wokół budynku, z kostki betonowej; odtworzenie chodnika z warstwami zgodnie ze stanem istniejącym; odtworzenie schodów zewnętrznych i tarasu po izolacji fundamentów; roboty związane z zamurowaniem otworów zsypu; łączniki izolacyjne minimalizujące mostki cieplne; demontaż daszków żelbetowych i stalowych stanowiących mostek cieplny; zaizolowanie/usunięcie kominów niewymaganych; elementy elewacyjne i rolety minimalizujące efekt przegrzewania jednocześnie pozwalając na zyski słoneczne w okresie letnim.

W roku 2023 inwestycja była realizowana.

Działanie 3.6.2 Promocja postaw ekologicznych

Program Priorytetowy Ciepłe Mieszkanie

Źródło dofinansowania: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu, kwota dofinansowania: 282 500,00 zł. Opis: Celem rządowego programu "Ciepłe Mieszkanie" jest wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej mieszkań w budynkach wielorodzinnych.

Na co można przeznaczyć dofinansowanie:

- Demontaż wszystkich nieefektywnych źródeł ciepła na paliwa stałe służących do ogrzewania lokalu mieszkalnego oraz:
- zakup i montaż nowego źródła ciepła (np. pompy ciepła powietrze/woda, pompy ciepła typu powietrze/powietrze, kotła gazowego kondensacyjnego, kotła na pellet drzewny o podwyższonym standardzie, ogrzewania elektrycznego) do celów ogrzewania lub ogrzewania i ciepłej wody użytkowej lokalu mieszkalnego,
- podłączenie lokalu mieszkalnego do efektywnego źródła ciepła w budynku.

Dodatkowo można wykonać (dopuszcza się wybór więcej niż jednego elementu z zakresu):

- demontaż oraz zakup i montaż nowej instalacji centralnego ogrzewania i/lub ciepłej wody użytkowej w lokalu mieszkalnym, instalacji gazowej od przyłącza gazowego/zbiornika na gaz do kotła;
- zakup i montaż okien w lokalu mieszkalnym lub drzwi oddzielających lokal od przestrzeni nieogrzewanej lub środowiska zewnętrznego (zawiera również demontaż);

- zakup i montaż wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła w lokalu mieszkalnym;· dokumentacja projektowa dotycząca powyższego zakresu.

Folie rolnicze

Usuwanie odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów, opakowań po nawozach i typu Big Bag.

Źródło dofinansowania : Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie, kwota dofinansowania: 3 800,00 zł; okres realizacji: do 31.12.2023 r.

Opis projektu: Projekt ma na celu zebranie, transport oraz utylizację lub przekazanie do ponownego użytku odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów, opakowań po nawozach i typu Big Bag pochodzących z działalności rolniczej mieszkańców Gminy Rychtal. Zakres rzeczowy przedsięwzięcia obejmuje:

- ważenie odbieranych odpadów;
- załadunek odpowiednio zabezpieczonych odpadów;
- transport odpadów do miejsca ich unieszkodliwienia lub odzysku;
- rozładunek i zdeponowanie w miejscu ich unieszkodliwienia lub odzysku.

Czyste powietrze

W roku 2023 mieliśmy 17 wniosków o dofinansowanie z czego 2 złożyły rezygnację: 11 wniosków na poziom podstawowy, 3 na podwyższony, a żaden na najwyższy. Piecy na pellet drzewny o podwyższonym standardzie: 1 kocił, zgazowujący drewno o podwyższonym standardzie: 2, ogrzewanie elektryczne: 1, a pompy ciepła powietrze woda o podwyższonym standardzie: 8. Audyt energetyczny zrobiło 5 osób, ocieplenie okna i drzwi 10 a fotowoltaikę 3.

Modernizacja stacji uzdatniania w Wielkim Buczku.

Pozyskane dofinansowanie: 2 000 000.00 zł z Rządowego Funduszu Polski Ład w ramach Programu Inwestycji Strategicznych, realizowanego przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

Opis zadania: Gmina Rychtal pozyskała dofinansowanie w wysokości 2 000 000.00 zł z Rządowego Funduszu Polski Ład w ramach Programu Inwestycji Strategicznych, realizowanego przez Bank Gospodarstwa Krajowego. Realizacja zadania ma na celu poprawienie jakości życia mieszkańców gminy Rychtal. Zakres inwestycji obejmuje m.in:

- budowę dwóch nowych zbiorników retencyjnych,
- wykonanie rurociągów przelewu, odpływu i dopływu wody do nowych zbiorników;
- instalacje pomp sieciowych (dwustopniowy system pompowania);
- dostosowanie instalacji elektrycznej;
- remont budynku hydroforni;
- zagospodarowanie terenu.

- ❖ Program operacyjny 3.7 Wyposażenie sołectw w niezbędną infrastrukturę rekreacyjno-sportową
Działanie 3.7.2 Wybudowanie i doposażenie placów zabaw i siłowni na powietrzu

Świetlica w Sadogórze

„Modernizacja świetlicy wiejskiej w miejscowości Wielki Buczek”. Gmina Rychtal otrzymała dofinansowanie w wysokości 52 500,00 zł w ramach programu Wielkopolska Odnowa Wsi w XIII edycji konkursu „Pięknieje wielkopolska wieś. W ramach zadania zostały wykonane m.in następujące prace:

- - remont korytarza,
- - modernizacja wewnętrznej sieci elektrycznej w kuchni,

- - modernizacja wewnętrznej sieci wod-kan.,
- - wymiana posadzek i okładzin ściennych w kuchni,
- - montaż nowego wyposażenia z stali nierdzewnej w kuchni,
- - wymiana drzwi wewnętrznych – 4szt.,
- - montaż nowych energooszczędnych opraw oświetleniowych,
- - tynkowanie, gipsowanie oraz malowanie ścian,
- - demontaż a następnie montaż sufitów podwieszanych.

Projekt współfinansowany przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego w ramach programu „Wielkopolska Odnowa Wsi”

Ścianka w Krzyżownikach

Dodatkowo zawnioskowano do Stowarzyszenia Wrota Wielkopolski o środki unijne na budowę ścianki wspinaczkowej, przy Sali wiejskiej w m. Krzyżowniki Projekt zrealizowano w roku 2023.

III.8. PLANOWANIE PRZESTRZENNE

Ład przestrzenny

Studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania gminy zostało przyjęte Uchwałą nr XXXVI/232/2021 Rady Gminy Rychtal z dnia 5 października 2021 r.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego i ich zmiany

W roku 2023 podjęto następujące uchwały dotyczące zmian planu zagospodarowania przestrzennego:

- Uchwałą Nr LVIII/361/2023 Rady Gminy Rychtal z dnia 28 lutego 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rychtal,
- Uchwałą Nr LXV/406/2023 Rady Gminy Rychtal z dnia 30-10-2023 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranych fragmentów obrębu Rychtal.
- Uchwałą Nr LXV/405/2023 Rady Gminy Rychtal z dnia 30-10-2023 w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rychtal wszystkie w/w uchwały są opublikowane na stronie internetowej BIP Urzędu Miejskiego Gminy Rychtal.

Rewitalizacja

Stosownie do opublikowanego Obwieszczenia o rozpoczęciu na terenie Gminy Rychtal konsultacji społecznych dotyczących projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji gminy Rychtal, odbyły się spotkania konsultacyjne w sprawie uchwały w terminach:

- 11 czerwca 2022 r. na terenie kompleksu sportowego obok Hali sportowej w Rychtal;
- 21 czerwca 2022 r. , w Sali sesyjnej Urzędu Gminy Rychtal.

Dodatkowo mieszkańcy mogli zgłaszać uwagi ustne podczas dyżuru w dniu 17 czerwca 2022 r.

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji jest pierwszym etapem w procesie planowania procesu rewitalizacji gminy. Gmina Rychtal przystąpiła do opracowania gminnego programu rewitalizacji

na podstawie ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji i wyznaczyła obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji.

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji obszar zdegradowany to obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz koncentracji co najmniej jednego z negatywnych zjawisk gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych.

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy stwierdzono, że obszar zdegradowany powinien objąć tereny: Rychtal „stary”, Rychtal „nowy”, sołectwa Skoroszów oraz Buczek Wielki. Wskazany obszar rewitalizacji osiągnął wyraźnie najniższy wskaźnik sumaryczny, charakteryzuje się także największą kumulacją problemów społecznych. Poza sferą środowiskową wszystkie wskaźniki są ujemne. Obszar zamieszkuje 593 osoby, co stanowi około 15,5% ogólnej liczby mieszkańców gminy. Powierzchnia obszaru rewitalizacji wynosi 46,70 ha, tj. 0,5% powierzchni gminy. Jednocześnie, Rychtal „stary” stanowi centrum gminy, tutaj ulokowane są obiekty użyteczności publicznej – Urząd Gminy, nowopowstały Gminny Ośrodek Kultury oraz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Ta część Rychtala bogata jest także w obiekty dziedzictwa kulturalnego: liczne zabytki, w tym zabytkowy układ urbanistyczny. Do obszaru rewitalizacji włączono również część Rychtala „nowego”, tak aby procesami rewitalizacji objąć cały układ urbanistyczny wraz z warstwami archeologicznymi oraz obiekty zabytkowe usytuowane przy ul. Kolejowej. Historyczne założenia urbanistyczne (układ urbanistyczny wraz z warstwami archeologicznymi) to bardzo istotny element krajobrazu kulturowego. Układ urbanistyczny wraz z najbliższym otoczeniem oraz warstwami kulturowo-osadniczymi objęty został ochroną konserwatorską poprzez wpisanie do rejestru zabytków pod nr 673/A decyzją wojewódzkiego konserwatora zabytków z 27 maja 1993 r. Mimo, iż Rychtal to gmina wiejska, występują tutaj przestrzenne założenia miejskie, zawierające zespoły budowlane, pojedyncze budynki i formy zaprojektowanej zieleni rozmieszczone w układzie historycznych podziałów własnościowych i funkcjonalnych, w tym ulic i sieci dróg. W centralnym punkcie rynku zlokalizowany jest budynek urzędu, które ujęty został w gminnej ewidencji zabytków.

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji w uchwale w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, rada gminy może ustanowić na rzecz gminy prawo pierwokupu wszystkich nieruchomości położonych na obszarze rewitalizacji oraz zakaz wydawania decyzji o warunkach zabudowy, o której mowa w art. 59 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, dla wszystkich albo określonych w tej uchwale zmian sposobu zagospodarowania terenu wymagających tej decyzji, w tym zmian sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części, jeżeli stan zagospodarowania obszaru rewitalizacji oraz stopień jego pokrycia miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego wskazują, że nieustanowienie zakazu może doprowadzić do niekorzystnych zmian w zagospodarowaniu obszaru rewitalizacji, pogłębiających niekorzystne zjawiska. Z punktu widzenia interesów gminy Rychtal zasadne jest ustanowienie na obszarze rewitalizacji prawa pierwokupu. Ustanowienie prawa zakazu wydawania decyzji o warunkach zabudowy nie jest zasadne ze względu na pokrycie obszaru rewitalizacji planem miejscowym.

III.9. REALIZACJA WIELOLETNIEGO PROGRAMU GOSPODAROWANIA MIESZKANIOWYM ZASOBEM GMINY RYCHTAL W LATACH 2023 – 2027

ZASÓB MIESZKANIOWY GMINY W ROKU 2023

I – ilość mieszkań – 14 w tym:

- 5 socjalne,

- 1 pustostan (1 lokal komunalny)

II - powierzchnia ogólna lokali – 615,46 m², w tym;

- lokali mieszkalnych 438,25 m²;

- lokali socjalnych 177,27 m²;
- pustostan - 1 komunalne – 66,60 m²
- pustostan – 1 socjalne – 31,70 m²

Stawka czynszu za 1 m² – 14,26 zł

Na początku 2023 r. zasób mieszkaniowy Gminy obejmował następujące mieszkania

RYCHTAL

1. lokal mieszkalny nr 1 – położony na poddaszu, składający się z 2 pokoi, kuchni, łazienki o pow. użytkowej 42,68 m², znajdującego się przy ulicy Ogrodowej 12 w Rychtalu
 budynek mieszkalny piętrowy składający się z pięciu lokali mieszkalnych, wyposażonych w wodę, kanalizację sanitarną, instalację elektryczną, budynek stary, pokryty papą.
2. lokal nr 2 – położony na parterze, składający się z 3 pokoi, kuchni, łazienki o pow. użytkowej 59,03 m², znajdujących się przy ulica Okólna 3 w Rychtalu
 budynek piętrowy, stary, wyposażony w wodę, kanalizację sanitarną, instalację elektryczną, kryty dachówką;
3. lokal nr 3 – położony na parterze, składający się z jednego pomieszczenia o pow. użytkowej 20,50 m², znajdujący się przy ulicy Rynek 6/11 w Rychtalu
 budynek piętrowy kryty papą, wyposażony w wodę, kanalizację sanitarną, instalację elektryczną, składającą się z dziesięciu lokali mieszkalnych i dwóch lokali w których prowadzona jest działalność gospodarcza.
4. lokal nr 4 – położony na parterze, składający się z jednego pomieszczenia o pow. użytkowej 19,80 m², znajdujący się przy ulicy Rynek 6/2 w Rychtalu
 budynek piętrowy kryty papą, wyposażony w wodę, kanalizację sanitarną, instalację elektryczną, składającą się z dziesięciu lokali mieszkalnych i dwóch lokali w których prowadzona jest działalność gospodarcza.
5. lokal nr 5; 1/2 – położony na I piętrze składający się z 4 pokoi, łazienki, kuchni, korytarza o pow. użytkowej 94,37 m², znajdujący się przy ul. Kolejowej 1/1-2 w Rychtalu
6. lokal nr 6; 1/3 – położony na I piętrze składający się z 2 pokoi, kuchni, łazienki, korytarza o pow. użytkowej 46,92 m², znajdujący się przy ul. Kolejowej 1/3 w Rychtalu
7. lokal nr 7; 1/4 – położony na I piętrze składający się z 2 pokoje, kuchnia, łazienka, korytarz o pow. użytkowej 57,97 m², znajdujący się przy ul. Kolejowej 1/4 w Rychtalu
8. lokal nr 8; 1/5 – położony na parterze składający się z pokój + kuchnia, łazienka o pow. Użytkowej 25,69 m², znajdujący się przy ul. Kolejowej 1/5 w Rychtalu
9. lokal nr 9; 1/6 – położony na parterze składający się z pokój + kuchnia, pokój, łazienka o pow. użytkowej 38,90 m², znajdujący się przy ul. Kolejowej 1/6 w Rychtalu
10. lokal nr 10; 1/7 – położony na parterze składający się z pokój, kuchnia, łazienka o pow. Użytkowej 22,95 m², znajdujący się przy ul. Kolejowej 1/7 w Rychtalu
11. lokal nr 11; 1/8 – położony na parterze składający się z pokój, kuchnia, łazienka o pow. Użytkowej 31,70 m², znajdujący się przy ul. Kolejowej 1/8 w Rychtalu
12. lokal nr 12; 1/9 – położony na parterze składający się z 2 pokoi, aneksu kuchennego. Łazienki o pow. użytkowej 55,12 m², znajdujący się przy ul. Kolejowej 1/9 w Rychtalu
 budynek piętrowy kryty papą, wyposażony w wodę, kanalizację sanitarną, instalację elektryczną, składającą się z dziewięciu lokali mieszkalnych

PROSZÓW

lokal nr 13 – położony na pierwszym piętrze, składający się z dwóch izb o powierzchni użytkowej 66,60 m², znajdującego się w Proszowie 12 – budynek wolnostojący, była szkoła podstawowa Proszów, składający się

z trzech lokali mieszkalnych wyposażony w wodę, kanalizację sanitarną i instalację elektryczną, pokryty dachówką.

SKOROSZÓW

lokal nr 14 – położony na parterze, składający się z trzech izb o powierzchni użytkowej 33,23 m², znajdujący się w Skoroszowie 12/1 – budynek wolnostojący, piętrowy, wyposażony w wodę, kanalizację i instalację elektryczną, pokryty dachówką.

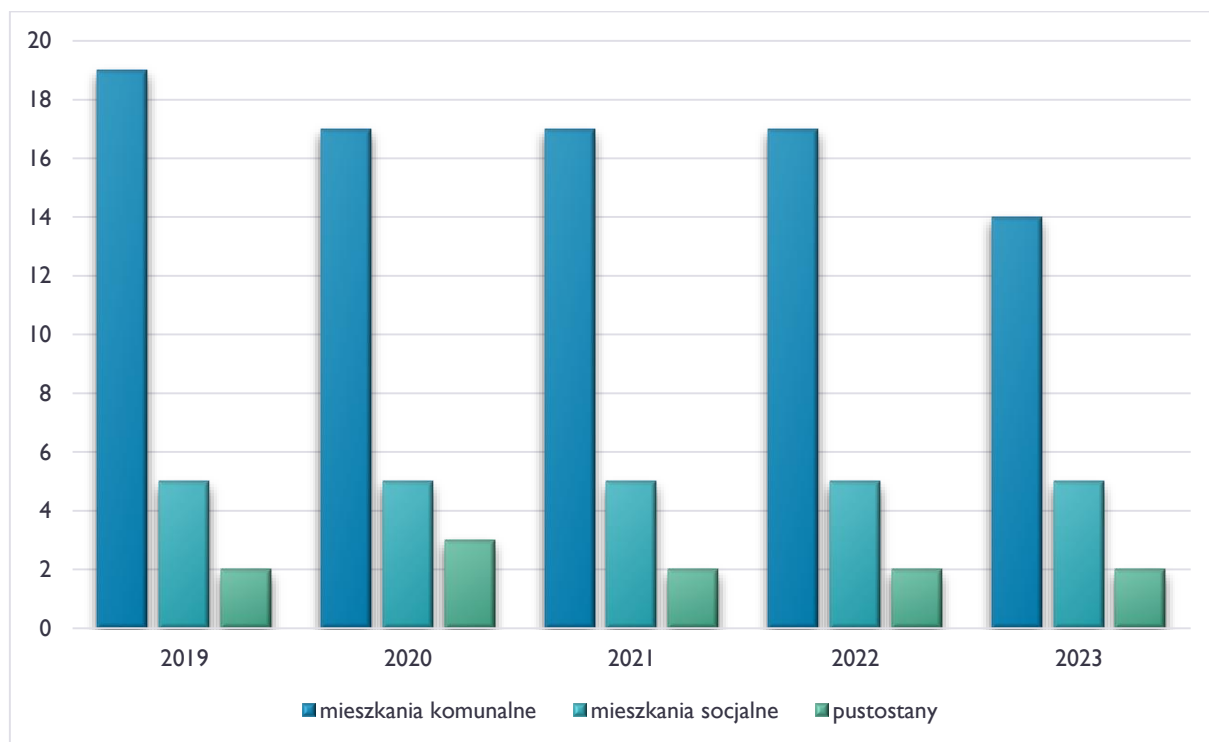
Z zasobu mieszkaniowego gmina wydziela wyżej wymienione lokale z przeznaczeniem na lokale socjalne.

Rychtal:

- ulica Kolejowa 1

– lokal nr 1/3; 1/5; 1/6; 1/7; 1/8

Wykres 1 . Zestawienie zasobu mieszkaniowego w latach 2019-2023

W roku 2023 podpisano 2 umowy na najem lokalu mieszkalnego.

III.10. PLAN WYKORZYSTANIA ZASOBU NIERUCHOMOŚCI GMINNYCH

Zasoby materialne gminy

Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych na lata 2021 – 2023 został przyjęty Zarządzeniem Nr 20/2021 Wójta Gminy Rychtal z dnia 11 marca 2021 roku.

Cele opracowania planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości:

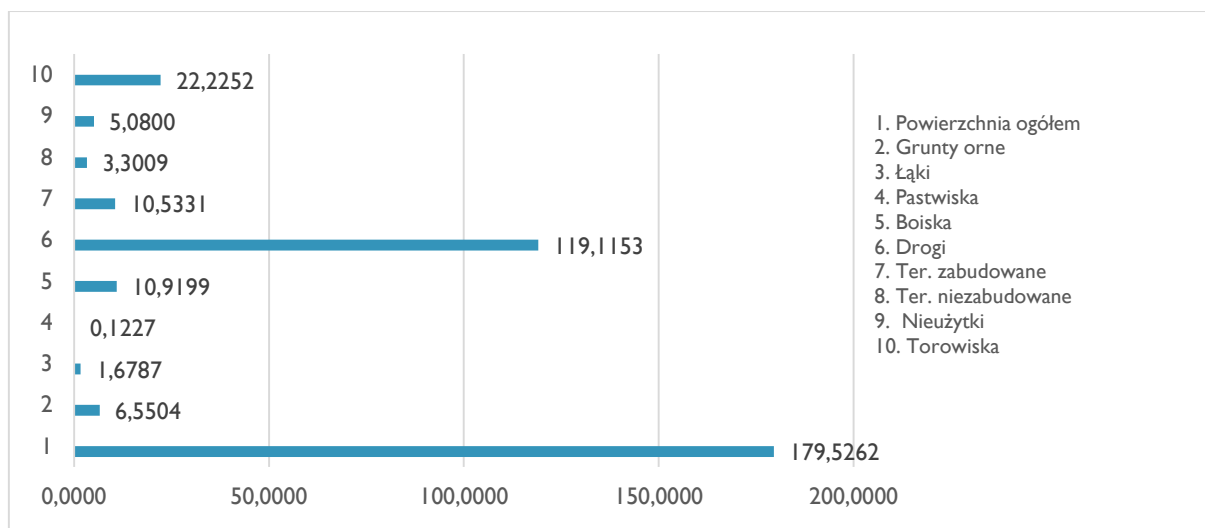
- poprawa wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości,
- utrzymanie nieruchomości gminnych w zasobie oraz pozyskanie nowych gruntów dla realizacji celów publicznych.

Stan gminnego zasobu nieruchomości.

Na dzień 31 grudnia 2023 r. Gmina Rychtal była właścicielem gruntów o ogólnej powierzchni 179,5262 ha i wartości 20 996630,75 zł.

Największą powierzchnię gruntów stanowią grunty pod drogami (około 66,5%) wszystkich gruntów. Kolejne pozycje w strukturze zajmują grunty po torowiskach (12,4%), tereny zabudowane (5,8%), boiska sportowe (6,1%). Grunty orne stanowią (3,6%), nieużytki (2,8%), łąki (0,9%), tereny niezabudowane (1,8%) i pastwiska (0,1%).

Wykres 1. Podział powierzchni gruntów

Gmina Rychtal jest właścicielem nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste osobom fizycznym i prawnym. Łączna powierzchnia gruntów oddanych w użytkowanie wieczyste w 2023r. wynosiła 2,9544 ha.

Tabela 1. Nieruchomości Gminy Rychtal oddane w użytkowanie wieczyste

Lp.	Nazwa obrębu	Stan na 31.12.2023 (ha)
1.	Krzyżowniki	1,2808
2.	Sadogóra	0,1834
3.	Stogniewice	0,1200
4.	Rychtal	1,2086
	Razem	2,7928

Trwały zarząd jest formą prawną władania nieruchomością przez daną jednostkę organizacyjną. Łącznie z zasobu mienia Gminy Rychtal oddano jednostkom organizacyjnym w trwały zarząd nieruchomości o powierzchni 2,9487 ha.

Lp.	Nazwa obrębu	Stan na 31.12.2023r. (ha)
1.	Buczek	1,2528
2.	Drożki	0,6880
3.	Rychtal	1,0079
	Razem	2,9487

Gmina Rychtal gospodaruje gminnym zasobem nieruchomości zgodnie z zasadami prawidłowej gospodarki w oparciu o obowiązujące przepisy prawa, a przede wszystkim: o ustawę z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (t. j. Dz.U. 2023 poz. 344 z późn. zm.) oraz w oparciu o przepisy miejscowe stanowiące przez Radę Gminy Rychtal. Wśród najważniejszych przepisów wymieniamy: Uchwałę nr XIII/77/08 Rady Gminy Rychtal z dnia 29 kwietnia 2008 r. w sprawie określenia zasad nabycia, zbycia i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub najmowania. W roku 2023 Gmina Rychtal:

- nabyła nieruchomości w użytkowanie wieczyste o łącznej powierzchni 2 4100 m²;
- sprzedała 2 lokale mieszkalne w miejscowości Rychtal i 1 w miejscowości Drożki,
- nabyła nieruchomość o łącznej powierzchni 169 m².

Przewiduje się również dalszą komunalizację majątku, nabywanie nieruchomości do zasobu gminy. Przy komunalizacji majątku stronami postępowania o nabycie mienia komunalnego jest Skarb Państwa i gmina, a przedmiotem tego postępowania jest fakt przeniesienia własności ze Skarbu Państwa na gminę. Proces komunalizacji na terenie gminy jest nadal w toku. Przedmiotem komunalizacji w większości są nieruchomości będące w administrowaniu gminy a stanowiące drogi lokalne.

Przewiduje się również nabywanie nieruchomości gruntowych zajętych pod budowę przepompowni ścieków w miejscowościach: Proszów, Stogniewice, Dworzyszczce oraz gruntów przeznaczonych w MPZP pod drogi gminne.

III.1.1. PROGRAM OPIEKI NAD ZABYTKAMI

W roku 2023 Rada Gminy podjęła trzy uchwały dotyczące ochrony zabytków:

- Uchwała Nr LVII/352/2023 Rady Gminy Rychtal z dnia 21-02-2023 w sprawie zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków, sposobów jej rozliczania oraz sposobów kontroli w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.

Podjęcie przedmiotowej uchwały wynikało z ogłoszonego naboru wniosków w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, przyjętego uchwałą Rady Ministrów nr 232/2022 z dnia 23 listopada 2022 r. Program kierowany był bezpośrednio do jednostek samorządu terytorialnego, a za ich pośrednictwem również do innych podmiotów zobowiązanych do opieki nad zabytkami. Dofinansowanie może zostać przyznane na realizację zadań inwestycyjnych związanych z ochroną zabytków i opieką nad zabytkami określonych w art. 77 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Przedmiotowa uchwała określa zasady i tryb udzielania, sposób jej rozliczania oraz sposób kontroli.

- Uchwała Nr LXII/382/2023 Rady Gminy Rychtal z dnia 20-06-2023 w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków położonych na terenie gminy Rychtal, nie stanowiących jej własności.

Zgodnie z art.81 ust.1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U z 2022 r. poz. 840) do kompetencji Rady Gminy należy określenie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane w obiektach zabytkowych wpisanych do rejestru. W niniejszej uchwale zostały wskazane niezbędne dokumenty jakie należy dołączyć do wniosku. Został także określony wzór wniosku. Doprecyzowane zostały także zasady przyznawania dotacji, w tym sposób oceny wniosków oraz przedkładanych dokumentów.

- Uchwała Nr LXV/403/2023 Rady Gminy Rychtal z dnia 30-10-2023 w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków, położonych na terenie gminy Rychtal, nie stanowiących jej własności.

Zgodnie z art.81 ust.1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz.U z 2022 r. poz. 840) do kompetencji Rady Gminy należy określenie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane w obiektach zabytkowych wpisanych do rejestru lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków. Zmiana przedmiotowej uchwały wynika z potrzeby rozszerzenia katalogu zabytków o zabytki znajdujące się w gminnej ewidencji zabytków.

W roku 2023 na podstawie ogłoszonego naboru wniosków w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków przyjętego uchwałą Rady Ministrów nr 232/2022 z dnia 23 listopada 2022 r. Gmina Rychtal otrzymała dofinansowania na następujące zadania:

- Rządowy Fundusz Polski Ład: Rządowy Program Odbudowy zabytków – edycja 1:

[Modernizacja instrumentu organowego w kościele p.w. Nawiedzenia Najświętszej Mari Panny w Krzyżownikach](#)

Szacowany koszt zadania: 488.132,05zł

Dofinansowanie (do 98%) – 478.369,41 zł

Wkład własny: 9.762,64 zł

Okres realizacji: (powyżej 12 miesięcy) – 31.10.2024 r.

[Modernizacja instrumentu organowego w kościele Męczeństwa św. Jana Chrzyciela w Rychtalu](#)

Szacowany koszt zadania: 502.024,50 zł

Dofinansowanie (do 98%) – 491.984,01 zł

Wkład własny: 10.040,49 zł

Okres realizacji: (powyżej 12 miesięcy) – 31.10.2024 r.

- Rządowy Fundusz Polski Ład: Rządowy Program Odbudowy zabytków – edycja 2:

[Rewitalizacja rzeźby św. Jana Nepomucena znajdującej się na zewnątrz kościoła p.w. Męczeństwa św. Jana Chrzciciela w Rychtalu](#)

Szacowany koszt zadania: 130.000,00 zł

Dofinansowanie (do 98%) – 127.400,00 zł

Wkład własny: 2.600,00 zł

Okres realizacji: (powyżej 12 miesięcy) – 16.04.2025 r.

[Rewitalizacja obszaru zdegradowanego polegająca na modernizacji budynku gospodarczego byłego zespołu dworskiego przy ul. Kępińskiej 22 w Rychtalu](#)

Szacowany koszt zadania: 150.000,00 zł

Dofinansowanie (do 98%) – 147.000,00 zł

Wkład własny: 3.000,00 zł

Okres realizacji: (powyżej 12 miesięcy) – 30.06.2026 r.

[Prace konserwatorskie i restauratorskie zabytkowej, klasycystycznej szafy organowej z kościoła pw. św. Jana Nepomucena w Wielkim Buczku](#)

Szacowany koszt zadania: 149.597,84 zł

Dofinansowanie (do 98%) – 146.605,88 zł

Wkład własny: 2.991,96 zł

Okres realizacji: (do 12 miesięcy) – 11.02.2025 r.

Program opieki nad zabytkami na lata 2020 – 2024 został zatwierdzony Uchwałą Nr XXIII/150/20 Rady Gminy Rychtal z dnia 25 sierpnia 2020 r. i opublikowany w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego dnia 31 sierpnia 2020 r. pod poz. 6606.

Gminną Ewidencję Zabytków ustalono Zarządzeniem Nr 80/2019 Wójta Gminy Rychtal z dnia 19 grudnia 2019 r., która na bieżąco podlega aktualizacji. W 2023r. na podstawie Zarządzenia nr 87/2023 Wójta Gminy Rychtal z dnia 15 listopada 2023r. dokonano wykreślenia obiektu chlewni ze stodołą w miejscowości Zgorzelec zapisaną pod pozycją 60 załącznika nr 1 do Zarządzenia Nr 80/2019.

Obiekty nieruchomości wpisane do rejestru zabytków

Lp.	Adres obiektu	Obiekt	Nr. Rejestru	Data wpisu
1.	Wielki Buczek	Kościół p.w. św. Jana Nepomucena	Kl.III-885/22/61	27.12.1961 r.
		Zespół Dworski	264/Wlkp/A	6.12.2005r.
2.	Drożki	Kościół p.w. Jana Nepomucena	676/A	14.07.1969 r.
		Dzwonnica drewniana	677/A	14.07.1969 r.
		Dwór	1043/A	23.03.1970 r.
3.	Krzyżowniki	Kościół par. p.w. Nawiedzenia NMP	603/A	31.12.1990 r.
4.	Proszów	Kościół p.w. św. Rocha	602/A	31.12.1990 r.
5.	Rychtal	Kościół par. p.w. Ścięcia św. Jana Chrzciciela	601/A	31.12.1990 r.
		Układ urbanistyczny	673/A	27.05.1993r.
6.	Ryniec	Dwór	182/A	21.08.1968r.

7.	Skoroszów	Zespół pałacowy	887/Wlkp/A	27.12.1961 r. i z 6.03.2013 r.
		Spichrz	1045/A	25.03.1970 r.

Wykaz zabytków ruchomych na terenie gminy Rychtal wpisanych do rejestru zabytków

Lp.	Adres obiektu	Obiekt	Nr rejestru	Data wpisu	Uwagi
1.	Wielki Buczek	Kościół p.w. św. Jana Nepomucena	208/B KI-III-860/38/72	18.05.1972	7 szt.
2.	Drożki	Kościół p.w. Jana Nepomucena	210/B KL-III-860/40/72	18.05.1972	11 szt.
3.	Krzyżowniki	Kościół par. p.w. Nawiedzenia NMP	47/B KL-III-860/27/70	08.12.1970	25 szt.
4.	Proszów	Kościół p.w. św. Rocha	222/B KI-III-860/52/72	24.05.1972	25 szt.
			113/B PSOZ-KAL-5330/15/93	3.06.1950/ 20.12.1993	1 szt.
			114/B PSOZ-KAL-5330/16/93	3.06.1950/ 20.12.1993	1 szt.
5.	Rychtal	Kościół par. p.w. Męczeństwa św. Jana Chrzyciela	223/B KL-III-860/53/72	24.05.1972	17 szt.
6.	Skoroszów	Zespół pałacowy	224 KL-III-860/54/72	24.05.1972	1 szt.

Wykaz stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków

Zabytek archeologiczny, to zabytek nieruchomy, będący powierzchnią, podziemią lub podwodną pozostałością egzystencji i działalności człowieka, złożoną z nawarstwień kulturowych i znajdujących się w nich wytworów bądź ich śladów lub zabytek ruchomy, będący tym wytworem (art. 3 pkt. 4 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami). Zabytki archeologiczne są częścią dziedzictwa kulturowego. Na zasób zabytków archeologicznych składają się zarówno tzw. stanowiska archeologiczne (zawierające m.in. warstwy kulturowo-osadnicze, obiekty archeologiczne) i zabytki ruchome z nich pochodzące oraz skarby monet i ozdób. Na terenie gminy Rychtal występują nie tylko zabytki kubaturowe, ale także stanowiska archeologiczne potwierdzające liczne fakty historyczne. Ze wstępnego rozpoznania ustalono, że na terenie gminy znajduje się ponad 241 stanowisk wpisanych do ewidencji gminnej (osady, cmentarzyska, punkty osadnicze).

Tabela 1. Zestawienie liczbowe stanowisk archeologicznych w gminie Rychtal

Kategorie danych		Liczba ogólna	W tym W rejestrze zabytków
1.	Stanowiska archeologiczne	241	–
1.1.	Grodziska	1	1
1.2.	Osady/punkty osadnicze	237	–
1.3.	cmentarzyska	2	–
1.5.	inne (układ urbanistyczny i w-wy kulturowo-osadnicze)	1	1

Zabytki wpisane do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

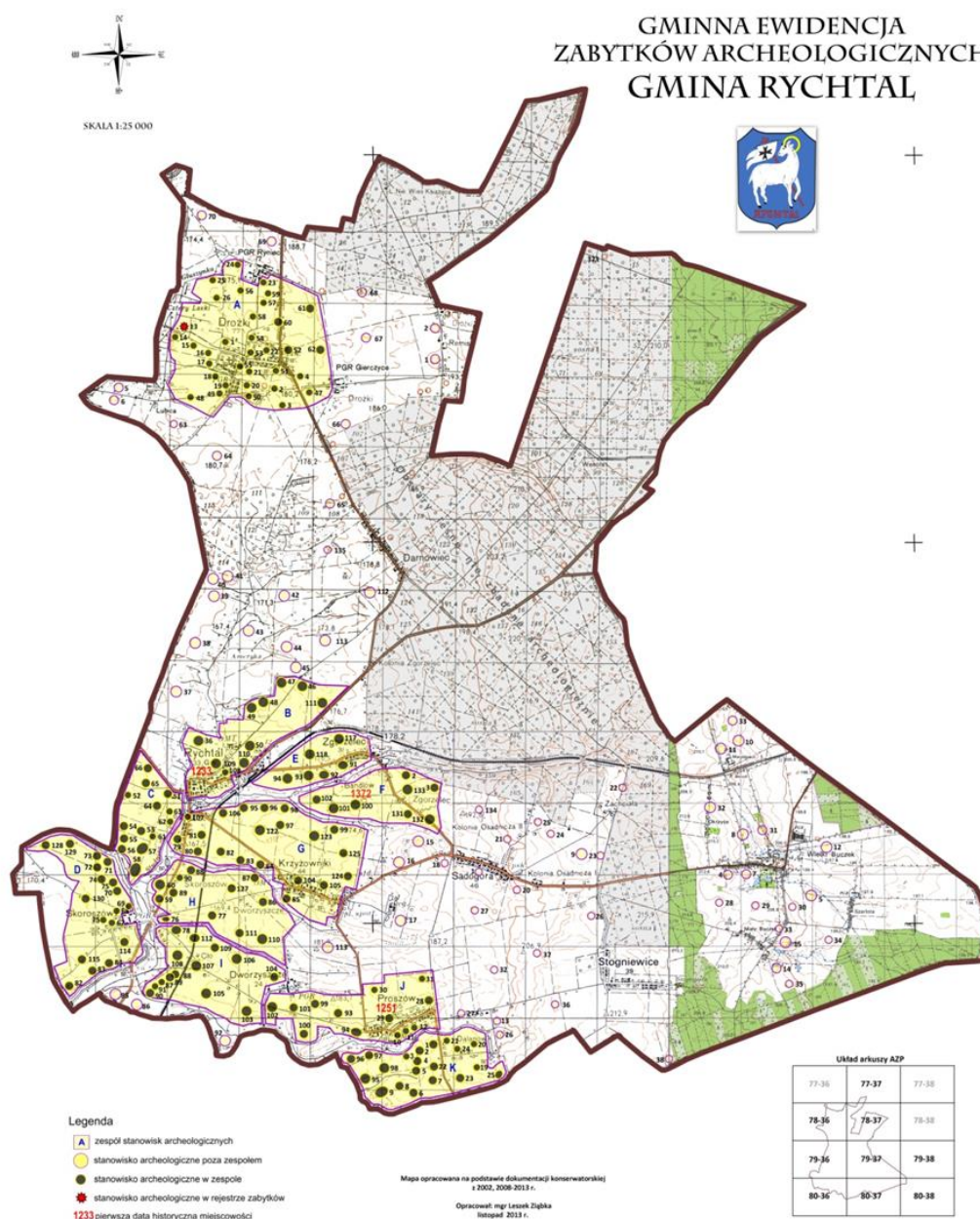
Lp	Obiekty	Nr rejestru	Administrator, użytkownik, właściciel
1.	Kościół p.w. św. Jana Nepomucena w Wielkim Buczku	Ruchome 208/B 18.05.1972 Nieruchome Kl.III-885/22/61 z 27.12.1961 r.	Własność kościelna

2.	Kościół p.w. św. Jana Nepomucena w Drożkach wraz z dzwonnica	Ruchome 210/B 8.05.1972 Nieruchome 676/A z 14.07.1969r. 677/A z 14.07.1969r.	Własność kościelna
3.	Kościół par. p.w. Nawiedzenia NMP w Krzyżownikach	Ruchome 47/B 8.12.1970 Nieruchome 603/A z 31.12.1990 r.	Własność kościelna
4.	Kościół par. p.w. św. Rocha w Proszowie	Ruchome 41/B 24.05.1972 113/B 3.06.1950 114/B 3.06.1950 Nieruchome 602/A z 31.12.1990r.	Własność kościelna
5.	Kościół par. p.w. Męczeństwa św. Jana Chrzyciela w Rychtalu	Ruchome 223/B 24.05.1972 Nieruchome 601/A 31.12.1990 r.	Własność kościelna
6.	Dwór w Drożkach	Nieruchome 1043/A 23.03.1970 r.	Skarb Państwa, Agencja nieruchomości rolnych w Poznaniu
7.	Dwór Ryniec	Nieruchome 182/A 21.08.1968 r.	Skarb Państwa, Agencja nieruchomości rolnych w Poznaniu
8.	Zespół Pałacowy w Skoroszowie	Ruchome 224 24.05.1972 Nieruchome 887/Wlkp/A 27.12.1961	Użyt.: Fundacja „ARS BONITAS” w Poznaniu, Gabriela Toboła, Oś Zwycięstwa 8/102, 61-645 Poznań
9.	Spichlerz w Skoroszowie	Nieruchome 1045/A 25.03.1970	Własność prywatna
10.	Zespół dworski w Wielkim Buczku	Nieruchome 264/Wlkp/A 6.12.2005	Skarb Państwa, Agencja nieruchomości rolnych w Poznaniu
11.	Układ urbanistyczny (oraz warstwy archeologiczne)	Nieruchome 673/A 27.05.1993	Gmina Rychtal ul. Rynek 1 63-630 Rychtal i własność prywatna

W celu ochrony stanowisk archeologicznych i nawastrzeń kulturowych podczas inwestycji związanych z zabudowaniem i zagospodarowaniem terenu, należy ujmować zagadnienia związane z ochroną zabytków archeologicznych w planach zagospodarowania przestrzennego, warunkach zabudowy i inwestycjach celu publicznego oraz respektować zapisy dotyczące ochrony zabytków archeologicznych w opiniach i decyzjach Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Mapa 1. Gminna ewidencja zabytków archeologicznych Gminy Rychtal

III.12. ELEKTROMOBILNOŚCI DLA GMINY RYCHTAL NA LATA 2020 – 2040

Gmina Rychtal uzyskała dofinansowanie na sporządzenie Strategii elektromobilności z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w wysokości 50 000,00 zł. Rada Gminy Rychtal Uchwała [Nr XX/132/2020 z dnia 27-04-2020](#), uchwaliła i przyjęła do realizacji Strategię rozwoju elektromobilności dla Gminy Rychtal na lata 2020-2040. Celem niniejszego dokumentu jest przedstawienie długofalowej strategii rozwoju elektromobilności dla gminy Rychtal na lata 2020-2040. Przyjęte w Strategii działania będą służyły wsparciu gminy Rychtal w realizacji polityki elektromobilności oraz spełnieniu celów wynikających m.in. z Programu Rozwoju Elektromobilności w ramach Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju.

W Strategia rozwoju elektromobilności dla Gminy Rychtal na lata 2020-2040 przyjęto cele strategiczne oraz operacyjne.

Cele strategiczne	Cele operacyjne
1. Rozwój przemysłu elektromobilności (Zwiększenie udziału pojazdów elektrycznych)	1.1 Obsługa powiatowej linii autobusowej Kępno-Rychtal przez autobus elektryczny i wprowadzenie komunikacji gminnej.
	1.2 Wymiana pojazdów JST na elektryczne i obsługa przewozów szkolnych przez pojazdy elektryczne
	1.3 Rozbudowa sieci transportu współdzielonego w oparciu o elektryczne pojazdy kategorii L6e i L7e oraz skutery i rowery elektryczne
2. Stworzenie warunków dla rozwoju elektromobilności o stabilizacja sieci elektroenergetycznej (Rozbudowa sieci punktów ładowania samochodów elektrycznych)	2.1 Rozbudowa publicznie dostępnych punktów ładowania oraz wypożyczalni pojazdów elektrycznych
	2.2 Wsparcie dla mieszkańców i przedsiębiorców przy budowie prywatnych punktów ładowania zasilanych z mikroelektrowni fotowoltaicznych.
	2.3 Rozbudowa sieci mikroelektrowni fotowoltaicznych przez osoby prywatne, przedsiębiorców oraz JST
3. Rozwój świadomości społecznej w zakresie ekologicznego transportu	3.1 Szkolenia i spotkania informacyjne dla pracowników JST oraz mieszkańców
	3.2 Warsztaty prezentujące zalety pojazdów elektrycznych
	3.3 Kampania medialna promująca transport ekologiczny

III.13. PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uchwalony został na lata 2022-2024. Niniejsza Uchwała Nr XLII/280/2022 Rady Gminy Rychtal z dnia 22 marca 2022 r. w sprawie przyjęcia gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii na lata 2022-2024 określa gminną strategię w zakresie profilaktyki i minimalizowania szkód społecznych oraz zdrowotnych w zakresie nadużywania alkoholu.

Gminny Program uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia.

Cel strategiczny - ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z nadużywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, oraz zjawiska picia alkoholu, używania substancji psychoaktywnych oraz leków i podejmowania zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.

Wysokość środków finansowych przeznaczonych z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na funkcjonowanie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych w 2023 roku wyniosła 22 623,00 zł.

Gminna Komisja liczy 4 członków, spotyka się 1 raz w miesiącu z wyjątkiem miesięcy wakacyjnych (lipiec - sierpień) całkowity koszt – 18 203,00 zł.

Członkowie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych przeprowadzili rozmowy i udzieli porad 4 osobom, które uzależnione są od alkoholu oraz z 6 członkami ich rodzin. Rodzin, którym udzielono wsparcia w ramach grup roboczych było 17.

Dodatkowo osób dotkniętych przemocą w rodzinie, z którymi kontaktowali się członkowie komisji:

- osoby doznające przemocy w rodzinie: 6 osób;
- osoby stosujące przemoc w rodzinie: 2 osoby;

Działania podejmowane przez gminną komisję wobec członków rodzin, w których dochodzi do przemocy:

- poinformowanie o lokalnej ofercie pomocy dla członków rodzin z problemem przemocy i skierowanie do placówek: 8;

Działania wynikające z Gminnego Programu nie będące ustrukturyzowanymi programami profilaktycznymi:

- festyny i inne imprezy plenerowe (poza sportowymi): 20 uczestników, koszt: 2 388,00 zł;

- jednorazowe prelekcje, pogadanki (prowadzone przez Policję, PSP/OSP): 132 uczestników, koszt: 297,00 zł;

- konkursy (plastyczne, literackie i muzyczne): 27 uczestników, koszt: 6 012,00 zł;

Nie wykorzystane środki budżetowe nie przepadają, i pozostają do realizacji w kolejnym roku budżetowym. Realizowane z programu działania są zgodne z jego założeniami i realizowane w ramach możliwości.

Łączna wysokość środków finansowych faktycznie wykorzystanych na realizację gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w 2023 roku to kwota: 121 267,51 zł.

Wysokość środków finansowych faktycznie wydatkowanych w 2023 roku w ramach wspólnego gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii: 130 989,95 zł.

III.14. PROGRAM WSPÓŁPRACY Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Celem głównym realizacji programów współpracy z organizacjami pozarządowymi jest budowanie i umacnianie partnerstwa pomiędzy Gminą a organizacjami, służącego zaspokajaniu potrzeb mieszkańców oraz wzmacnianiu roli aktywności obywatelskiej w rozwiązywaniu problemów lokalnych.

Cele szczegółowe:

- Zwiększenie aktywności społeczności lokalnej;
- Upowszechnienie kultury fizycznej i sportu;
- Integracja społeczności lokalnej poprzez organizowanie wydarzeń kulturalnych, regionalnych i edukacyjnych;
- Wsparcie dla organizacji pozarządowych i innych podmiotów służące ich rozwojowi lepszemu przygotowaniu do współpracy z Gminą w zakresie realizacji zadań publicznych i dla osiągnięcia ważnych celów społecznych.

Corocznie na przełomie października i listopada odbywają się konsultacje społeczne, w których za pomocą pisemnych formularzy składają opinię co do przedstawionego projektu na dany rok, zakładanych celów oraz sposobu realizacji programu. Urząd Gminy prowadzi bezpośrednią współpracę z organizacjami, która w szczególności polega na:

- a) przygotowaniu, prowadzeniu konkursów dla organizacji na realizację zadań publicznych;
- b) sporządzeniu sprawozdań ze współpracy z organizacjami;
- c) podejmowaniu i prowadzeniu bieżącej współpracy z organizacjami;
- d) konsultacjami z organizacjami projektów aktów prawa miejscowego w sferze dotyczących zadań statutowych organizacji pozarządowych.

Środki przeznaczone na organizacje pozarządowe (małe projekty)

W planie budżetu na 2023 r. na realizację zadań publicznych z pominięciem otwartego konkursu ofert przeznaczono 17 000,00 złotych, wykorzystano 11 424,63 złote, na następujące projekty:

- Milenijny Turniej w tysiąca "dobijanego" w Skoroszowie – Koło Gospodyń Wiejskich w Skoroszowie
Dotacja z Gminy Rychtal – 1 000,00 zł (koszt zadania 924,63 zł, zwrócono niewykorzystaną dotację w kwocie 75,37 zł)
- Sportowy rozwój dzieci z terenu gminy Rychtal w zakresie piłki nożnej – Akademia Czech 2021 Sp. z o. o.
Dotacja Gminy Rychtal: 4 000,00 zł
Z innych źródeł: 400,00 zł

- Bieg Chłopa i Baby – Ochotnicza Straż Pożarna w Krzyżownikach
Dotacja Gminy Rychtal: 1 000,00 zł
Z innych źródeł: 60,86 zł
- Święto Pieczonego Ziemniaka – Koło Gospodyń Wiejskich w Zgorzelcu
Dotacja Gminy Rychtal: 1 500,00 zł
Z innych źródeł: 1 117,20 zł
- Wigilia Strażacka – Ochotnicza Straż Pożarna w Proszowie
Dotacja z Gminy Rychtal: 4 000,00 zł
Z innych źródeł: 218,81 zł

Jak widać na podanym wykresie występuje tendencja mieszana co do rozdysponowanych środków w latach 2014-2022. W latach 2015, 2017 i 2019 mamy spadek korzystania z dotacji, w pozostałych latach można zauważyć trend rosnący, w roku 2018 zostały wykorzystane wszystkie środki przeznaczone na dany cel, w 2020 nie skorzystano z dotacji ze względu na sytuację epidemiczną, natomiast od 2021 roku zainteresowanie wykorzystaniem tego typu środków znowu rośnie.

Otwarte konkursy ofert

W roku 2023 Gmina Rychtal wspierała upowszechnianie kultury fizycznej i sportu. 5 stycznia 2023 r. Wójt Gminy Rychtal ogłosił otwarty konkurs ofert na realizację zadań publicznych w tym zakresie. W określonym w ogłoszeniu terminie tj. do dnia 30 stycznia 2023 r. wpłynęła tylko jedna oferta. Powołana Zarządzeniem Wójta Gminy Rychtal Nr 10/2023 Komisja Konkursowa rekomendowała ją do realizacji. W ramach przeprowadzonej procedury konkursowej wsparto zadanie publiczne pn. „Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu na terenie Gminy Rychtal w roku 2023”. Wyłoniony oferent – Gminny Klub Sportowy Rychtal podpisał umowę na dotację w wysokości 80 000,00 zł. W związku z zawieszeniem działalności klubu i wycofaniem się z rozgrywek po sezonie 2022/2023 umowę rozwiązano za porozumieniem stron. Gminny Klub Sportowy Rychtal przedstawił sprawozdanie z wykorzystania pierwszej transzy dotacji (kosztów poniesionych w rundzie wiosennej), które jest jednocześnie sprawozdaniem końcowym. Klub osiągnął bezpośrednie rezultaty w ponad połowie zamierzeń (15/29 meczów tj. 51,7% i 14/28 treningów tj. 50%). Koszt zadania wyniósł ostatecznie 40 000,00 zł dofinansowania Gminy Rychtal i 3 760,39 zł wkładu własnego organizacji. W związku z powyższym druga transza dotacji nie została przekazana.

25 sierpnia Zarządzeniem Nr 58/2023 Wójta Gminy Rychtal ogłoszony został drugi konkurs na realizację zadań publicznych w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu.

W drugiej edycji naboru wpłynęły trzy oferty, pozytywnie zaopiniowane do realizacji przez Komisję powołaną Zarządzeniem Nr 66/2023 Wójta Gminy Rychtal.

Oferent	Zadanie	Przyznana kwota dotacji	Wykorzystana kwota dotacji	Wkład własny
Stowarzyszenie Nasz Rychtal Bogatą Krainą	Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu na terenie Gminy Rychtal poprzez organizację zajęć szachowych	13 661,00 zł	9 609,29 zł	505,75 zł
Stowarzyszenie Nasz Rychtal Bogatą Krainą	Upowszechnianie kultury fizycznej na terenie Gminy Rychtal poprzez organizację indywidualnych zajęć ruchowych	12 065,00 zł	10 820,31 zł	569,49 zł
Akademia Czech 2021 Sp. z o.o.	Popularyzacja piłki nożnej na terenie gminy Rychtal	8 550,00 zł	8 550,00 zł	450,00 zł

Wszystkie z powyższych zadań zostały zrealizowane zgodnie z warunkami zawartych umów. Sprawozdania zostały zweryfikowane pod względem merytorycznym i finansowym, a niewykorzystane środki organizację zwrócić na konto Gminy Rychtal.

III.15. AKTYWNOŚĆ OBYWATELSKA (JEDNOSTKI OSP)

Na terenie Gminy Rychtal działa pięć jednostek Ochotniczych straży pożarnych w tym:

- OSP Rychtal,
- OSP Drożki,
- OSP Krzyżowniki,
- OSP Proszów,
- OSP Wielki Buczek.

Do głównych celów i zadań OSP należą:

- prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami,
- udział w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska, wypadków oraz innych klęsk i zdarzeń,
- informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych oraz sposobach ochrony przed nimi,
- upowszechnianie, w szczególności wśród członków, kultury fizycznej i sportu oraz prowadzenia działalności kulturalnej i oświatowej,
- działalność profilaktyczna i informacyjna,
- wykonywanie zadań wynikających z przepisów o ochronie przeciwpożarowej,
- działania na rzecz ochrony środowiska,
- wspomaganie rozwoju społeczności lokalnych na własnym terenie,
- wykonywanie innych zadań określonych w statucie OSP,
- występy na zawodach sportowo-pożarniczych.

Przy ochotniczych strażach pożarnych powoływane są również Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze (MDP), które stanowią w pewnym sensie przyszłe kadrowe zaplecze każdej jednostki. Młodzieżowa drużyna pożarnicza jest integralną częścią składową danej jednostki. Osoby działające w takiej drużynie poznają zasady funkcjonowania ochrony przeciwpożarowej w Polsce, zapoznają się ze sprzętem będącym na wyposażeniu danej OSP, uczą się zachowania w sytuacjach niecodziennych, od najmłodszych lat wyrabiają w sobie poczucie odpowiedzialności, uczą się opanowania, dyscypliny, a także podnoszą swoją sprawność fizyczną poprzez udział w zawodach sportowo-pożarniczych.

Ochotnicze straże pożarne zajmują się również szeroko rozumianą działalnością kulturalną i wychowawczą. W wielu jednostkach powstały sekcje sportowe, izby tradycji. OSP współpracuje także z innymi lokalnymi stowarzyszeniami o różnych zakresach aktywności.

III.16. SOŁECKIE STRATEGIE ROZWOJU

Na terenie Gminy Rychtal 8 sołectw –Sołectwo Zgorzelec, Sołectwo Proszów, Sołectwo Drożki, Sołectwo Wielki Buczek, Sołectwo Sadogóra, Sołectwo Krzyżowniki, Sołectwo Rychtal, Sołectwo Skoroszów – posiadają Sołeckie Strategie Rozwoju sporządzone przez mieszkańców z udziałem moderatorów odnowy wsi oraz zatwierdzone Uchwałami Zebrania Wiejskiego: □

- Sołeczka Strategia Rozwoju Sołectwa Krzyżowniki przyjęta Uchwałą Nr 2/2017 Zebrania Wiejskiego Sołectwa Krzyżowniki w dniu 20 września 2017 r.

- Sołecka Strategia Rozwoju Wsi Zgorzelec na lata 2017 -2027 przyjęta Uchwałą Nr 3/2017 Zebrania Wiejskiego Sołectwa Zgorzelec w dniu 22 września 2017 r.
- Sołecka Strategia Rozwoju Wsi Proszów na lata 2017 -2027 przyjęta Uchwałą Nr 2/2017 Zebrania Wiejskiego Sołectwa Proszów w dniu 26 września 2017 r.
- Sołecka Strategia Rozwoju Sołectwa Skoroszów przyjęta Uchwałą Nr 2/2017 Zebrania Wiejskiego Sołectwa Skoroszów w dniu 27 września 2017 r.
- Sołecka Strategia Rozwoju Sołectwa Drożki przyjęta Uchwałą Nr 7/2018 Zebrania Wiejskiego Sołectwa Drożki w dniu 23 września 2018 r.
- Sołecka Strategia Rozwoju Wsi Wielki Buczek przyjęta Uchwałą Nr 1/2019 Zebrania Wiejskiego Sołectwa Wielki Buczek w dniu 28 stycznia 2019 r.
- Sołecka Strategia Rozwoju Sołectwa Sadogóra przyjęta Uchwałą Nr 3/1/2021 Zebrania Wiejskiego Sołectwa Sadogóra w dniu 24 lutego 2021 r.
- Sołecka Strategia Rozwoju Sołectwa Rychtal przyjęta Uchwałą Nr 3/2021 Zebrania Wiejskiego Sołectwa Rychtal w dniu 22 lutego 2021 r.

Dokumenty te mają za zadanie uporządkowanie działań podejmowanych przez różne grupy społeczności lokalnych oraz integrację działań podejmowanych przez mieszkańców, organizacje pozarządowe a także Urząd Gminy Rychtal. Opracowanie Strategii każdorazowo poprzedzone było przez przeprowadzenie wizji lokalnej, dokonanie analizy zasobów oraz analizy SWOT pozwalającej określić mocne i słabe strony sołectwa oraz szanse i zagrożenia jego rozwoju. Każdorazowo dokonywano również analizy potencjału rozwojowego sołectwa w kategoriach standardu życia, jakości życia, bytu oraz tożsamości wsi i wartości życia wiejskiego. Posiadanie wypracowanych przy udziale moderatorów odnowy wsi Sołeckich Strategii Rozwoju jest jednym z czynników premiowanych przy składaniu wniosków o dofinansowanie w ramach programu „Wielkopolska Odnowa Wsi 2013 –2020”, którego celem jest aktywizacja społeczności wiejskich poprzez stymulowanie i wspomaganie oddolnych inicjatyw sołeckich. Program wspiera i zachęca do zaangażowania w realizację przedsięwzięć na rzecz własnej miejscowości, w oparciu o oddolnie wypracowane koncepcje odnowy wsi.

W roku 2023 w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego w ramach XIII edycji konkursu „Pięknieje wielkopolska wieś” z programu Wielkopolska Odnowa Wsi, Gmina Rychtal złożyła jeden wniosek o dofinansowanie realizacji zadania ujętego w Sołeckiej Strategii Rozwoju sołectwa Buczek. Dofinansowanie otrzymał projekt pn.: „Modernizacja świetlicy wiejskiej w miejscowości Wielki Buczek”. Wartość otrzymanego dofinansowania wyniosła 52 500,00 zł. Realizowane zadanie polegało na modernizacji budynku świetlicy wiejskiej. Zadanie miało na celu poprawę funkcjonowania miejsca użyteczności publicznej na terenie sołectwa. Zadanie związane z modernizacją budynku świetlicy wiejskiej wykonała firma zewnętrzna, która została wyłoniona w procesie zapytania ofertowego. Procedura zapytania ofertowego została przeprowadzona przez pracownika Urzędu Gminy Rychtal. Przedmiotowe zadanie zostało ujęte w Sołeckiej Strategii Rozwoju Sołectwa Wielki Buczek i stanowi nadrzędny cel w procesie odnowy miejscowości.

III.17. PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ

„Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Rychtal na lata 2021-2027 z perspektywą do roku 2030” przyjęty został Uchwałą Nr XLV/308/2022 Rady Gminy Rychtal z dnia 29 lipca 2022 r. Powstanie dokumentu możliwe było dzięki pozyskaniu dofinansowania z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Rychtal został przygotowany zgodnie z zaleceniami określonymi przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu.. Celem opracowanego Planu, jako dokumentu strategicznego, jest określenie kierunków rozwoju Gminy Rychtal, w zakresie działań inwestycyjnych i nie inwestycyjnych w

obszarach: budynki użyteczności publicznej, budynki mieszkalne i usługowe, przemysł, transport prywatny i komercyjny, oświetlenie, gospodarka przestrzenna, zamówienia publiczne oraz promocja. Przedstawione koncepcje działań wynikają z obranych celów strategicznych i szczegółowych, służących poprawie jakości powietrza na terenie Gminy Rychtal. PGN jest dokumentem, który powinien ułatwiać pozyskanie środków finansowych na realizację działań służących poprawie jakości powietrza.

Zakres merytoryczny Planu gospodarki niskoemisyjnej obejmuje m.in.:

- wyznaczenie celów strategicznych i szczegółowych,
- analizę stanu obecnego oraz identyfikację obszarów problemowych,
- inwentaryzację emisji dwutlenku węgla do atmosfery,
- harmonogram oraz źródła finansowania podejmowanych działań,
- kwestie związane z zarządzaniem i realizacją PGN.

Opracowany dokument jest elementem realizacji strategii unijnych na poziomie lokalnym oraz składową poprawy jakości życia mieszkańców gminy. W dokumencie przedstawiono wyniki inwentaryzacji emisji CO₂ oraz zużycia energii w Gminie Rychtal. Wskazano cel strategiczny i cele szczegółowe w zakresie gospodarki niskoemisyjnej. Przedstawiono również działania, które należy podjąć, aby osiągnąć zakładane cele. Opracowanie dokumentu pozwoliło na określenie obszarów problemowych w kontekście niskiej emisji na terenie Gminy.

Od lipca 2021 roku mieszkańcy gminy Rychtal mają obowiązek składania deklaracji dotyczących źródeł ciepła i źródeł spalania paliw. Główny Urząd Nadzoru Budowlanego uruchomił specjalną bazę do rejestrowania źródeł ciepła na terenie gminy.

W 2023 roku Gmina Rychtal, ogłosiła nabór wniosków dla mieszkańców gminy w ramach programu „Ciepłe Mieszkanie”. Celem programu jest poprawa jakości powietrza i likwidacja nieefektywnych źródeł ciepła na paliwa stałe służących do ogrzewania lokalu mieszkalnego na efektywne źródła ciepła lub podłączenie do efektywnego źródła ciepła w budynkach wielorodzinnych. Gmina Rychtal na ten cel pozyskała dofinansowanie w wysokości 282 500,00 zł z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu.

Oświetlenie ulic jest jednym z bardzo istotnych obszarów, w których możliwa jest redukcja zużycia energii. Modernizacja oświetlenia umożliwia także stopniowe wycofywanie szkodliwych dla środowiska technologii, obniżanie kosztów utrzymania oraz zwiększanie kontroli nad funkcjonowaniem systemu.

Celem Gminy jest realizowanie programu gospodarki niskoemisyjnej również w zakresie oszczędności energii elektrycznej. Gmina Rychtal w 2023 r., złożyła wniosek o dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład: Programu Inwestycji Strategicznych w ramach 9 edycji programu „Rozświetlamy Polskę” na wymianę 64 opraw oświetleniowych na terenie gminy Rychtal. Szacowany koszt inwestycji wyniesie 152 000,00 zł.

Na terenie Gminy Rychtal w 2023 prowadzone były również działania celem usunięcia wyrobów zawierających azbest. Dane statystyczne przedstawiają się następująco:

Liczba wszystkich wyrobów w Bazie Azbestowej: 183
Liczba wyrobów edytowanych w roku sprawozdawczym: 13
Liczba wyrobów unieszkodliwionych w roku sprawozdawczym: 15
Liczba wyrobów dodanych do bazy w roku sprawozdawczym: 3

Działania prowadzone były w oparciu o pozyskane dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu. W ramach zadania usunięto z terenu gminy Rychtal 34,68 Mg materiałów zawierających azbest.

III.18. PROGRAM OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI

Wypełniając dyspozycję art. 11a ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (tj. Dz.U. z 2023 r., poz.1580) Rada Gminy co roku w terminie do 31 marca podejmuje uchwałę w sprawie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. Program ten obejmuje w szczególności: zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt; opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie; odławianie bezdomnych zwierząt; obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt; poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt; usypianie ślepych miotów; wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich; zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt. Zmiany w ilości zwierząt utrzymywanych w schronisku przez Gminę Rychtal obrazuje poniższa tabela.

Tabela 1. Psy przekazane do schroniska przez Gminę Rychtal

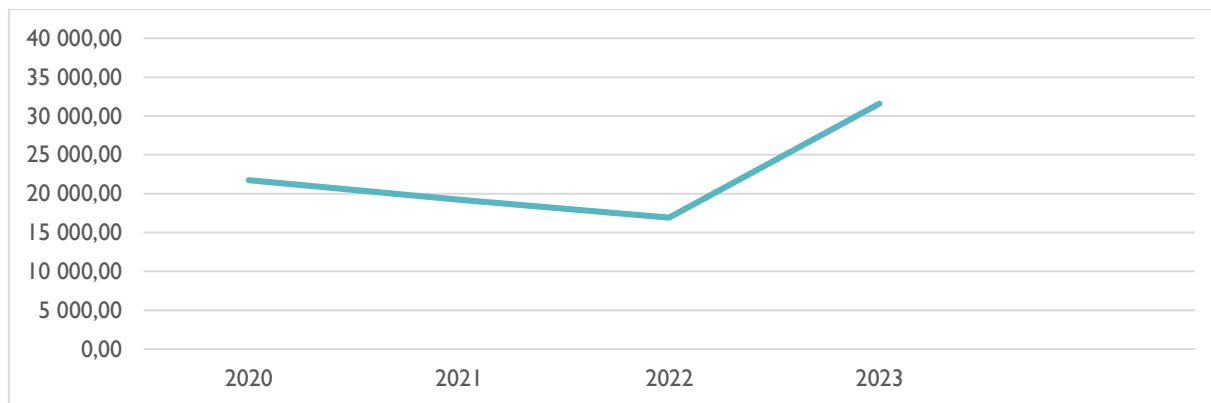
rok	Zmiany stanu zwierząt w schronisku			
	psy oddane	adopcje	upadki	eutanazje
2012	5	0	0	0
2013	1	1	1	0
2014	3	1	1	0
2015	2	0	0	0
2016	2	0	2	0
2017	4	1	0	0
2018	2	2	1	4
2019	2	3	0	0
2020	1	1	0	0
2021	1	1	0	0
2022	1	1	0	0
2023	6	4	0	0
razem	30	15	5	4

W 2023 roku Gmina Rychtal zawarła umowę z Schronisko dla bezdomnych zwierząt Psia Ostoja, Pieczyska, ul. Szkolna 14, 98-400 Wieruszów. Przedmiotem umowy jest wykonywanie na rzecz Gminy Rychtal usług w zakresie sprawowania opieki nad bezdomnymi zwierzętami domowymi, pochodzącymi z terenu Gminy Rychtal.

Tabela 2. Zestawienie kosztów opieki nad zwierzętami w latach 2019-2023

Zestawienie kosztów opieki nad zwierzętami w latach 2015-2020	
Rok	Kwota (zł)
2019	27 318,55
2020	21 728,99
2021	19 241,07
2022	16 938,20
2023	31 586,15
Razem	179 901,88

Wykres nr 1. Porównanie nakładów poniesionych w związku z realizacją programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi w latach 2020-2023

V. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY

W 2023 roku Rada Gminy Rychtal odbyła 13 sesji, podczas których podjęto łącznie 80 uchwał, 30 z nich dotyczyło przepisów prawa miejscowego i zostało opublikowanych w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego. W okresie sprawozdawczym realizowano uchwały podjęte w roku bieżącym, jak również w latach poprzednich. Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym, wszystkie uchwały przekazywane były do organów nadzoru: Wojewody Wielkopolskiego oraz Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu.

Tabela 1. Zestawienie uchwał podjętych przez Radę Gminy Rychtal w 2023 roku

Lp.	Numer uchwały	Data uchwalenia	W sprawie	Realizacja
1	LVI/342/2023	18.01.2023	zmian budżetu i w budżecie Gminy Rychtal na 2023 rok.	zrealizowana
2	LVI/343/2023	18.01.2023	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Rychtal na lata 2023-2039.	zrealizowana
3	LVI/344/2023	18.01.2023	przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami gminy Rychtal w sprawie nadania statusu miasta miejscowości Rychtal.	zrealizowana
4	LVI/345/2023	18.01.2023	przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Rychtal.	w trakcie realizacji
5	LVI/346/2023	18.01.2023	wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata.	w trakcie realizacji
6	LVI/347/2023	18.01.2023	przyjęcia na 2023 rok planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli, określenia maksymalnej kwoty dofinansowania opłat za doskonalenie oraz ustalenia specjalności i form kształcenia nauczycieli, na które dofinansowanie jest przyznawane.	w trakcie realizacji
7	LVI/348/2023	18.01.2023	określenia stawki za 1 kilometr przebiegu pojazdu, uwzględnianej przy obliczaniu zwrotu rodzicom kosztów przewozu dzieci, młodzieży, uczniów oraz rodziców.	w trakcie realizacji
8	LVI/349/2023	18.01.2023	przyjęcia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.	w trakcie realizacji
9	LVI/350/2023	18.01.2023	podwyższenia kryterium dochodowego w celu udzielenia wsparcia w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023.	zrealizowana

10	LVI/351/2023	18.01.2023	określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku lub świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023.	zrealizowana
11	LVII/352/2023	21.02.2023	zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków, sposobów jej rozliczania oraz sposobów kontroli w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.	zrealizowana
12	LVII/353/2023	21.02.2023	zmiany uchwały budżetowej Gminy Rychtal na rok 2023.	zrealizowana
13	LVIII/354/2023	28.02.2023	zmiany uchwały budżetowej Gminy Rychtal na rok 2023	zrealizowana
14	LVIII/355/2023	28.02.2023	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2023-2039.	zrealizowana
15	LVIII/356/2023	28.02.2023	zmiany Uchwały Nr XXVII/176/2020 Rady Gminy Rychtal z dnia 29-12-2020 w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów.	w trakcie realizacji
16	LVIII/357/2023	28.02.2023	zmiany Uchwały Nr XXVII/175/2020 Rady Gminy Rychtal z dnia 29-12-2020 w sprawie: przyjęcia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Rychtal.	w trakcie realizacji
17	LVIII/358/2023	28.02.2023	zmiany Uchwały Nr XLIII/290/2022 Rady Gminy Rychtal z dnia 17-05-2022 w sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych.	w trakcie realizacji
18	LVIII/359/2023	28.02.2023	przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Rychtal na rok 2023.	zrealizowana
19	LVIII/360/2023	28.02.2023	uchwalenia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy Rychtal w latach 2023-2027.	w trakcie realizacji
20	LVIII/361/2023	28.02.2023	przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rychtal.	zrealizowana
21	LVIII/362/2023	28.02.2023	zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej na 2023 rok.	zrealizowana
22	LIX/363/2023	24.03.2023	zmiany uchwały budżetowej Gminy Rychtal na rok 2023.	zrealizowana
23	LIX/364/2023	24.03.2023	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Rychtal na lata 2023-2039.	zrealizowana
24	LIX/365/2023	24.03.2023	wystąpienia z wnioskiem do Rady Ministrów o nadanie statusu miasta miejscowości Rychtal.	zrealizowana
25	LIX/366/2023	24.03.2023	zamiaru połączenia samorządowych instytucji kultury Gminnej Biblioteki Publicznej w Rychtalu oraz Gminnego Ośrodka Kultury w Rychtalu.	zrealizowana
26	LX/367/2023	25.04.2023	zmiany uchwały budżetowej Gminy Rychtal na rok 2023.	zrealizowana

27	LX/368/2023	25.04.2023	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Rychtal na lata 2023-2039.	zrealizowana
28	LX/369/2023	25.04.2023	zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego Gminnej Biblioteki Publicznej w Rychtalu za 2022 rok.	zrealizowana
29	LX/370/2023	25.04.2023	przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Rychtal na rok 2023.	zrealizowana
30	LX/371/2023	25.04.2023	wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia powiatowo-gminnego z jednostkami samorządu terytorialnego wchodzącymi w skład Partnerstwa na 307.	zrealizowana
31	LX/372/2023	25.04.2023	ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla członków ochotniczych straży pożarnych z terenu gminy Rychtal	zrealizowana
32	LXI/373/2023	31.05.2023	zmiany uchwały budżetowej Gminy Rychtal na rok 2023.	zrealizowana
33	LXI/374/2023	31.05.2023	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Rychtal na lata 2023-2039.	zrealizowana
34	LXI/375/2023	31.05.2023	ustalenia wysokości dopłaty dla taryfowej grupy odbiorców usług zbiorowego odprowadzania ścieków.	zrealizowana
35	LXI/376/2023	31.05.2023	przyjęcia regulaminu dofinansowania przedsięwzięcia pod nazwą „Usuwanie odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów, opakowań po nawozach i typu Big Bag”.	zrealizowana
36	LXII/377/2023	20.06.2023	udzielenia Wójtowi Gminy Rychtal wotum zaufania.	zrealizowana
37	LXII/378/2023	20.06.2023	zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Gminy Rychtal za 2022 rok.	zrealizowana
38	LXII/379/2023	20.06.2023	udzielenia Wójtowi Gminy Rychtal absolutorium z tytułu wykonania budżetu za 2022 rok.	zrealizowana
39	LXII/380/2023	20.06.2023	zmiany uchwały budżetowej Gminy Rychtal na 2023 rok.	zrealizowana
40	LXII/381/2023	20.06.2023	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Rychtal na lata 2023-2039.	zrealizowana
41	LXII/382/2023	20.06.2023	określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków położonych na terenie gminy Rychtal, nie stanowiących jej własności.	w trakcie realizacji
42	LXII/383/2023	20.06.2023	zmiany uchwały nr XXX/200/2021 Rady Gminy Rychtal z dnia 30 kwietnia 2021 r. w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za uczestnictwo w zajęciach organizowanych w Klubie Seniora w Drożkach.	w trakcie realizacji
43	LXII/384/2023	20.06.2023	ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników OSP z terenu gminy Rychtal.	w trakcie realizacji
44	LXIII/385/2023	08.08.2023	zmiany uchwały budżetowej Gminy Rychtal na 2023 rok.	zrealizowana
45	LXIII/386/2023	08.08.2023	zmiany Wieloletniej prognozy Finansowej Gminy Rychtal na lata 2023-2039.	zrealizowana

46	LXIII/387/2023	08.08.2023	zaciągnięcia kredytu długoterminowego na finansowanie planowanego deficytu budżetu gminy Rychtal	zrealizowana
47	LXIII/388/2023	08.08.2023	zmiany uchwały Nr VI/34/2019 Rady Gminy Rychtal z dnia 22.02.2019 roku w sprawie ustalenia czasu bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki oraz wysokości opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego uczniów objętych wychowaniem przedszkolnym w publicznych przedszkolach oraz oddziałach przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Rychtal.	w trakcie realizacji
48	LXIII/389/2023	08.08.2023	trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego.	w trakcie realizacji
49	LXIV/390/2023	19.09.2023	zmiany uchwały budżetowej Gminy Rychtal na 2023 rok.	zrealizowana
50	LXIV/391/2023	19.09.2023	zmiany Wieloletniej prognozy Finansowej Gminy Rychtal na lata 2023-2039.	zrealizowana
51	LXIV/392/2023	19.09.2023	zaciągnięcia pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu.	zrealizowana
52	LXIV/393/2023	19.09.2023	udzielenia pomocy finansowej dla Powiatu Kępińskiego	zrealizowana
53	LXIV/394/2023	19.09.2023	powołania Zespołu dla zaopiniowania zgłoszonych kandydatów na ławników Sądu Rejonowego w Kępnie na kadencję 2024-2027.	zrealizowana
54	LXIV/395/2023	19.09.2023	zaciągnięcia od Komendanta Wojewódzkiego Policji w Poznaniu informacji o kandydatach na ławników na kadencję 2024-2027.	zrealizowana
55	LXIV/396/2023	19.09.2023	Przyjęcia Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Rychtal na rok 2023.	zrealizowana
56	LXIV/397/2023	19.09.2023	nieodpłatnego przejęcia od Polskich Kolei Państwowych Spółki Akcyjnej z siedzibą w Warszawie, prawa użytkowania wieczystego nieruchomości zlokalizowanych w obrębie Krzyżowniki, gmina Rychtal.	zrealizowana
57	LXV/398/2023	30.10.2023	zmiany uchwały budżetowej Gminy Rychtal na 2023 rok.	zrealizowana
58	LXV/399/2023	30.10.2023	zmiany Wieloletniej prognozy Finansowej Gminy Rychtal na lata 2023-2039.	zrealizowana
59	LXV/400/2023	30.10.2023	zaciągnięcia kredytu długoterminowego na finansowanie planowanego deficytu budżetu Gminy Rychtal w 2024 roku.	zrealizowana
60	LXV/401/2023	30.10.2023	uchylenia uchwały Nr LXIV/392/2023 Rady Gminy Rychtal z dnia 19 września 2023 r. w sprawie: zaciągnięcia pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu.	zrealizowana
61	LXV/402/2023	30.10.2023	określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości.	w trakcie realizacji

62	LXV/403/2023	30.10.2023	określenia zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków, położonych na terenie gminy Rychtal, nie stanowiących jej własności.	zrealizowana
63	LXV/404/2023	30.10.2023	wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych na terenie Gminy Rychtal.	w trakcie realizacji
64	LXV/405/2023	30.10.2023	uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rychtal	w trakcie realizacji
65	LXV/406/2023	30.10.2023	uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla wybranych fragmentów obrębu Rychtal	w trakcie realizacji
66	LXV/407/2023	30.10.2023	ustalenia regulaminu wyboru ławników do Sądu Rejonowego w Kępnie na kadencję 2024-2027.	zrealizowana
67	LXVI/408/2023	29.11.2023	zmiany uchwały budżetowej Gminy Rychtal na 2023 rok	zrealizowana
68	LXVI/409/2023	29.11.2023	zmiany Wieloletniej prognozy Finansowej Gminy Rychtal na lata 2023-2039	zrealizowana
69	LXVI/410/2023	29.11.2023	Statutu Gminy Rychtal.	w trakcie realizacji
70	LXVI/411/2023	29.11.2023	obniżenia ceny żyta przyjmowanej do podatku rolnego w 2024 roku.	w trakcie realizacji
71	LXVI/412/2023	29.11.2023	ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaka ratownika Ochotniczej Straży Pożarnej z terenu Gminy Rychtal i kandydata na strażaka ratownika Ochotniczej Straży Pożarnej z terenu Gminy Rychtal.	w trakcie realizacji
72	LXVI/413/2023	29.11.2023	uchwalenia Rocznej Programu Współpracy Gminy Rychtal z Organizacjami Pozarządowymi na rok 2024.	w trakcie realizacji
73	LXVI/414/2023	29.11.2023	ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028	w trakcie realizacji
74	LXVI/415/2023	29.11.2023	podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania pomocy w zakresie dożywiania w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 - 2028.	w trakcie realizacji
75	LXVI/416/2023	29.11.2023	określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku lub świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024 – 2028	w trakcie realizacji
76	LXVII/417/2023	28.12.2023	połączenia samorządowych instytucji kultury - Gminnej Biblioteki Publicznej w Rychtalu i Gminnego Ośrodka Kultury w Rychtalu.	zrealizowana
77	LXVII/418/2023	28.12.2023	powołania Gminnej Rady Seniorów w Rychtalu oraz nadania jej statutu.	uchylono
78	LXVIII/419/2023	29.12.2023	zmiany uchwały budżetowej Gminy Rychtal na 2023 rok	zrealizowana

79	LXVIII/420/2023	29.12.2023	zmiany Wieloletniej prognozy Finansowej Gminy Rychtal na lata 2023-2039.	zrealizowana
80	LXVIII/421/2023	29.12.2023	ustanowienia herbu, flagi i pieczęci Gminy Rychtal oraz zasad ich używania.	w trakcie realizacji

VI. WSPÓŁPRACA Z INNYMI SPOŁECZNOŚCIAMI SAMORZĄDOWYMI

V.1. Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Wielkopolski

Stowarzyszenie działa na rzecz integracji poszczególnych szczebli samorządu terytorialnego. Stanowi forum wymiany doświadczeń i inicjatyw skierowanych na rozwój Wielkopolski. Przy Stowarzyszeniu działają Punkt Informacji Europejskiej oraz Centrum Obsługi Inwestora, które współpracują z Polską Agencją Informacji i Inwestycji Zagranicznych. Stowarzyszenie skupia obecnie 111 gmin i 14 powiatów z terenu Wielkopolski. Stowarzyszenie stale informuje urząd o bieżących konferencjach i seminariach, których tematem są bieżące sprawy związane z samorządem terytorialnym.

V.2. Wielkopolski Ośrodek Kształcenia i Studiów Samorządowych

Generalnym celem Stowarzyszenia jest wspieranie idei samorządu terytorialnego. Aby skutecznie go realizować podejmuje szereg działań nakierowanych na modernizację struktur jednostek samorządowych – umożliwia ciągle podnoszenie kwalifikacji pracowników zatrudnionych w administracji samorządowej, prowadzi działalność informacyjno – doradczą, a także opracowuje i wdraża nowoczesne programy wspomagające procesy zarządzania. Ośrodek zrzesza 246 gmin z terenu województw: wielkopolskiego, lubuskiego, dolnośląskiego, łódzkiego i zachodniopomorskiego oraz 31 wielkopolskich powiatów. Siedziba mieści się w Poznaniu.

V.3. Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej

Misją Związku jest służba na rzecz społeczności gmin wiejskich, a szczególnie pomoc w wysiłkach skierowanych na: rozwój demokracji lokalnej, stworzenie warunków lokalnego rozwoju gospodarczego, integrację gmin i rozwój samorządności lokalnej. Podstawowym celem jest integracja samorządów wiejskich i rozwiązywanie typowych problemów tego środowiska. Związek zrzesza 629 gmin wiejskich i miejsko – wiejskich.

V.4. Oświetlenie Uliczne i Drogowe w Kaliszu

Aktualnie Spółka współpracuje z 109 jednostkami samorządu terytorialnego zlokalizowanymi na terenie 3 województw: wielkopolskiego, łódzkiego i dolnośląskiego. Należy również nadmienić że wspomniane jednostki samorządu terytorialnego są jednocześnie współnikami Spółki i posiadają łącznie 100% udziałów w kapitale zakładowym Spółki. Gmina Rychtal posiada w roku 2020 udziały o wartości 87 159,84 złote, wartość ta nie uległa zmianie w stosunku do roku 2019. W roku 2021 wartość udziałów wzrosła do poziomu 236 159,84 złotych (236 udziałów), w 2022 r. i 2023 r. 535 159,84 zł (535 udziałów).

V.5. Stowarzyszenie Wrota Wielkopolskie

Stowarzyszenie jest Lokalną Grupą działającą na obszarze gmin Baranów, Bralin, Kępno, Łęka Opatowska, Perzów, Rychtal i Trzcinica. W swojej strukturze skupia zainteresowanych rozwojem regionu przedstawicieli trzech sektorów: publicznego gospodarczego i społecznego.

W ramach złożonego wniosku o dofinansowanie do Wrót gmina zrealizowała operację pn. „Budowa strefy rekreacji w miejscowości Krzyżowniki” objętą podziałaniem 19.2. „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” PROW na lata 2014-2020. Szacowana wartość zadania to 76 187,77 zł, a wnioskowana kwota 42 845,00 zł. Zadanie polegało na utworzeniu strefy rekreacji

w m. Krzyżowniki. Zakupiono i zamontowano na budynku OSP dwóch, rekreacyjnych ścianek wspinaczkowych o szerokości 1,25m i wysokości do 6,00 m, zamontowano bezpieczną nawierzchnię bezpośrednio pod ściankami wspinaczkowymi, uporządkowano teren przyległy do budynku OSP oraz nasadzono zieleń.

V.6. Zakład Zagospodarowania Odpadów Olszowa

Udziałowcami przedsiębiorstwa są wyłącznie jednostki samorządu terytorialnego z powiatów: kępińskiego, oleśnickiego i ostrzeszowskiego, w tym gmina Baranów, gmina Bralin, gmina Doruchów, gmina Dziadowa Kłoda, gmina Kępno, gmina Łęka Opatowska, gmina Międzybórz, gmina Oleśnica, miasto Oleśnica, gmina Perzów gmina Rychtal, gmina Syców, gmina Trzcinica. Celem działalności Spółki jest zaspokojenie potrzeb w zakresie zadań własnych jednostek samorządu terytorialnego poprzez świadczenie usług publicznych w wykonywaniu obowiązków służby publicznej, dotyczących usuwania odpadów, utrzymywania wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych. Zakres obowiązku świadczenia usług publicznych określa przedmiot działalności Spółki, wyszczególniony jako: zbieranie odpadów innych niż niebezpieczne, obróbka i usuwanie odpadów innych niż niebezpieczne, działalność związana z rekultywacją i pozostała działalność usługowa związana z gospodarką odpadami. W roku 2020 Gmina Rychtal posiadała 289 udziałów o wartości 328 199,43 złote (wartość niezmienna w stosunku do 2019 roku), w roku 2021 wartość udziałów wzrosła do poziomu 495 974,15 złotych, tj. 319 udziałów, w 2022 roku i 2023 r. 495 974,15 zł (319 udziałów).

V.7. Współpraca zagraniczna

Gmina Rychtal w dniu 25 sierpnia 2004 roku podjęła Uchwałę Nr XVIII /92/2004 w sprawie nawiązania współpracy pomiędzy Gminą Rychtal i Gminą KÖMLÖ na Węgrzech i podpisała umowę o partnerskiej współpracy.

VII. Załączniki i źródło danych

Załączniki:

1. Sprawozdanie z realizacji budżetu gminy/miasta i informacja o stopniu zaawansowania realizacji programów wieloletnich Gminy Rychtal za 2023 r.
2. Informacja o stanie mienia komunalnego
3. Bilans z wykonania budżetu
4. WPF

Źródła danych:

Urząd Miejski Gminy Rychtal, Centrum Usług Wspólnych w Rychtalu, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rychtalu, Gminne Centrum Biblioteczno-Kulturalne w Rychtalu.